

Handledning för vägtrafikskatt, trängselskatt och vägavgift 2012

ISBN 978-91-86525-63-7
SKV 512 utgåva 9

Elanders Sverige 2012

Förord

Handledning för vägtrafikskatt, trängselskatt och vägavgift innehåller en beskrivning av gällande materiella bestämmelser som rör fordonsskatt, saluvagnsskatt, trängselskatt och vägavgift.

Denna upplaga utgår från bestämmelserna i författningarna om vägtrafikskatt, trängselskatt och vägavgift i deras lydelse den 1 januari 2012. I handledningen hänvisas till föreskrifter, allmänna råd, meddelanden och skrivelser från RSV och Skatteverket. Vidare refereras domar från förvaltningsdomstolarna. Handledning för vägtrafikskatt, trängselskatt och vägavgift återfinns även på Skatteverkets webbplats (www.skatteverket.se). På webbsidan publiceras även Skatteverkets ställningstaganden i rättsliga frågor samt annan information om vägtrafikskatt, trängselskatt och vägavgift.

Handledningen är i första hand avsedd att användas inom Skatteverket men kan även vara av intresse för andra som i sitt arbete behöver information om vägtrafikskatt, trängselskatt och vägavgift.

Solna i april 2012

Vilhelm Andersson

Innehåll

Förord	.....	3
Förkortningslista	.....	11
1	Allmänt om fordonsbeskattning	13
1.1	Inledning	13
1.2	Principer för beskattning av vägtrafiken	13
1.3	Beskattningsformer	14
1.4	Tekniska förutsättningar för trängselskatt	15
1.5	Vägavgift för svenska och utländska lastbilar och lastbilskeppare	15
1.6	Myndigheternas uppgifter	16
2	Inledande bestämmelser	19
2.1	Inledning	19
2.2	Tillämpningsområde	19
2.2.1	Beskattningsformer	19
2.3	Beslutande myndigheter	20
2.4	Definitioner	20
2.5	Ränta och dröjsmålsavgift	23
2.6	Utredning och kontroll	23
3	Fordonsskatt	25
3.1	Inledning	25
3.2	Skatteplikt	25
3.3	Undantag från skatteplikt	28
3.4	Skattskyldighet	29
3.5	Skattens storlek	29
3.5.1	Koldioxidbaserat skattesystem	30
3.5.2	Viktbaserat skattesystem	35

6 Innehåll

3.5.3	Glesbygdsavdrag	36
3.5.4	Skattens storlek för en del av ett skatteår eller en skatteperiod.....	37
3.5.5	Skattens storlek när ett fordons beskaffenhet ändras	38
3.5.6	Skattens storlek när ett fordons användning ändras	39
3.6	Debitering av fordonsskatt	39
3.7	Särskilt om beskattning av traktorer m.m.....	40
3.7.1	Indelning i skatteklasser	40
3.7.2	Skattens storlek i vissa fall.....	42
3.8	Nedsättning av eller befrielse från fordonsskatt i vissa fall.....	45
4	Saluvagnsskatt	47
4.1	Inledning	47
4.2	Skatteplikt.....	47
4.3	Skattskyldighet	47
4.4	Skattens storlek	48
4.5	Debitering av saluvagnsskatt.....	48
4.6	Betalning av saluvagnsskatt	48
4.7	Användningsförbud	48
5	Beskattningsbeslut.....	49
5.1	Inledning	49
5.2	Rättelse	50
5.3	Omprövning av beslut.....	50
5.4	Efterbeskattning.....	54
6	Betalning av vägtrafikskatt	57
6.1	Inledning	57
6.2	Hur vägtrafikskatt ska betalas.....	57
6.3	Vem som ska betala och betalningstider	57
6.3.1	Betalningstid	59
6.4	Anstånd med betalning av skatt.....	60
6.4.1	Omprövning eller överklagande.....	60
6.4.2	Övriga fall	60
6.4.3	Gemensamma bestämmelser om anstånd.....	61
6.5	Preskription av fordran avseende fordonsskatt	62
6.6	Återbetalning samt betalning av tillkommande skatt i vissa fall	63
6.7	Dröjsmålsavgift	65

6.7.1	Inledning	65
6.7.2	Uträkning av dröjsmålsavgift	65
6.7.3	Minsta belopp	66
6.7.4	Beräkning av dröjsmålsavgift i vissa fall	67
6.7.4.1	Fastställelse av fordonsskatt	67
6.7.4.2	Nedsättning av fordonsskatt	67
6.7.4.3	Delbetalningar	68
6.7.4.4	Betalningssammandrag	68
6.8	Befrielse från dröjsmålsavgift	68
6.8.1	Inledning	68
6.8.2	Annan skattskyldig	68
6.8.3	Sjukdom eller olyckshändelse	68
6.8.4	Övriga fall	68
6.9	Nedsättning av dröjsmålsavgift	69
6.9.1	Inledning	69
6.9.2	Kortare dröjsmål	69
6.9.3	Andra fall	69
6.9.4	Lägsta belopp	69
6.10	Övrigt	70
6.11	Grund saknas för befrielse från dröjsmålsavgift	70
6.11.1	Fordonsägaren har inte fått inbetalningskort	70
6.11.2	Fel adress i vägtrafikregistret	71
6.11.3	Fordonsägaren har varit bortrest	71
7	När skatt inte har betalats	73
7.1	Inledning	73
7.2	Användningsförbud då skatt inte har betalats	73
7.2.1	Generella undantag från användningsförbud	73
7.2.2	Undantag från användningsförbud på grund av särskilda skäl	75
7.3	Användning av fordon trots att skatt inte har betalats	76
7.3.1	Omhändertagande av registreringsskyltar	76
7.3.2	Ansvarsbestämmelser	77
8	Överklagande	79
9	Övriga bestämmelser	89
9.1	Inledning	89
9.2	Avrundning	89
9.3	Avräkning	89
9.3.1	Avräkningens omfattning och i vilken ordning avräkningen sker	90

9.4	Verkställighet.....	91
10	Trängselskatt	93
10.1	Inledning	93
10.2	Inledande bestämmelser	93
10.2.1	Beslutande myndigheter	93
10.2.2	Definitioner	93
10.2.3	Automatiserade beslut	93
10.3	Skattepliktiga fordon	94
10.3.1	Fordon som är undantagna från skatteplikt	94
10.3.1.1	Diplomatfordon	94
10.3.1.2	Utryckningsfordon	94
10.3.1.3	Buss med en totalvikt av minst 14 ton	95
10.3.1.4	EG-mobilkran	95
10.3.1.5	Miljöbil	95
10.4	Befrielse från skatteplikt i vissa fall.....	96
10.5	Skattskyldighet	98
10.6	Skattskyldighetens inträde	99
10.7	Skattens omfattning	99
10.8	Bilaga 1 Stockholms kommun.....	99
10.8.1	Betalstationer.....	99
10.8.2	Tider och belopp	101
10.8.2.1	Lidingöregeln	101
10.8.2.2	Essingeleden.....	102
10.9	Bilaga 2 Göteborgs kommun	102
10.9.1	Betalstationer.....	102
10.9.2	Tider och belopp	103
10.10	Beskattningsbeslut.....	104
10.11	Tilläggsavgift	106
10.12	Rättelse	106
10.13	Beslut när trängselskatt inte påförts genom automatiserad behandling.....	107
10.14	Omprövning av beslut.....	107
10.15	Inbetalning av skatt och avgift.....	110
10.16	Anstånd med betalning	111
10.16.1	Anstånd med skatt	112
10.16.2	Anstånd med tilläggsavgift.....	113
10.16.3	Anstånd till fördel för det allmänna	114
10.17	Befrielse och återbetalning	114

10.18	Överklagande.....	115
10.19	Verkställighet.....	122
11	Vägavgift	123
11.1	Inledning	123
11.2	Beslutande myndigheter	123
11.3	Avgiftspliktiga fordon.....	124
11.4	Undantag från vägavgift.....	124
11.5	Avgiftsskyldiga	125
11.6	Avgiftspliktens inträde.....	126
11.7	Avgiftsperioder	126
11.8	Vägavgiftens storlek.....	126
11.9	Beslut om vägavgift m.m. för svenskt fordon	127
11.10	Betalning och återbetalning för svenskt fordon	128
11.10.1	Betalning	128
11.10.2	Återbetalning.....	128
11.10.3	Dröjsmålsavgift.....	129
11.10.4	Avrundning	129
11.11	Utländskt fordon	130
11.11.1	Betalning	130
11.11.2	Återbetalning.....	130
11.12	Reglering av vägavgiften enligt euro-kursen	131
11.13	Användningsförbud	131
11.14	Indrivning av vägavgift för svenskt fordon	131
11.15	Kontrollbestämmelser.....	131
11.16	Straffbestämmelser m.m.....	132
11.17	Överklagande.....	133
Bilaga 1	Skatteår, skatteperiod och betalningsmånad	134
Bilaga 2	Betalningsmånader för fordon beroende på slutsiffra.....	135
Bilaga 3	Trängselskatt månadsdebitering	136
	Sakregister	137

Förkortningslista

FL	Förvaltningslag (1986:223)
FPL	Förvaltningsprocesslag (1971:291)
FR	förvaltningsrätt
FSL	Fordonsskattelag (1998:327)
FTS	Förordning (2004:987) om trängselskatt
FVA	Förordning (1997:1140) om vägavgift för vissa tunga fordon
FVTR	Förordning (2001:650) om vägtrafikregister
HFD	Högsta förvaltningsdomstolen
NJA	Nytt Juridiskt Arkiv
KFM	Kronofogdemyndigheten
KR	kammarrätt
KRNJ	Kammarrätten i Jönköping
KRNS	Kammarrätten i Stockholm
LR	länsrätt
LDEF	Lag (2001:559) om vägtrafikdefinitioner
LSBF	Lag (2006:242) med särskilda bestämmelser om fordonsskatt
LST	länsstyrelse
LTS	Lag (2004:629) om trängselskatt
LVA	Lag (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon
LVTR	Lag (2001:558) om vägtrafikregister
prop.	proposition
RR	Regeringsrätten
RSV	Riksskatteverket
RÅ	Regeringsrättens årsbok
SFL	Skatteförändelagen (2011:1244)

12 *Förkortningslista*

SKM	Skattemyndigheten i Örebro
SPL	Lag (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m.
VSF	Vägtrafikskatteförordning (2006:242)
VSL	Vägtrafikskattelag (2006:227)

1 Allmänt om fordonsbeskattning

1.1 Inledning

I avsnittet lämnas en beskrivning över vilka principer som styr beskattningen av vägtrafiken samt vilka olika skatter som tas ut för vägtrafiken. Avsnittet innehåller även en kort beskrivning över det tekniska systemet för trängselskatt samt bakgrunden och tekniken för uttag av vägavgift. Ett antal olika myndigheter och andra organ har en roll i vägtrafikbeskattningen.

1.2 Principer för beskattning av vägtrafiken

Till grund för utformningen av skatteuttaget inom vägtrafikens område ligger riksdagens trafikpolitiska beslut från 1988 (prop. 1987/88:50). Enligt detta beslut ska grundprincipen vara den, att de skatter och avgifter som tas ut av trafiken som ersättning för utnyttjandet av infrastrukturen, ska täcka de samhällsekonomiska kostnaderna som trafiken ger upphov till. Vid senare trafikpolitiska beslut (prop. 1997/98:56 och prop. 2005/06:160) har dessa grundprinciper legat fast.

Som grund för infrastrukturavgiften ska ett kostnadsansvar fastställas för trafiken. Kostnadsansvaret ska utformas så att en samhällsekonomisk prissättning av trafiken uppnås. Kostnadsansvaret ska utkrävas på så låg nivå som möjligt i transportsystemet och bestå av fasta och rörliga skatter.

De rörliga skatterna ska motsvara de kortsiktiga samhällsekonomiska marginalkostnaderna, som är den kostnad som ett tillkommande fordon ger upphov till när det används. De fasta skatterna ska i princip motsvara mellanskillnaden mellan dessa marginalkostnader och trafikens totala samhällsekonomiska kostnader.

Till de kortsiktiga samhällsekonomiska marginalkostnaderna räknas i huvudsak kostnader i form av infrastrukturslitage,

skador från luftföroreningar, bullerstörningar, olycksrisker och eventuell trängsel.

Ett annat syfte med att ta ut pålagor i vägtrafiken är antingen att finansiera infrastrukturåtgärder eller att styra trafiken.

I utlandet har det sedan länge funnits avgiftssystem för att finansiera byggandet av motorvägar, broar eller tunnlar. Enligt 29 § väglagen (1971:948) är det i Sverige möjligt att finansiera nya vägar med särskilda avgifter. Sådana avgifter finns för att finansiera den fasta förbindelsen över Öresund och Svinesundsförbindelsen

Styrande pålagor kan användas för att minska trängselproblem och därmed öka framkomligheten. Ett annat syfte kan vara att minska trafikens miljöpåverkan. En god styrning av trafiken förutsätter att pålagorna differentieras t.ex. efter trafikbelastning eller fordonens emissionsegenskaper.

1.3 Beskattningsformer

Beskattningen av vägtrafiken sker i olika former. En indelning av beskattningen kan göras enligt följande:

- skatt på anskaffning av fordon
- skatt på innehav av fordon
- skatt på användning av fordon

Vissa av skatterna är fasta och oberoende av fordonets faktiska användning, medan andra är beroende av hur mycket fordonet används (körhållningsberoende). Denna uppdelning av beskattningen av vägtrafiken har förekommit i Sverige under lång tid, och har många likheter med beskattningen i andra länder.

Tidigare var delar av beskattningen avsedd att ge inkomster särskilt för väghållning m.m., medan andra skatter varit motiverade av rent statsfinansiella skäl. Den s.k. specialdestineringen av vissa skattemedel för bl.a. väghållning avskaffades fr.o.m. budgetåret 1980/81.

Mervärdesskatt

Skatt på anskaffning av fordon tas ut enligt mervärdesskattelagen (1994:200). Denna skatt räknas inte till den egentliga vägtrafikbeskattningen, vilket även gällde försäljningsskatten som avskaffades 2001. Inkomsterna från dessa skatter har aldrig specialdestinerats till viss användning.

Vägtrafikskatt

Skatt på innehav av fordon tas ut enligt vägtrafikskattelagen (2006:227) i form av fordonsskatt och saluvagnsskatt.

Fordonsskatt tas ut med ett visst belopp för en viss tid. Skatten tas inte ut under den tid ett fordon är avställt. Saluvagnsskatt tas ut för rätten att under vissa begränsade förutsättningar använda avställda eller icke registrerade fordon med stöd av saluvagnslicens.

- Vägavgift** För lastbilar och lastbilsekipage som har en totalvikt på minst 12 ton tas vägavgift ut enligt lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon.
- Trängselskatt** Skatt för att minska trängseln och på så vis öka framkomligheten i vägtrafiken. Skattskyldighet inträder när en skattepliktig bil används vid passage av en betalstation som framgår av bilaga 1 och 2 till lagen (2004:629) om trängselskatt. Bilagorna reglerar placeringen av de skattebelagda passagerna (betalstationer), skattens storlek samt eventuell differentiering i tid liksom eventuella maximibelopp.
- Drivmedelsskatt** Kör längdsberoende skatter tas ut i form av olika drivmedelsskatter enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi.

1.4 Tekniska förutsättningar för trängselskatt

Det finns i praktiken fyra grundläggande tekniker för registrering/betalning av vägavgifter som t.ex. trängselskatt, nämligen manuell betalning, nummerskyltsregistrering, korthållskommunikation och GPS/GSM-kommunikation.

- Videoregistrering** Tekniken som används för trängselskatt är nummerskyltsregistrering (videoregistrering), vilket innebär att registreringsskylten på de fordon som passerar en betalstation fotograferas med videoteknik och att fotot lagras.

1.5 Vägavgift för svenska och utländska lastbilar och lastbilsekipage

EU har genom olika beslut sökt främja en fri konkurrens i och mellan medlemsstaterna när det gäller tunga lastbilstransporter. Direktiv 93/89/EEG från den 25 oktober 1993 innehåller bestämmelser om tillämpning av skatter på vissa fordon som används för godstransporter på väg och tullar och avgifter för användning av vissa infrastrukturer. Den 17 juni 1999 beslutades det om ett nytt direktiv 99/62/EEG. Den 17 maj 2006 infördes ändringar genom direktiv 2006/38/EG och den 27 september 2011 infördes ytterligare ändringar genom direktiv 2011/76/EU.

I direktiven finns bestämmelser om minimiskattesatser för fordonsskatt och bestämmelser om vägtullar och vägavgifter. Bestämmelserna gäller endast för motorfordon eller ledad motorfordonskombination som uteslutande är avsedda för godstransport på väg och med en högsta tillåten bruttovikt av mer än 3,5 ton.

Från den 1 januari 1998 är Sverige anslutet till det samarbetsavtal om ett gemensamt vägavgiftssystem som finns mellan Danmark, Belgien, Luxemburg, Nederländerna och Tyskland. I Tyskland tas dock inte längre ut någon vägavgift. Vägavgift tas ut för lastbilar och lastbils ekipage som har totalvikt på minst 12 ton och som är avsedda uteslutande för godstransport på väg. Vägavgiftssystemet består av en del för svenska fordon och en del för utländska fordon. För svenska fordon tas vägavgift ut för ett år och för hela vägnätet. För utländska fordon tas vägavgift ut för dag, vecka, månad eller år och endast för användandet av alla motorvägar, väg E 10, E 12 och E 14 samt vissa sträckningar av E 4, E 22 och E 65.

Nederländerna har för de övriga samarbetsländernas räkning upphandlat ett betal- och redovisningssystem för vägavgifter. En central direktuppdaterad databas har all information över fordon för vilka vägavgift har betalats. Kontrollerande myndigheter har direktåtkomst till den centrala databasen. Det tyska företaget AGES ansvarar för den centrala databasen samt administrerar det gemensamma betalningssystemet. De ansvarar också för ett fungerande försäljningsnät.

1.6 Myndigheternas uppgifter

Följande myndigheter har uppgifter i fråga om administrationen av vägtrafikskatt, trängselskatt och vägavgift.

Skatteverket

Skatteverket är beskattningsmyndighet för vägtrafikskatt, trängselskatt och vägavgift.

Skatteverket

- samordnar kontrollen av vägtrafikskatt och trängselskatt,
- fastställer formulär till de blanketter som behövs,
- meddelar föreskrifter om debitering och betalning av skatt och avgift, samt att Transportstyrelsen i vägtrafikregistret ska föra in de särskilda uppgifter som behövs för debitering och betalning av skatt och avgift,

- meddelar föreskrifter som behövs för att ta ut vägavgift för utländska fordon eller betala tillbaka en sådan avgift,
- omprövar och beslutar om skatt och avgift,
- beslutar om nedsättning eller befrielse från skatt,
- beslutar om befrielse eller undantag från skatteplikt,
- beslutar om undantag från användningsförbud för fordon,
- beslutar om anstånd med betalning av vägtrafikskatt, trängselskatt och tilläggsavgift,
- för in i vägtrafikregistret de uppgifter som följer av beslut i skattefrågor m.m. och
- för det allmännas talan i mål om skatt och avgift.

Transportstyrelsen

Transportstyrelsen ansvarar för vägtrafikregistret.

Transportstyrelsen

- beslutar om skatt och avgift genom automatiserad behandling,
- verkställer debitering och återbetalning av skatt, avgift och ränta,
- redovisar skatter och avgifter till statsverket,
- ansöker om indrivning av skatt och avgift som inte har betalats,
- svarar för att de uppgifter som behövs för beräkning av skattevikt förs in i vägtrafikregistret och
- beräknar skattevikt för fordon och för in uppgiften i vägtrafikregistret.

Trafikverket

Trafikverket sköter drift och underhåll av betalstationer för trängselskatt.

Kronofogden

KFM driver in skatt och avgift som inte har betalats.

Besiktningensorgan

Ackrediterade besiktningensorgan fastställer genom besiktningar av fordon bl.a. fordonens vikt och konstruktion, uppgifter som ligger till grund för beskattningen.

Polisen

Polisen kontrollerar bl.a. att skatte- och avgiftspliktiga fordon inte används utan att fordonsskatt eller vägavgift är betald.

2 Inledande bestämmelser

2.1 Inledning

Detta avsnitt är det första av åtta avsnitt som redogör för vägtrafikskatt som tas ut i form av fordonsskatt och saluvagnsskatt. I det inledande avsnittet redogörs för beskattningsformen för fordonsskatt och saluvagnsskatt samt vilka beslutande myndigheter som finns. Dessutom redogörs för vissa definitioner som har en central betydelse för fordonsskatt. Avslutningsvis lämnas en redogörelse för vilken utredning och kontroll som gäller för ärenden om vägtrafikskatt.

2.2 Tillämpningsområde

Bestämmelser om skatt på fordon finns i vägtrafikskattelagen (2006:227), VSL, lagen (2006:228) med särskilda bestämmelser om fordonsskatt, LSBF och vägtrafikskatteförordningen (2006:242), VSF. Vägtrafikskatt, som är ett samlingsnamn för fordonsskatt och saluvagnsskatt, ska betalas till staten för vissa fordon (1 kap. 1 § första stycket VSL). För vissa skattepliktiga fordon ska fordonsskatt betalas enligt bestämmelserna i LSBF (1 kap. 1 § andra stycket VSL).

2.2.1 Beskattningsformer

Fordonsskatt är en fast skatt på innehavet av fordon som tas ut med ett visst belopp för en tidsperiod, vanligtvis för ett år, oavsett hur mycket fordonet används under perioden. För personbilar av fordonsår 2006 eller senare eller som uppfyller någon av miljöklasserna 2005, El eller Hybrid enligt bilaga 1 till den upphävda lagen (2001:1080) om motorfordons avgasrening och motorbränslen, tas fordonsskatten ut med ett grundbelopp och i förekommande fall ett koldioxidbelopp. Koldioxidbeloppet beräknas utifrån uppgift i vägtrafikregistret om fordonets koldioxidutsläpp. Övriga personbilar samt lastbilar, bussar, släp, traktorer, motorredskap och terrängmotorfordon beskattas efter fordonets skattevikt. När ett fordon är avställt enligt bestämmelserna i förordningen (2001:650) om vägtrafikregister betalas inte någon fordonsskatt.

Motorcyklar beskattas per skatteår med ett fast belopp för ett skatteår.

Saluvagnsskatt är kopplat till en saluvagnslicens, vilken ger rätt till att under begränsade former använda avställda eller icke registrerade fordon. Efter ansökan kan Transportstyrelsen meddela saluvagnslicens. Har saluvagnslicens meddelats påförs saluvagnsskatt. Skatteplikt för saluvagnsskatt omfattar motorcyklar, bilar samt släpvagnar med en skattevikt över 750 kg.

2.3 Beslutande myndigheter

Beslut om vägtrafikskatt och dröjsmålsavgift fattas genom automatiserad behandling av Transportstyrelsen för Skatteverkets räkning. Övriga beslut enligt VSL fattas av Skatteverket med undantag för beslut med stöd av ansvarsbestämmelserna i 6 kap. 4–6 §§ VSL som fattas av domstol (1 kap. 2 § första stycket VSL).

Transportstyrelsen verkställer för Skatteverkets räkning debitering och återbetalning av skatt, avgifter och ränta (1 kap. 2 § andra stycket VSL).

Skatteverket kan besluta om dröjsmålsavgift i den form som gäller för ett omprövningsbeslut om det finns förutsättningar för det, jfr 4 kap. 2 § VSL. Skatteverket kan ompröva Transportstyrelsens automatiserade beslut om dröjsmålsavgift (prop. 2005/06:65 s. 110).

2.4 Definitioner

Dieselolja

Med dieselolja avses de produkter för vilka skatt ska betalas enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 lagen (1994:1776) om skatt på energi (1 kap. 3 § första stycket VSL).

Med dieselolja avses således diesel, fotogen, rapsolja, paraffinolja, RME m.fl. Bilar delas i skattehänseende in i bilar som kan drivas med dieselolja och bilar som inte kan drivas med dieselolja. Med bilar som inte kan drivas med dieselolja avses bilar som drivs med bl.a. bensin, etanol, E-85, naturgas, biogas och el.

Räddningstjänst

Med räddningstjänst avses detsamma som i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor samt motsvarande verksamhet som bedrivs av annan än staten eller kommunerna (1 kap. 3 § första stycket VSL).

Att ett fordon används i räddningstjänst kan i vissa fall utgöra en förutsättning för befrielse från skatteplikt (2 kap. 3 § VSL).

Skatteår	<p>För fordonsskatt är skatteåret tolv kalendermånader i rad och för saluvagnsskatt, ett kalenderår (1 kap. 4 § första stycket VSL).</p> <p>Skatteåret kan vara rullande, så länge det avser tolv på varandra följande kalendermånader.</p>
Skatteperiod	<p>Med skatteperiod avses fyra kalendermånader i rad (1 kap. 4 § andra stycket VSL).</p>
Fordonsår	<p>Med fordonsår avses den uppgift i vägtrafikregistret som anger fordons årsmodell eller om uppgiften saknas, tillverkningsår. Saknas båda uppgifterna i vägtrafikregistret, avses med fordonsår det år då fordonet för första gången togs i bruk (1 kap. 5 § VSL).</p> <p>Begreppet årsmodell används inte längre i EU:s regelsystem enligt direktiv 70/156/EEG. Därför införs inte längre någon uppgift om årsmodell i vägtrafikregistret, i stället införs uppgift om fordonets tillverkningsstidpunkt i vägtrafikregistret (prop. 2005/06:65 s. 111).</p>
Skattevikt	<p>Med skattevikt avses den vikt efter vilken fordonsskatten beräknas för de fordon som inte omfattas av det koldioxidbaserade fordonsskattesystemet.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skattevikten för personbilar klass I är tjänstevikten (1 kap. 6 § första stycket VSL). 2. Skattevikten för personbilar klass II, lätta bussar och lätta lastbilar är totalvikten (2 § andra stycket LSBF). 3. Skattevikten för traktorer och motorredskap är tjänstevikten (1 kap. 6 § första stycket VSL). 4. Skattevikten för tunga bussar, tunga lastbilar, tunga terrängvagnar och andra släpvagnar än påhängsvagnar är totalvikten, dock högst den bruttovikt som fordonet får föras med på vägar med bärighetsklass 1 (1 kap. 6 § första stycket VSL). 5. Skattevikten för påhängsvagnar är den del av fordonets totalvikt som vilar på dess fasta axel/axlar, dock högst den bruttovikt som fordonet får färdas med på vägar med bärighetsklass 1 (1 kap. 6 § första stycket VSL). <p>Om en tung buss, tung lastbil, tung terrängvagn eller släpvagn kan ha flera olika karosserier, beräknas skattevikten efter det karosseri som ger den högsta totalvikten. För lastbilar som kan föras med en anordning för påhängsvagn beräknas skatte-</p>

22 Inledande bestämmelser, Avsnitt 2

vikten efter fordonets totalvikt med en sådan anordning (1 kap. 6 § andra stycket VSL). Det innebär t.ex. att en lastbil med s.k. dubbla lastbärare (en lastbil som är utrustad med vändskiva och som kan användas som dragbil, men som också kan förses med annat karosseri och användas som annan lastbil) anses vid beräkning av fordonsskatt som en lastbil med anordning för påhängsvagn och skattevikten beräknas efter totalvikten med en sådan anordning.

Tjänstevikt

Enligt lag (2001:559) om vägtrafikdefinitioner, LDEF, avses med tjänstevikt för

Bil, traktor och motorredskap Den sammanlagda vikten av fordonet i normalt, fullt driftfärdigt skick med det tyngsta karosseri som hör till fordonet, verktyg och reservhjul som hör till fordonet, bränsle, smörjolja och vatten, samt föraren.

Motorcykel eller moped Den sammanlagda vikten av fordonet i normalt, fullt driftfärdigt skick utan sidvagn med verktyg som hör till fordonet, bränsle, smörjolja och vatten.

Släpfordon, terrängfordon, terrängsläp eller sidvagn Vikten av fordonet i normalt fullt driftfärdigt skick med det tyngsta karosseri som hör till fordonet.

Totalvikt

Enligt LDEF avses med totalvikt för

Bil, traktor, motorredskap, eller tung terrängvagn Summan av fordonets tjänstevikt och den beräknade vikten av det största antal personer utom föraren och den största mängd gods som fordonet är inrättat för.

Motorcykel, släpfordon, sidvagn eller terrängfordon utom tung terrängvagn Summan av fordonets tjänstevikt och den beräknade vikten av det största antal personer och den största mängd gods som fordonet är inrättat för. I totalvikten för en motorcykel ingår inte sidvagnens totalvikt.

Bruttovikt

Med bruttovikt avses enligt LDEF den sammanlagda statiska vikt som samtliga hjul, band eller medar på ett fordon vid ett och samma tillfälle för över till vägbanan.

2.5 Ränta och dröjsmålsavgift

Bestämmelserna i VSL gäller även för ränta och dröjsmålsavgift, även om bestämmelsen enligt ordalydelsen endast avser vägtrafikskatt (1 kap. 7 § VSL). Bestämmelsen i 6 kap. 1 § VSL om användningsförbud på grund av obetald skatt tillämpas enbart på fordonsskatt och avgifter som kan debiteras tillsammans med skatten (prop. 2005/06:65 s. 112).

2.6 Utredning och kontroll

Skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL, gäller i särskilt angivna delar för ärenden och mål om vägtrafikskatt. Så är fallet bl.a. när det gäller föreläggande (37 kap. 6, 7, 9 och 10 §§ SFL), dokumentationsskyldighet (39 kap. 3 § SFL), Skatteverkets skyldighet att utreda och kommunicera (40 kap. 1–3 §§ SFL), revision (41 kap. SFL) och vitesföreläggande (44 kap. SFL) (1 kap. 8 § VSL).

Utredning

40 kap. 2–3 §§ SFL innehåller regler som medför en kommunikationsskyldighet som går längre än vad förvaltningslagen (1986:223), FL, föreskriver – om FL se avsnitt 5.1, vid kantrubriken Förvaltningslagen.

Ett ärende får inte avgöras till nackdel för den som ärendet gäller utan att denne får tillfälle att yttra sig i ärendet. Om det är uppenbart obehövligt, behöver den som ärendet gäller inte få tillfälle att yttra sig. (40 kap. 2 § SFL). Utgångspunkten för bedömningen av om kommunikationsplikt föreligger är alltid huruvida den skattskyldige kan tillföra ärendet något som kan ändra det tilltänkta beslutet. Är svaret att den skattskyldige rimligtvis inte kan tillföra något av intresse för utgången i ärendet får kommunikation anses onödig. Blir svaret i stället att det är möjligt att den skattskyldige kan berika utredningen på ett sätt som påverkar beslutsfattandet ska kommunikation ske. Denna prövning måste alltid göras, oavsett om ärendet initierats av den skattskyldige eller av Skatteverket.

I de fall då uppgifter tillförts ett ärende genom någon annan än den skattskyldige gäller 40 kap. 3 § första stycket SFL. Av bestämmelsen framgår att ärendet inte får avgöras utan att den som ärendet gäller har underrättats om uppgifterna och fått tillfälle att yttra sig över dem. Bestämmelsen gäller oavsett om det är den skattskyldige eller Skatteverket som har initierat ärendet. Kommunikationsskyldigheten består således av två led – den skattskyldige ska dels underrättas om det utred-

ningsmaterial som har tillförts hans ärende av någon annan än honom själv, dels beredas tillfälle att yttra sig över detta material.

Undantag från kommunikationsskyldigheten gäller om avgörandet inte är till nackdel för den som ärendet gäller, om uppgiften saknar betydelse eller om det av någon annan anledning är uppenbart obehövt att den som ärendet gäller underrättas och får tillfälle att yttra sig, om det finns risk att en underrättelse skulle göra det avsevärt svårare att genomföra beslut i ärendet eller om avgörandet inte kan skjutas upp (40 kap. 3 § andra stycket SFL).

Underrättelseskyldigheten gäller med de begränsningar som följer av 10 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (40 kap. 3 § tredje stycket SFL).

Föreläggande

Bestämmelserna i 37 kap. 6, 7, 9 och 10 §§ SFL om föreläggande ska tillämpas vid kontroll av skatt enligt VSL (1 kap. 8 § VSL). Kontrollen avser dels kontroll av egen uppgifts- eller dokumentationsskyldighet dels kontroll av någon annans uppgiftsskyldighet.

Vite

När ett föreläggande får förenas med vite finns särskilt uppräknat i SFL (44 kap.1 § SFL). Även i andra fall än de särskilt uppräknade får ett föreläggande förenas med vite om det finns anledning anta att föreläggandet annars inte följs (44 kap. 2 § SFL). Notera att det finns två förbud mot att förena ett föreläggande med vite (44 kap. 3 § SFL).

3 Fordonsskatt

3.1 Inledning

I detta avsnitt redogörs för vilka fordon som är skattepliktiga och vilka fordon som är undantagna från skatteplikt. Vidare redogörs för reglerna hur skattens storlek bestäms och då särskilt inriktat på det koldioxidbaserade skattesystemet. Beskattningen av traktorer, tunga terrängvagnar och motorredskap styrs i stora delar efter hur fordonet används. Slutligen redogörs för bestämmelserna om nedsättning och befrielse från fordonsskatt.

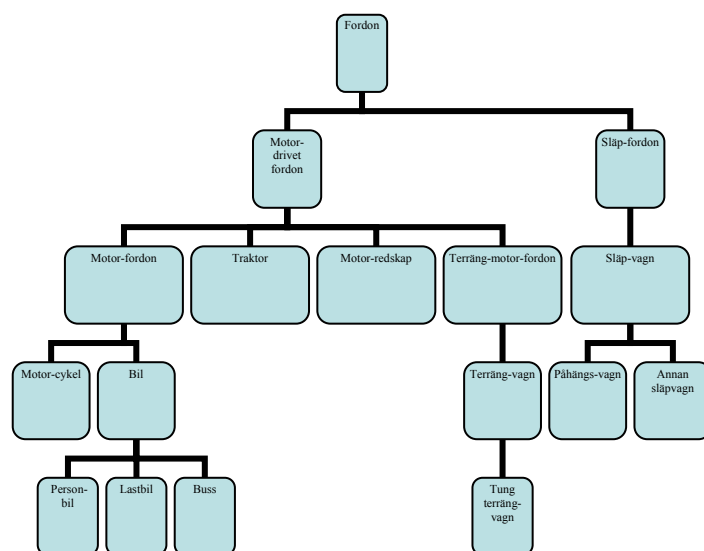
3.2 Skatteplikt

Vilka fordon som är skattepliktiga, om de är eller bör vara registrerade i vägtrafikregistret och inte är avställda eller tillfälligt registrerade, framgår av 2 kap. 1 § vägtrafikskattelagen (2006:227), VSL.

Personbilar klass I som är av fordonsår 2005 eller tidigare och som inte uppfyller kraven för miljöklass 2005 samt personbilar klass II, lätta bussar och lätta lastbilar som blivit skattepliktiga för första gången före utgången av år 2010 är undantagna från skatteplikt enligt VSL. Dessa är i stället skattepliktiga enligt lagen (2006:242) med särskilda bestämmelser om fordonsskatt, LSBF.

Bestämmelser om krav på registrering av fordon finns i 12 § lagen (2001:558) om vägtrafikregister, LVTR.

Beteckningar på skattepliktiga fordon delas upp i fordonsslag enligt följande uppställning. Fordonsbegreppen har samma betydelse som i lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner, LDEF.

Buss

En bil som är inrättad huvudsakligen för personbefordran och är försedd med fler än åtta sittplatser utöver förarplatsen. Fordonskategori M₂ och M₃ (bilaga II i direktiv 2007/46/EG). Bussar delas in i lätta (totalvikt högst 3,5 ton) och tunga (totalvikt över 3,5 ton).

EG-mobilkran

En tung lastbil som inte är utrustad för godstransporter och som är försedd med en kran vars lyftmoment är minst 400 kilonewtonmeter.

Lastbil

1. En bil som är inrättad huvudsakligen för godsbefordran.
2. En annan bil som inte är att anse som en personbil eller en buss.

Lastbilar delas in i lätta (totalvikt högst 3,5 ton) och tunga (totalvikt över 3,5 ton). Fordonskategori N (bilaga II i direktiv 2007/46/EG).

Motorcykel

1. Ett motorfordon på två hjul eller tre symmetriskt placerade hjul som är konstruerat för en hastighet som överstiger 45 kilometer i timmen eller, om det drivs av en förbränningsmotor, denna har en slagvolym som överstiger 50 kubikcentimeter.

2. Ett motorfordon på fyra hjul och med en massa utan last som är högst 400 kg eller 550 kg om fordonet är inrättat för godsbefordran, och vars maximala nettomotoreffekt inte överstiger 15 kilowatt, dock inte moped.

Vid beräkning av en motorcykels massa ska i fråga om ett eldrivet fordon batterierna inte räknas in.

Motorcyklar delas in i lätta och tunga motorcyklar. Fordonskategori L (bilaga II i direktiv 2007/46/EG).

Motorredskap

Ett motordrivet fordon som är inrättat huvudsakligen som ett arbetsredskap eller för kortare förflyttningar av gods. Motorredskap delas in i klass I eller klass II.

**Motorredskap
klass I**

Ett motorredskap som är konstruerat för en högsta hastighet som överstiger 30 kilometer i timmen.

**Motorredskap
klass II**

Ett motorredskap som är konstruerat för en hastighet av högst 30 kilometer i timmen.

Personbil

En bil som är försedd med högst åtta sittplatser utöver förarplatsen och

1. är inrättad huvudsakligen för personbefordran eller
2. är permanent försedd med ett karosseri som är inrättat som bostadsutrymme och utrustat med åtminstone
  - a. fast monterade sittplatser,
  - b. fast monterade sovplatser som kan utgöras av sittplatser som kan omvandlas till sovplatser,
  - c. fast monterad utrustning för matlagning och lagring och
  - d. bord.

Personbilar delas in i klass I och klass II. Fordonskategori M₁ (bilaga II i direktiv 2007/46/EG).

Personbil klass I

En personbil som inte tillhör klass II.

**Personbil klass II
(husbil)**

En personbil som är permanent försedd med ett karosseri som är inrättat som bostadsutrymme och utrustat med åtminstone

- a. fast monterade sittplatser,
- b. fast monterade sovplatser som kan utgöras av sittplatser som kan omvandlas till sovplatser,
- c. fast monterad utrustning för matlagning och lagring och
- d. bord.

Påhängsvagn	En släpvagn som är inrättad för att genom tapp med vändskiva eller liknande anordning förenas med en bil, en traktor eller ett motorredskap och som är så utförd att chassiet eller karosseriet vilar direkt på det dragande fordonet. Fordonskategori O (bilaga II i direktiv 2007/46/EG).
Släpvagn	Ett släpfordon på hjul eller band som är inrättat för att dras av ett motorfordon, en traktor eller ett motorredskap. Fordonskategori O (bilaga II i direktiv 2007/46/EG).
Traktor	Ett motordrivet fordon med minst två hjulaxlar som är inrättat huvudsakligen för att dra ett annat fordon eller ett arbetsredskap och som är konstruerat för en hastighet av högst 40 kilometer i timmen och endast med svårighet kan ändras till högre hastighet. En traktor får vara utrustad för transport av gods och för befordran av passagerare. Fordonskategori T eller C (bilaga II i direktiv 2007/46/EG).
Tung terrängvagn	En terrängvagn med en tjänstevikt över 2 ton.

3.3 Undantag från skatteplikt

Veteranfordon	Motorcyklar och bilar som inte används i yrkesmässig trafik som avses i yrkestrafiklagen (1998:490), vars ålder, beräknad som skillnaden mellan fordonsåret och innevarande kalenderår, är trettio år eller äldre, är inte skattepliktiga (2 kap. 2 § VSL).
Övriga undantag	Skattepliktiga är inte heller: <ul style="list-style-type: none"> – traktorer, motorredskap eller tunga terrängvagnar som hör till skatteklass II, – släpvagnar som dras av tunga terrängvagnar som hör till skatteklass II eller av motorredskap som hör till skatteklass II eller beskattas enligt 2 kap. 19 § VSL, – påhängsvagnar med en skattevikt över 3 ton om de dras uteslutande av bilar som kan drivas med dieselloja eller av s.k. terminaltraktorer, och – släpvagnar med en skattevikt av högst 750 kg.
Diplomatfordon	Av bestämmelserna i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall samt konventionen om diplomatiska förbindelser, den s.k. Wienkonventionen, följer att diplomatfordon är skattebefriade.
Räddningstjänst	Skatteverket får efter ansökan från den skattskyldige besluta om befrielse från skatteplikt för fordon som uteslutande eller så gott som uteslutande används vid räddningstjänst (2 kap. 3 § VSL).

Befrielse från skatteplikt medges inte för

- personbil,
- buss, om skattevikten är högst 3 ton, eller
- lastbil med skåpkarosseri, om skattevikten är högst 3 ton.

Med räddningstjänst avses här verksamhet av sådan art som anges i lagen om skydd mot olyckor (2003:778). Verksamheten ska syfta till att vid olyckshändelser och överhängande fara för olyckshändelser lindra och begränsa skador på människor eller egendom eller i miljön. Åtgärder som sätts in för att undanröja skadeverkningar som redan har inträffat, t.ex. återställningsarbete och visst saneringsarbete, anses inte som räddningstjänst.

Uteslutande eller så gott som uteslutande

Begreppet uteslutande eller så gott som uteslutande innebär att fordon som används vid räddningstjänst eller som står i beredskap för att användas vid räddningstjänst och som härutöver även används vid utbildning för eller övning i räddningstjänst får anses använt uteslutande vid räddningstjänst. Om fordonet dessutom används för annat ändamål högst 100 timmar per år, får det anses använt så gott som uteslutande vid räddningstjänst. I dessa timmar ska tid för körning till och från den plats där fordonet beräknas bli använt för annat ändamål än räddningstjänst räknas in samt väntetid på den platsen.

3.4 Skattskyldighet

Ägaren av fordonet är skattskyldig. Som ägare av ett fordon anses den som är antecknad i vägtrafikregistret som ägare eller den som bör vara antecknad som ägare (2 kap. 4 § VSL).

I prop. 1987/88:159 anges att ”med den som bör vara upptagen som ägare avses inte bara ägaren till ett fordon som inte alls är registrerat men borde vara det utan också en ny ägare som ännu inte hunnit bli antecknad i bilregistret”.

3.5 Skattens storlek

Skatteår och skatteperiod

Fordonsskatt ska betalas för ett skatteår. Ett skatteår består av tolv kalendermånader. Överstiger skatten 3 600 kr för ett helt år tas skatten ut för en skatteperiod. En skatteperiod består av fyra kalendermånader och ett skatteår delas in i tre skatteperioder. För en skatteperiod är skatten en tredjedel av skatten för ett helt år (2 kap. 5 § VSL).

3.5.1 Koldioxidbaserat skattesystem

Fordonsskatt tas ut med ett grundbelopp och i förekommande fall ett koldioxidbelopp för följande fordon (2 kap. 7 § första stycket VSL):

1. personbilar klass I som enligt uppgifter i vägtrafikregistret är av fordonsår 2006 eller senare, eller
2. personbilar klass I som är av tidigare fordonsår än 2006, men uppfyller kraven för miljöklass 2005, El eller Hybrid enligt bilaga 1 till den upphävda lagen (2001:1080) om motorfordons avgasrening och motorbränslen samt
3. personbilar klass II, lätta bussar och lätta lastbilar som blivit skattepliktiga för första gången efter utgången av år 2010.

För bilar som kan drivas med dieselolja ska summan av grundbeloppet och koldioxidbeloppet multipliceras med en bränslefaktor och ett miljötillägg tas ut (2 kap. 7 § andra stycket VSL).

Miljöklass 2005

Det är utsläppsgränsvärden för koloxid, kolväten, kväveoxider och partiklar som styr om fordonet uppfyller kraven för miljöklass 2005. Utsläpp av koldioxid ingår inte i miljöklassningen. Se vidare direktiv 98/69/EG rad B i tabell 5.3.1.4 i bilaga 1.

Miljöklass El

Bilar som är inrättade för att drivas enbart med elektricitet från batterier.

Miljöklass Hybrid

Bilar som är inrättade för att kunna drivas såväl med elektricitet från batterier som med förbränningsmotor.

Grundbelopp

Ett fiskalt grundbelopp ingår i den koldioxidbaserade fordonsskatten med 360 kr (2 kap. 8 § VSL).

Bensindrivna fordon

För bensindrivna fordon tas skatt ut med 20 kr per gram koldioxidutsläpp som överstiger 120 gram per kilometer vid blandad körning (2 kap. 9 § första stycket VSL).

Exempel

För bensindrivet fordon av fordonsår 2006 som har koldioxidutsläpp med 214 gram koldioxid per kilometer vid blandad körning blir fordonsskatten:

Grundbelopp	360 kr
Koldioxidkomponent (214 - 120) x 20 kr	1 880 kr
Fordonsskatt för ett skatteår	2 240 kr

Alternativt drivmedel

För fordon som är utrustad med teknik för drift med bränsleblandning som till övervägande del består av alkohol, eller helt eller delvis med annan gas än gasol tas skatt ut med 10 kr per gram koldioxid som överstiger 120 gram per kilometer vid blandad körning (2 kap. 9 § andra stycket VSL).

Exempel

För etanoldrivet fordon av fordonsår 2006 som har koldioxidutsläpp med 166 gram per kilometer (uppgiften avser koldioxidutsläpp vid bensindrift då drivmedlet E85 eller etanol inte är godkänt drivmedel inom EU) vid blandad körning blir fordonsskatten:

Grundbelopp	360 kr
Koldioxidkomponent (166 - 120) x 10 kr	460 kr
Fordonsskatt för ett skatteår	820 kr

Finns uppgift om koldioxidutsläpp vid drift med det alternativa drivmedlet ska den uppgiften användas i stället för uppgiften om fordonets koldioxidutsläpp vid drift med konventionella drivmedel (2 kap. 9 § tredje stycket VSL).

Dieseldrivna fordon

För fordon som kan drivas med dieselolja tas skatt ut med 20 kr per gram koldioxid som överstiger 120 gram per kilometer vid blandad körning (2 kap. 9 § första stycket VSL).

Summan av grundbeloppet och uträknat koldioxidbelopp multipliceras med en bränslefaktor om 2,55. Ett miljötillägg tillkommer med 500 kr för bilar som blivit skattepliktiga för första gången före den 1 januari 2008 och för bilar som blivit skattepliktiga för första gången därefter är miljötillägget 250 kr (2 kap. 10 § VSL). Miljötillägg är motiverat med att avgaskraven skiljer mellan diesel- och bensinfordon. Dieseldrivna fordon har bl.a. högre utsläpp av kväveoxider än bensindrivna fordon. Bränslefaktorn motiveras av att dieselolja är lägre beskattad än bensin.

Exempel

För dieseldriven personbil av fordonsår 2006 som har koldioxidutsläpp med 174 gram per kilometer vid blandad körning blir fordonsskatten:

Grundbelopp	360 kr
Koldioxidkomponent (174 - 120) x 20 kr	1 080 kr
Summa	1 440 kr

Summan multipliceras med en bränslefaktor om 2,55	3 672 kr
Miljötillägg	500 kr
Fordonsskatten för ett skatteår	4 172 kr

Koldioxiduppgift saknas

För vissa begagnade fordon som direktimporterats från annat EU-land, eller vissa nya och begagnade personbilar som importerats från tredje land, saknas uppgift om koldioxidutsläpp i vägtrafikregistret. Saknas uppgift om koldioxidutsläpp vid registreringsbesiktningen kontrolleras fordonets typgodkännandenummer mot databasen SweType, som är en svensk bearbetad kopia av det nordiska registret NorType över typgodkännanden. Om det blir en träff, eller flera träffar och alla har samma värde, ska detta värde fastställas och anges på samma sätt som om uppgiften angetts på ett CoC-dokument. Uppgiften kommer även att skrivas ut på registreringsbeviset.

Skälig grund

Om sökningen mot SweType ger flera olika uppgifter på koldioxidvärde kommer det lägsta värdet att användas för att beräkna skatten efter skälig grund. Uppgiften läggs in i vägtrafikregistret med textkod T31BR som anger att uppgiften är hämtad från fordonstypens typgodkännande och används endast som grund för uttag av fordonsskatt.

Beräknat koldioxidvärde

Har inte SweType någon uppgift om koldioxidutsläpp får uppgiften beräknas. Detta sker med hjälp av två olika beräkningsmodeller beroende på fordonsslag.

Personbil klass I

För personbil klass I har en normförbrukning av bränsle tagits fram för fordonet genom parametrarna tjänstevikt, motoreffekt, motortyp och växellåda. Den bränsleförbrukning som beräknats kan därefter räknas om till ett värde för koldioxidutsläpp. Modellen är baserad utifrån alla bilmodeller som fanns tillgängliga på svenska marknaden 2006.

Formeln för att beräkna CO₂ för personbil klass I är:

Tjänstevikt, kilo = m, motoreffekt, kilowatt = p, växellåda = manuell, automatisk

CO₂ bensin, manuell = 27,035 + (0,078 x m) + (0,527 x p)

CO₂ bensin, automatisk = 21,696 + (0,102 x m) + (0,329 x p)

CO₂ diesel, manuell = - 0,612 + (0,098 x m) + (0,113 x p)

CO₂ diesel, automatisk = - 5,835 + (0,104 x m) + (0,206 x p)

Typ av växellåda är sedan 2010 inte en obligatorisk uppgift vid registrering av ett fordon. Manuell växellåda är den klart dominerande typen av växellåda som används. Det finns dock ett undantag för personbilar med karosseri för särskilda ändamål där övervägande automatisk växellåda används. För personbil klass I med karosseri för särskilda ändamål där typ av växellåda inte kan bestämmas används ovanstående formel för automatisk växellåda. För övriga personbilar klass I där växellåda inte kan bestämmas används ovanstående formel för manuell växellåda.

Det framräknade värdet ska avrundas till ett helt värde. Om siffran efter decimalen är under 5 sker avrundning nedåt. Om siffran är 5 eller högre sker avrundningen uppåt.

Skälig grund

Om beräkningen av koldioxidutsläpp skett enligt fastställd formel läggs uppgiften in i vägtrafikregistret med textkod T31BS vilket anger att uppgiften endast används för uttag av fordonsskatt. Koldioxiduppgiften används för att beräkna skatten efter skälig grund.

Personbil klass II, lätta lastbilar och lätta bussar

För personbil klass II, lätta lastbilar och lätta bussar där koldioxiduppgift saknas har Transportstyrelsen gjort en analys med uppgifter hämtade från vägtrafikregistret. Vid analysen framkom att de mest betydelsefulla parametrarna var totalvikt, fyrhjulsdraft och typ av växellåda. För personbil klass II med en totalvikt över 3 500 kg ska nedanstående formel användas med totalvikten 3 500 kg oavsett vad fordonet har för totalvikt.

Formeln för att beräkna CO₂ för ovannämnda fordon är:

$$\text{CO}_2 \text{ bensin} = 0,5 + (0,091 \times \text{totalvikt}) + (58,9 \times \text{fyrhjulsdraft}) + (31,8 \times \text{växellåda})$$

$$\text{CO}_2 \text{ diesel} = 10,5 + (0,069 \times \text{totalvikt}) + (20,0 \times \text{fyrhjulsdraft}) + (13,7 \times \text{växellåda})$$

$$\text{CO}_2 \text{ gas} = - 4,8 + (0,072 \times \text{totalvikt})$$

Totalvikt är fordonets totalvikt i kilo, fyrhjulsdraft ska sättas till 1 om fordonet har fyrhjulsdraft, annars 0, växellåda ska sättas till 1 om fordonet har automatlåda, annars 0.

Det framräknade värdet ska avrundas till ett helt värde. Om siffran efter decimalen är under 5 sker avrundning nedåt. Om siffran är 5 eller högre sker avrundningen uppåt.

Skälig grund

Om beräkningen av koldioxidutsläpp skett enligt fastställd formel läggs uppgiften in i vägtrafikregistret med textkod

T31BS vilket anger att uppgiften endast används för uttag av fordonsskatt. Koldioxiduppgiften används för att beräkna skatten efter skälig grund

**Fastställt
koldioxidvärde**

Beslut om beräknat koldioxidvärde efter skälig grund kan efter utredning ändras av Skatteverket beroende på vilka handlingar som kan uppvisas. Uppgiften läggs in i vägtrafikregistret med textkod T31BT som anger att uppgiften är fastställd av Skatteverket som grund för uttag av fordonsskatt.

**Skattelättnad för
vissa dieseldrivna
personbilar**

Fordonsskatten ska minskas med 6 000 kr för en dieseldriven personbil som blivit skattepliktigt för första gången före utgången av år 2007 och som uppfyller kraven för miljöklass 2005 PM enligt bilaga 1 till den upphävda lagen (2001:1080) om motorfordons avgasrening och motorbränslen (2 kap. 10 § tredje stycket VSL). Skatteminskningen avräknas efter hand vid beslut om fordonsskatt, men längst till och med den 31 december 2012. Se även Skattelättnad under avsnitt 3.5.2.

**Miljöklass 2005
PM**

För att miljöklass 2005 PM ska kunna införas i vägtrafikregistret måste följande krav vara uppfyllda:

1. uppfylla kraven för miljöklass 2005 samt,
2. partikelvärde får inte överstiga 0,005 gram per kilometer.

Den vanligaste tekniken för att klara utsläppsvärdet för partiklar är ett s.k. partikelfilter.

MK 2005 PM kan enligt direktiv 98/69/EG endast omfatta lätta lastbilar, lätta bussar och personbilar med en totalvikt av högst 3 500 kg.

**Personbilar klass I
med bättre
miljöegenskaper**

För vissa personbilar klass I ska fordonsskatt inte betalas under fem år från det att bilen blev skattepliktig för första gången. Förutsättningen är att bilen uppfyller kraven i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2007 (Euro 5 och Euro 6) eller kraven i miljöklass E1 enligt bilaga 1 till den upphävda lagen (2001:1080) om motorfordons avgasrening och motorbränslen eller är klassificerad i utsläppsklassen E1 enligt avgasreningenslagen (2011:318) och har koldioxidutsläpp som inte överstiger 120 gr per kilometer eller har en begränsad förbrukning av drivmedel eller elektrisk energi. Uppgift om bilens koldioxidutsläpp eller bränsleförbrukning vid blandad körning används vid bestämmande av om kraven är uppfyllda. Bilar med etanol- eller gasdrift som saknar typgodkännande för driften omfattas av skattebefrielsen om bilens tillverkare eller generalagent kan visa att de uppställda kraven är upp-

fyllda. En automatväxlad bil omfattas av skattebefrielsen även om den inte uppfyller kraven vad gäller förbrukning av etanol eller gas, om motsvarande manuellt växlad bil uppfyller dessa krav.

Tidigare bestämmelser i 2 kap. 11 a § VSL gällde under tiden den 1 juli 2009 till den 31 december 2010 och innebar att en personbil klass I som togs i bruk för första gången under ovannämnda tid måste uppfylla avgaskraven i Miljöklass 2005 eller miljöklass EI, för att befrias från fordonsskatt i fem år.

3.5.2 Viktbaserat skattesystem

Personbilar, lätta bussar och lätta lastbilar

För personbilar, lätta bussar och lätta lastbilar som inte omfattas av det koldioxidbaserade skattesystemet tas fordonsskatt ut efter vikt (1 och 3 §§ LSBF). Fordonsskattens storlek framgår av bilagan till LSBF.

Skattelättnad

För dieseldriven personbil, lätt buss och lätt lastbil som blivit skattepliktigt för första gången före utgången av år 2007 och som uppfyller kraven för miljöklass 2005PM enligt bilaga 1 till den upphävda lagen (2001:1080) om motorfordons avgasrening och motorbränslen, ska fordonsskatten minskas med 6 000 kr. Skatteminskningen avräknas efter hand vid beslut om fordonsskatt men längst t.o.m. den 31 december 2012 (7 § LSBF). Angående miljöklass 2005PM se 3.5.1.

Lättnadsbeloppet räknas av mot påford fordonsskatt och det avräknade beloppet får ses som en inbetalning av fordonsskatt enligt prop. 2005/06:167. Överskjutande belopp vid avställning eller avregistrering ska därför återbetalas, även om någon faktisk inbetalning av fordonsskatt inte har skett med anledning av att lättnadsbeloppet överstiger den påförda fordonsskatten. Detta påverkar dock inte storleken av det kvarvarande lättnadsbeloppet. Har exempelvis fordonsskatt betalats med 1 000 kr och ett belopp om 400 kr återbetalats vid en avställning, ska den ursprungliga avräkningen från skattelättnadsbeloppet med 1 000 kr kvarstå.

Tunga lastbilar och tunga bussar

För lastbilar bestäms fordonsskatten med hänsyn till om lastbilen är vägavgiftspliktig eller inte. Vidare påverkas skattens storlek av skattevikt, drivmedel, antal hjulaxlar och vilken koplingsanordning lastbilen har. För bussar påverkas fordonsskatten av skattevikt, drivmedel och antal hjulaxlar. Fordonsskattens storlek för ovannämnda fordon framgår av VSL bilaga 2.

**Traktor,
motorredskap och
tung terrängvagn**

Traktorer, vissa motorredskap och tunga terrängvagnar delas in i skatteklass I eller skatteklass II. Faktorer som påverkar skatten är skattevikten, fordonets användning och i vissa fall fordonets konstruktion. Fordonsskattens storlek framgår av VSL bilaga 2.

Släpvagnar

Fordonsskattens storlek framgår av bilaga 2 till VSL. För släpvagnar med skattevikt upp till och med 3 000 kg bestäms skatten efter släpvagnens skattevikt. För släpvagnar med skattevikt över 3 000 kg bestäms skatten av vilket slags dragfordon som används samt skattevikt och antal axlar.

3.5.3 Glesbygdsavdrag

För fordonsägare som bor i vissa glesbygdskommuner tas fordonsskatt ut för personbil klass I endast till den del fordonsskatten för år är över 384 kr (2 kap.11 § VSL). Avdrag görs med 384 kr när fordonsskatten påförs för ett skatteår eller om det gäller för en skatteperiod dras 128 kr av vid debiteringen. När skatteplikt inträder görs avdrag med 32 kr per månad.

För personbilar ska fordonsskatten betalas endast till den del fordonsskatten, efter avräkning enligt 2 kap. 10 § tredje stycket VSL, för skatteår överstiger 384 kr. Det innebär att lättnadsbeloppet för dieselbilar som har låga partikelutsläpp ska avräknas i sin helhet innan det kan ske någon nedsättning på grund av glesbygdsreglerna.

Berättigad till kompensation är den som är ägare till en bil som hör hemma i någon av följande kommuner (bilaga 1 till VSL).

Norrbottens län: Arjeplogs, Arvidsjaurs, Gällivare, Haparanda, Jokkmokks, Kalix, Kiruna, Pajala, Älvsbyns, Övertorneå och Övertorneå kommuner.

Västerbottens län: Bjurholms, Dorotea, Lycksele, Malå, Norsjö, Sorsele, Storumans, Vilhelmina, Vindelns, Vännäs och Åsele kommuner.

Jämtlands län: Bergs, Bräcke, Härjedalens, Krokoms, Ragunda, Strömsunds och Åre kommuner.

Västernorrlands län: Sollefteå och Ånge kommuner.

Gävleborgs län: Ljusdals kommun.

Dalarnas län: Malung-Sälens, Vansbro och Älvdalens kommuner.

Värmlands län: Torsby kommun.

I vilken kommun en personbil hör hemma avgörs med ledning av var den skattskyldige har sin adress enligt vägtrafikregistret när skattskyldigheten avgörs enligt 5 kap. 2 § VSL.

**KRNJ dom
10 juni 1998,
mål nr 895-1997**

B överklagade ett beslut av SKM om fordonsskatt. Hon anmälde adressändring den 29 april 1996 från Mölndal till Malå (glesbygdskommun) som skulle gälla från den 1 juni 1996. Uppbörds månad för fordonsskatten var juni månad. SKM anförde att en adressändring inte kan registreras i folkbokföringsregistret innan adressen börjat gälla. LR biföll överklagandet. SKM överklagade. KR fann att avgörande för frågan om nedsättning av fordonsskatt är var den skattskyldige hade sin adress enligt bilregistret när skatteplikten inträdde. Vid ingången av juni månad 1996 hade adressen i bilregistret inte ändrats till Malå kommun. Förutsättningar för nedsättning av fordonsskatten enligt 14 § fordonsskattelagen (1988:327) föreligger därför inte. B har i god tid anmält sin flyttning för ändrad folkbokföring, men någon undantags- eller jämningsregel som tillåter nedsättning av fordonsskatten i ett fall som detta finns inte. KR upphävde LR:s dom och fastställde SKM:s beslut.

3.5.4 Skattens storlek för en del av ett skatteår eller en skatteperiod

Fordonsskatt ska betalas för den tid då fordonet är skattepliktigt. Föreligger skatteplikt endast för en del av en kalendermånad, tas skatt ändå ut för hela månaden (2 kap. 13 § första stycket VSL).

Om ett fordon ställs på en viss dag och det samma dag görs en avställning av fordonet, anses fordonet ändå ha varit skattepliktigt den dagen.

**KRNJ dom
1 mars 2004,
mål nr 3758-03**

P ställde på en lastbil den 30 maj 2003 och försökte avställa fordonet samma dag. SKM beslutade att fordonsskatt och vägavgift skulle betalas då fordonet varit påställt en dag. P överklagade SKM:s beslut och åberopade en dom i LR avseende registreringsärendet, där LR funnit att fordonet skulle ha avställts den 30 maj 2003. LR biföll P:s överklagande i skattefrågan. SKM överklagade domen och KR fann att P ställt på fordonet den 30 maj 2003. Någon möjlighet att få en registrering annullerad finns inte i fordonsskattelagen eller i lagen om vägavgift för vissa tunga fordon. P kan därför inte undgå att betala fordonsskatt och vägavgift då aktuellt fordon varit påställt del av den 30 maj 2003.

Dygnsskatt

För fordon för vilka skatten för ett helt skatteår uppgår till minst 4 800 kr tas skatt ut per dag fr.o.m. den dag skatteplikten inträdde första gången till månadens slut, s.k. dygnsskatt. Upphör skatteplikten av annan anledning än avställning för ett fordon med dygnsskatt, återbetalas eller avräknas skatt per dag fr.o.m. den dag skatteplikten upphörde till månadens slut. Har ett fordon med dygnsskatt varit avställt i minst 15 dagar eller om fordonet har övergått till en ny ägare under avställningstiden, tas fordonsskatt ut per dag under den månad då avställningen började eller upphörde (2 kap. 13 § andra stycket VSL).

Fordonsskatten per dag är 1/360 av skatten för ett helt år och för en kalendermånad är fordonsskatten en tolfedel av skatten för ett helt år (2 kap. 13 § tredje stycket VSL).

3.5.5 Skattens storlek när ett fordons beskaffenhet ändras

Krav på registreringsbesiktning finns bl.a. i 4 kap. 20 § fordonsförordningen (2009:211) där det framgår att registreringsbesiktning krävs om fordonet har ändrats så att dess beskattningsförhållande påverkas. Exempel på ändringar är då fordonets vikt ändrats på grund av montering eller byte av draganordning, eller då motorn till en personbil byts ut mot en annan motor med annat utsläppsvärde av koldioxid. Registreringsbesiktning ska ske inom en månad efter att ändringen skett eller om fordonet varit avställt inom en vecka efter det att avställningen upphörde.

Om ett fordons beskaffenhet ändras så att fordonsskatten blir högre än tidigare, tas den högre skatten ut fr.o.m. den kalendermånad under vilken registreringsbesiktningen skedde eller senast skulle ha skett. Medför ändringen att fordonsskatten blir lägre än tidigare, tas den lägre skatten ut fr.o.m. den kalendermånad som kommer närmast efter den under vilken registreringsbesiktning med anledning av ändringen skedde (2 kap. 14 § första stycket VSL). Detta gäller även om registreringsbesiktningen ägde rum den första dagen i en månad.

Ändras skatten enligt 2 kap. 14 § första stycket VSL så att beloppet överstiger 3 600 kr/år ska skatten beräknas för en skatteperiod i stället för ett skatteår eller om skatten ändras till 3 600 kr/år eller lägre för skatteår i stället för skatteperiod (prop. 2005/06:65 s. 117).

3.5.6 Skattens storlek när ett fordons användning ändras

Om användningen av ett fordon ändras så att beskattningen påverkas ska ägaren, innan användningen ändras, anmäla det nya användningssättet till Transportstyrelsen enligt 10 kap. 13 § FVTR.

Ändras ett fordons användning så att fordonsskatten blir högre än tidigare, tas den högre skatten ut fr.o.m. den kalendermånad under vilken ändringen skedde. Om fordonsskatten blir lägre till följd av ändrat användningssätt, tas den lägre skatten ut fr.o.m. kalendermånaden efter den månad då ändringen skedde (2 kap. 14 § andra stycket VSL). Detta gäller även om anmälan om ändrat användningssätt är den första dagen i en månad.

Ändras skatten enligt 2 kap. 14 § andra stycket VSL så att beloppet överstiger 3 600 kr/år ska skatten beräknas för en skatteperiod i stället för ett skatteår eller om skatten ändras till 3 600 kr/år eller lägre för skatteår i stället för skatteperiod (prop. 2005/06:65 s. 117).

3.6 Debitering av fordonsskatt

Ett inbetalningskort för fordonsskatt ska sändas till den skattskyldige snarast möjligt, i fråga om uppbörd enligt 5 kap. 2 § första stycket VSL, senast den 12:e i betalningsmånaden (2 § första stycket VSF).

Om en fordonsägare inte har fått inbetalningskortet, ska han anmäla detta till Transportstyrelsen senast en vecka innan skatten ska vara betald (8 § andra stycket VSF). Detta gäller också om den skattskyldige har valt att få den ordinarie fordonsskatten aviserad elektroniskt, en s.k. e-avi eller via filöverföring s.k. e-di.

Förskottsdebitering

Den skattskyldige kan begära att fordonsskatten ska debiteras i förskott. Fordonsskatt som förskottsdebiteras får avse närmast följande skatteår eller, om fordonsskatt ska betalas för skatteperiod, högst de tre närmast följande skatteperioderna (9 § VSF).

Debiterings-sammandrag

En fordonsägare som har ett större antal fordon kan efter överenskommelse med Transportstyrelsen få ett enda inbetalningskort som avser alla fordonsskatter som debiteras honom vid uppbörd för skatteår eller skatteperiod.

3.7 Särskilt om beskattning av traktorer m.m.

3.7.1 Indelning i skatteklasser

Traktorer, vissa motorredskap och tunga terrängvagnar delas i skattehänseende in i skatteklass I och skatteklass II (2 kap. 15 § VSL). Tidigare fanns benämningarna klass I (trafiktraktor) och klass II (jordbrukstraktor). Traktorer, motorredskap och tunga terrängvagnar som hör till skatteklass II är inte skattepliktiga (2 kap. 2 § andra stycket VSL).

Skatteklass I

Till skatteklass I hör följande fordon (2 kap. 16 § VSL)

1. traktorer som har en tjänstevikt över 2 ton och används för transport på andra vägar än enskilda. Med väg som inte är enskild avses allmän väg, gata eller annan allmän plats som är upplåten för allmän samfärdsel. Från denna huvudregel finns undantag för bl.a. traktorer som används i jordbruk, se vidare avsnitt om skatteklass II,
2. motorredskap som har en tjänstevikt över 2 ton och används för transport på andra vägar än enskilda och transporter inte är begränsade till sådana som anges i 2 kap. 17 § VSL,
3. tunga terrängvagnar som används för transport av gods på andra vägar än enskilda om inte transporter inte är begränsade till sådana som anges i 2 kap. 17 § första stycket 1, 2 a, 2 b eller 2 d,
4. traktorer och motorredskap klass II som är ombyggda bilar (s.k. epa- eller A-traktorer). Motorredskap klass II är ett motorredskap som är konstruerat för en hastighet av högst 30 kilometer i timmen, samt
5. traktorer som är särskilt konstruerade för att användas för på- och avlastning av påhängsvagnar inom hamnområde eller andra liknande områden (s.k. terminaltraktorer). Med terminaltraktorer avses en särskild kategori av specialkonstruerade dragfordon som används för att inom hamnområden dra påhängsvagnar från och till båtar. Motsvarande fordon kan också finnas inom järnvägsterminaler och liknande områden. Dessa fordon är registrerade i vägtrafikregistret med en särskild kod. För att registreras som terminaltraktor ställs det särskilda krav på fordonets utrustning och beskaffenhet.

Skatteklass II	<p>Till skatteklass II hör sådana traktorer som avses i 2 kap. 17 § VSL, om traktorerna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. används uteslutande eller nästan uteslutande inom lantbruk, skogsbruk eller yrkesmässig växtodling och yrkesmässigt fiske. Av tidigare förarbeten (prop. 1986/87:50 s. 18 och 28) framgår att andra transporter får utföras i endast ringa omfattning och att 10 % av den totala körtiden bör kunna ses som ringa omfattning dvs. så gott som uteslutande.
Produkter från lantbruk, skogsbruk, växtodling	<p>Med produkter från lantbruk avses bl.a. mjölk, djur, spannmål, potatis, betor, hö och halm. Produkter från skogsbruk är t.ex. timmer och ved. Exempel på produkter från yrkesmässig växtodling är grönsaker, frukt, bär, plantskoleplantor och frön. Med produkter från yrkesmässigt fiske avses främst fiskefångst.</p>
Bearbetade varor	<p>Varor som bearbetats mer än vad som är normalt på fältet eller i skogen anses inte som produkter från lantbruk eller skogsbruk. Varor som genom industriell bearbetning framställts av varor från lantbruk eller skogsbruk anses inte heller som lantbruks- eller skogsbruksprodukter. Med produkter från lantbruk, skogsbruk, yrkesmässig växtodling eller fiske avses således inte köttvaror, djupfrost fisk, konserver, mjöl, socker, sågade bräder eller sågspån. Transporter som hänger samman med anläggning eller underhåll av parker anses inte vara transporter för yrkesmässig växtodling.</p> <p>Samma slags gods kan ibland anses som produkter från eller förnödenheter för lantbruk, skogsbruk, yrkesmässig växtodling eller yrkesmässigt fiske och ibland som annat gods. Avgörande är utgångspunkten eller målet för transporten. För att en traktor ska få användas i skatteklass II för transport av sådana produkter eller förnödenheter krävs att produkterna transporteras från och förnödenheterna till lantbruket, skogsbruket, handelsträdgården, plantskolan eller fiskefartyget. T.ex. kan transport av kvävegödselmedel från en järnvägsstation till en lagerbyggnad, belägen i anslutning till stationen, inte anses som transport till lantbruk. Transport av potatis och frukt från ett lager till butiker kan inte anses som transport från lantbruk.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. används endast för transporter som är begränsade till<ol style="list-style-type: none"> a. transport av endast traktorn med förare. För att en transport ska kunna sägas avse endast traktor med förare måste traktorn framföras utan last, dvs. utan att något transporteras med traktorn och utan att någon passagerare följer med. Som sådan transport räknas också om

en traktor med släpvagn, som annars används till att transportera last, körs med släpvagnen tom,

- b. godstransport vid passage över en väg,
- c. transport av gods som är lastat på traktorn. Med gods som är lastat på traktorn avses t.ex. gods i grävskopan eller behållare som är monterad på traktorn,
- d. transport vid färd till eller från en arbetsplats, ett försäljningsställe eller dylikt av redskap som skall drivas med traktorn eller av sådant gods som behövs för dess förare. Med redskap som ska drivas med traktorn avses ett redskap som arbetar när det dras av traktorn eller på annat sätt kopplas till traktorn. Det kan t.ex. vara en kalkspridare som sprider kalk när den dras av traktorn. Det kan också vara ett brunnsbörningsaggregat som på egna hjul dras av en traktor och som på arbetsplatsen drivs med den motor som driver traktorn. Med gods som behövs för driften av traktorn eller redskapet avses bl.a. drivmedel och reservdelar. Med gods som föraren behöver avses t.ex. en personbil som tas med på en släpvagn och som traktorföraren ska använda för hemtransport. Till gods som föraren behöver räknas dock inte ett motorredskap, t.ex. en grävmaskin, som föraren ska använda på arbetsplatsen.

Till skatteklass II hör också

1. traktorer och tunga terrängvagnar som inte tillhör skatteklass I. Detta innebär enligt prop. 2005/06:65 s. 119 att det måste finnas legalt stöd för att hänföra en traktor eller tung terrängvagn till skatteklass I och därigenom beskatta denna. Om sådant stöd saknas hänförs fordonet till skatteklass II och blir skattefritt,
2. motorredskap som, utan att höra till skatteklass I enligt 2 kap. 16 § 4 VSL, har en tjänstevikt som inte överstiger 2 ton.

3.7.2 Skattens storlek i vissa fall

Om en traktor skatteklass II tillfälligt ska användas för transport som avses i 2 kap. 16 § 1 VSL ska fordonsskatt tas ut som skatteklass I (2 kap. 18 § första stycket VSL). En tung terrängvagn som hör till skatteklass II men som tillfälligt ska användas på sådant sätt som avses i 2 kap. 16 § 3 VSL beskattas som skatteklass I. Den tillfälliga användningen får omfatta högst 15 dagar. Anmälan ska enligt 10 kap. 13 § punkt

Tillfällig användning skatteklass I

11 i förordningen (2001:650) om vägtrafikregister göras till Transportstyrelsen innan den tillfälliga användningen börjar. Enligt Skatteverkets allmänna råd om beskattning av traktorer m.m. (SKV A 2007:38) bör tillfällig användning medges högst tre gånger per år.

Motorredskap och EG-mobilkran

För motorredskap som inte tillhör skatteklass I eller skatteklass II och för EG-mobilkran ska fordonsskatt tas ut med 1 000 kr (2 kap. 19 § VSL). De motorredskap det handlar om är sådana som väger mer än 2 ton och som inte utför transporter på allmän väg utöver sådana begränsade transporter som anges i 2 kap. 17 § VSL, t.ex. mobilkranar.

Släpvagn

En släpvagn (dvs. påhängsvagn eller annan släpvagn) är skattepliktig om den dras av

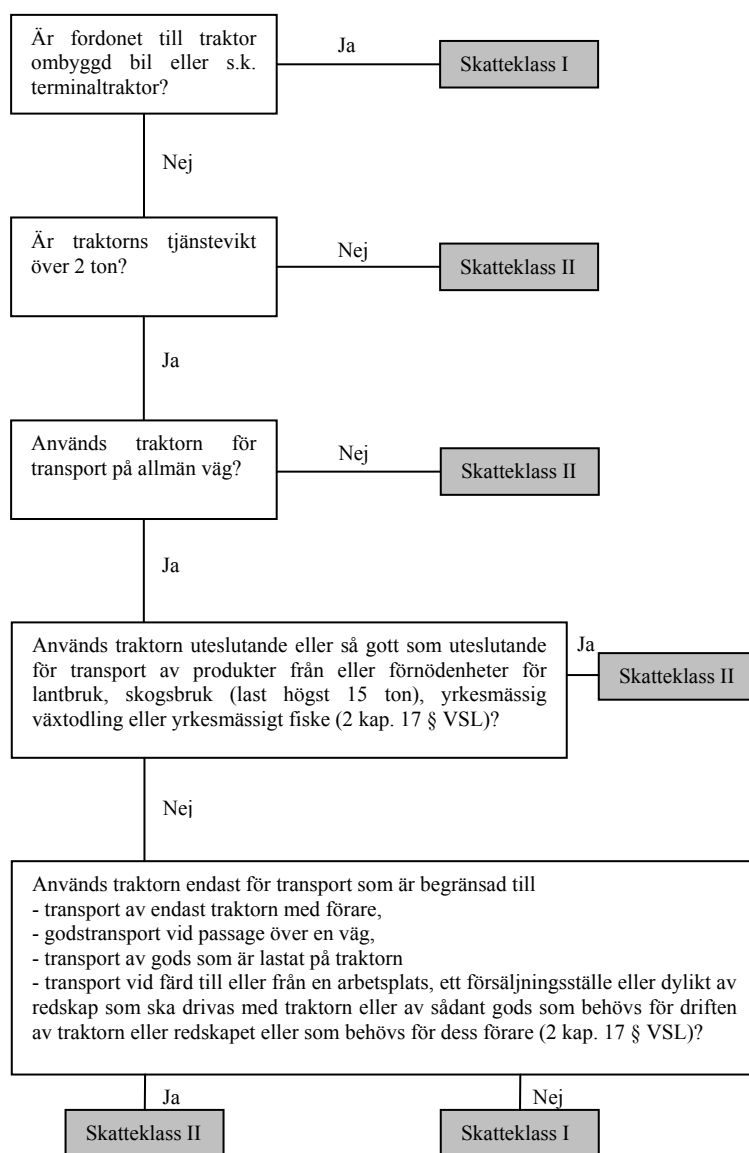
- traktor som hör till skatteklass I,
- motorredskap som hör till skatteklass I, eller
- tung terrängvagn som hör till skatteklass I.

En släpvagn är inte skattepliktig om den dras av

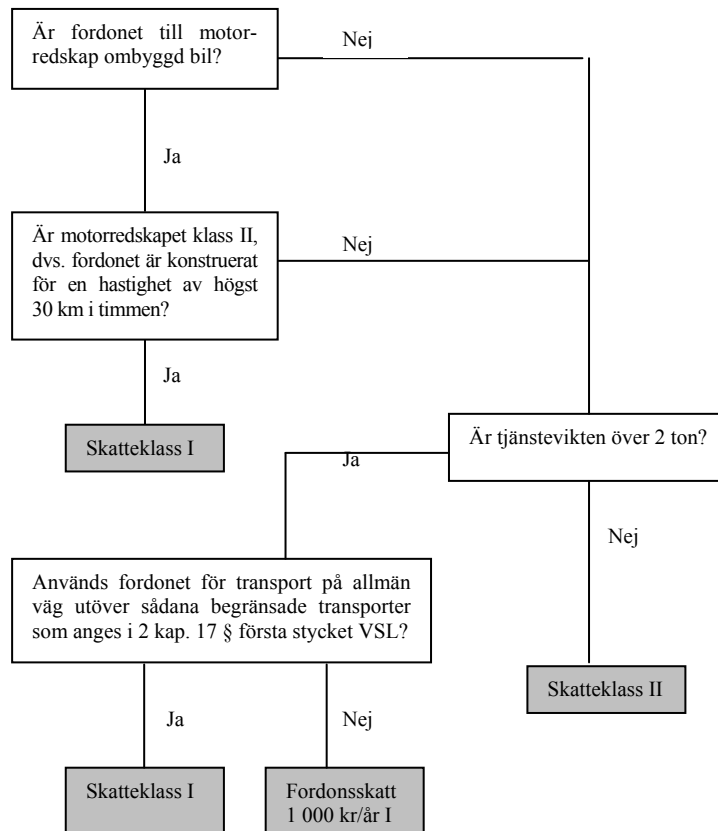
- traktor som hör till skatteklass II,
- motorredskap som hör till skatteklass II,
- motorredskap som beskattas med 1 000 kr per år, eller
- tung terrängvagn som hör till skatteklass II,

Påhängsvagn med skattevikt över 3 ton är inte skattepliktig om den dras av s.k. terminaltraktor.

Sammanställning av reglerna om skatteklassning av traktorer

Sammanställning av reglerna om beskattning av motorredskap

3.8 Nedsättning av eller befrielse från fordonsskatt i vissa fall

Öar

Den som är skattskyldig för ett fordon kan ansöka om nedsättning av eller befrielse från fordonsskatt i två särskilda fall. Det första fallet gäller det fordon som används uteslutande på öar. Skatteverket kan medge befrielse eller nedsättning av fordonsskatten om ön saknar bro- eller färjeförbindelse samt helt eller nästan helt saknar vägar som bekostas av allmänna medel (2 kap. 20 § första stycket 1 VSL).

Varaktigt utförd

Det andra fallet gäller fordon som varaktigt förts ut ur Sverige (2 kap. 20 § första stycket 2 VSL). När ett fordon permanent utförts ur Sverige kan det ta tid innan fordonet blir avregistrerat i Sverige. För att undvika dubbelbeskattning av

fordonet får Skatteverket efter ansökan medge nedsättning av eller befrielse från fordonsskatt som har tagits ut i Sverige efter det att fordonet har registrerats i annat land. Detta gäller också om skatt eller avgift tagits ut i annat land för trafik med eller innehav av ett fordon som förts ut från Sverige samtidigt som fordonet betalat skatt i Sverige. Bestämmelsen avser fordon som permanent förts ut ur Sverige.

Fordonsägaren ska kunna visa när ett fordon registrerats i det andra landet eller att skatt eller avgift har betalats där.

Synnerliga skäl

Skatteverket ska självmant eller efter ansökan av den skattskyldige besluta om nedsättning av eller befrielse från fordonsskatt om det finns synnerliga skäl (2 kap. 21 § VSL). Kravet på synnerliga skäl medför att bestämmelsen ska tillämpas restriktivt. Bestämmelsen om nedsättning av eller befrielse från skatt omfattar även dröjsmålsavgift och ränta (1 kap. 7 § VSL).

Särskilda villkor

Ett beslut om nedsättning av eller befrielse från fordonsskatt får förenas med särskilda villkor (2 kap. 22 § VSL). Särskilda villkor kan t.ex. bestå i skyldighet att anmäla ändrade förhållanden till Skatteverket.

4 Saluvagnsskatt

4.1 Inledning

I avsnittet lämnas en redogörelse för reglerna kring saluvagnslicens och skattskyldigheten för saluvagnsskatt. Bestämmelserna om saluvagnsskatt finns i 3 kap. VSL

4.2 Skatteplikt

Saluvagnslicens

Saluvagnslicens kan efter ansökan meddelas till den som yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med motordrivna fordon eller släpvagnar som inte är registrerade i vägtrafikregistret eller som är avställda. Även den som yrkesmässigt tillverkar fordonskomponenter kan meddelas saluvagnslicens. Licens kan även meddelas den som för in fordon i Sverige för testkörning (19 § LVTR).

Transportstyrelsen prövar ansökan om saluvagnslicens (14 kap. 1–2 §§ FVTR). Med stöd av licensen kan fordonen brukas för provkörning i samband med tillverkning, reparation, demonstration eller försäljning eller andra kortare provkörningar (18 § LVTR).

Skatteplikt

Motorcyklar och bilar samt släpvagnar med en skattevikt över 750 kg är skattepliktiga för saluvagnsskatt om de används med stöd av en saluvagnslicens som meddelats enligt LVTR (3 kap. 1 § VSL).

4.3 Skattskyldighet

Skattskyldig för saluvagnsskatt är den som meddelats saluvagnslicensen (3 kap. 2 § VSL).

KRNJ dom 27 april 2004, mål nr 1865-03

A yrkar att inbetald saluvagnsskatt ska återbetalas, då bolaget som påförts skatten var försatt i konkurs. Skatteverket anser att skatteplikt för saluvagnsskatt föreligger så länge rätten att använda saluvagnsskylten inte upphört. Vidare har skatten betalats med de inbetalningskort som skickats ut, att skatten betalats av någon annan än den som är skattskyldig ändrar inte förhållandet att skatten är betald. KR fastställer LR:s dom där

det uttalas att skattskyldighet kvarstår så länge saluvagnslicensen inte är återkallad.

4.4 Skattens storlek

Saluvagnsskatt ska betalas för ett helt skatteår för varje fordon som den skattskyldige önskar använda samtidigt med stöd av licensen. Skatten för ett helt skatteår uppgår till 125 kr för motorcyklar, 715 kr för bilar och 200 kr för släpvagnar (3 kap. 3 § VSL).

Om skatteplikt endast gäller under en del av ett skatteår, tas saluvagnsskatt ut för den del av året som återstår när skatten börjar gälla. Om skatteplikt gäller under en del av en kalendermånad tas skatt ut för hela månaden (3 kap. 4 § VSL).

4.5 Debitering av saluvagnsskatt

Ett inbetalningskort för skatten ska sändas till den skattskyldige snarast möjligt efter det att saluvagnslicens beslutats (10 § VSF).

Om skattskyldighet föreligger vid ingången av december månad ska ett inbetalningskort för närmast följande skatteår sändas till den skattskyldige senast den 10 december. Inbetalningskortet avser skatt för samtliga skyltar som får användas med stöd av saluvagnslicensen (11 § första stycket VSF).

Har den skattskyldige inte fått inbetalningskortet ska han eller hon anmäla detta till Transportstyrelsen senast den 20 december (11 § andra stycket VSF).

4.6 Betalning av saluvagnsskatt

Saluvagnsskatt ska betalas senast tre veckor efter det att saluvagnslicens har meddelats. Om skattskyldighet gäller vid ingången av december månad ska skatten betalas före ingången av det skatteår som skatten avser (5 kap. 6 § VSL).

Med skatteår för saluvagnsskatt avses kalenderåret (1 kap. 4 § VSL).

4.7 Användningsförbud

En saluvagnsskylt får inte användas om saluvagnsskatt inte har betalats (14 kap. 5 § FVTR).

Avskyltning

En saluvagnsskylt får tas om hand av en polisman om skylten används i strid med FVTR (17 kap. 5 § FVTR).

5 Beskattningsbeslut

5.1 Inledning

Vägrafikskatt beslutas av Transportstyrelsen genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägrafikregistret (4 kap. 1 § första stycket vägrafikskattelagen (2006:227), VSL).

Om något beslut i en fråga enligt VSL inte har fattats så får Skatteverket besluta i frågan på det sätt och inom den tid som gäller för omprövning (4 kap. 2 § tredje stycket VSL).

Skälig grund

Om vägrafikskatt inte kan bestämmas tillförlitligt med ledning av uppgifter i vägrafikregistret eller med stöd av verkställd utredning ska skatten beräknas efter skälig grund (4 kap. 10 § VSL). Enligt författningskommentaren i prop. 2005/06:65 s. 127 är bestämmelsen tillämplig beträffande samtliga skattebeslut som kan fattas med stöd av 4 kap. VSL. Ett exempel där skatten beräknas efter skälig grund är automatiserade skattebeslut där uppgift om en bils koldioxidutsläpp saknas i vägrafikregistret, se vidare avsnitt 3.4.1.

Tidsfrister

VSL innehåller inte någon tidsfrist avseende Transportstyrelsens beslut.

I fråga om de beslut som Skatteverket kan fatta om Transportstyrelsen inte beslutat i en fråga enligt VSL gäller den tidsfrist som gäller för omprövning (4 kap. 2 § tredje stycket VSL).

Förvaltningslagen

Förvaltningslagen (1986:223), FL, innehåller allmänna bestämmelser om hur förvaltningsmyndigheter ska handlägga ärenden. Om en annan lag eller förordning innehåller någon bestämmelse som avviker från förvaltningslagen gäller den bestämmelsen (3 § första stycket FL).

Underrättelse och motivering

Av 21 § FL följer att skattskyldig ska underrättas om innehållet i beskattningsbeslut. Beslut ska enligt 20 § FL i princip innehålla de skäl som har bestämt utgången (beträffande undantag se 20 § FL).

5.2 Rättelse

Om skatt som har beslutats av Transportstyrelsen genom automatiserad behandling har blivit uppenbart oriktig på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen ska Transportstyrelsen rätta beslutet (4 kap. 1 § andra stycket VSL). En förutsättning för att Transportstyrelsen ska vidta rättelse är således att felaktigheten beror på misstag vid den automatiserade behandlingen.

Av författningskommentaren till 4 kap. 1 § andra stycket VSL, framhålls att de ”fel som kan behöva rättas är exempelvis programmerings- eller systemfel som ger upphov till ett större antal felaktiga debiteringar” (prop. 2005/06:65 s. 122).

Rättelse i enlighet med 4 kap. 1 § andra stycket VSL kan initieras av såväl Transportstyrelsen som den skattskyldige.

26 § FL innehåller regler om rättelse av skrivfel och liknande. Enligt 26 § FL får ett beslut, som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende, rättas av den myndighet som har meddelat beslutet. Innan rättelse görs måste dock myndigheten lämna part tillfälle att yttra sig om ärendet avser myndighetsutövning mot enskild och denna åtgärd inte är obehövlig. Avsnitt 10.5 i Rätt handlagt, SKV 119 utgåva 5, behandlar rättelse enligt FL.

Bestämmelserna i 26 § FL ska inte tillämpas i fråga om Transportstyrelsens beslut genom automatiserad behandling enligt VSL (4 kap. 1 § tredje stycket VSL).

5.3 Omprövning av beslut

Beslut som kan omprövas

Beslut enligt VSL i en fråga som kan ha betydelse för betalning eller återbetalning av vägtrafikskatt kan omprövas (4 kap. 2 § första stycket VSL).

Även 27 § FL innehåller regler om omprövning av beslut. Av paragrafens första stycke framgår att om en myndighet finner att ett beslut, som den har meddelat som första instans, är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning så ska myndigheten ändra beslutet om det kan ske snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part. Denna skyldighet att ändra gäller även om beslutet överklagas – undantag gäller dock om klaganden begär att beslutet tills vidare inte ska gälla.

Skyldigheten att ändra beslut gäller inte om myndigheten har överlämnat handlingarna i ärendet till en högre instans eller om det i annat fall finns särskilda skäl mot en ändring (27 § andra stycket FL). Avsnitt 10.6 i Rätt handlagt, SKV 119 utgåva 5, behandlar denna typ av omprövning.

Bestämmelserna i 27 § FL ska inte tillämpas i fråga om Transportstyrelsens beslut genom automatiserad behandling enligt VSL (4 kap. 1 § tredje stycket VSL).

Vem kan initiera omprövning?

Skatteverket ska ompröva beslut enligt VSL i en fråga som kan ha betydelse för betalning eller återbetalning av vägtrafikskatt om den skattskyldige begär det eller det finns andra skäl (4 kap. 2 § första stycket VSL). Omprövning ska också ske när den skattskyldige har överklagat ett beslut (4 kap. 2 § andra stycket VSL). Av lagrummets andra stycke framgår att omprövning ska ske när den skattskyldige har överklagat ett beslut. En omprövning kan således initieras av den skattskyldige eller av Skatteverket när verket finner att det föreligger skäl för åtgärden.

Tidsfrister för omprövning på Skatteverkets initiativ

När Skatteverket på eget initiativ omprövar ett beslut till den skattskyldiges fördel får omprövningsbeslutet meddelas senast tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden (se 2 kap. 5 § VSL) har gått ut (4 kap. 5 § första stycket VSL).

Om skatteåret eller skatteperioden går ut under 2012 får verket således meddela omprövningsbeslut som är till fördel för den skattskyldige fram till utgången av 2015.

Förarbetet, innehåller ett uttalande om ”att samtliga omprövningsbeslut som leder till högre skatt för den skattskyldige får anses vara till den skattskyldiges nackdel. Omvänt torde då gälla att beslut som leder till lägre skatt är till fördel för den skattskyldige” (prop. 2005/06:65, s. 125).

I de fall det av för Skatteverket tillgängligt material framgår att ett beskattningsbeslut är felaktigt får verket även efter nyss nämnda tid meddela omprövningsbeslut till skattskyldigs fördel (4 kap. 5 § andra stycket VSL). Det innebär att den frist som framgår av lagrummets första stycke är av begränsad betydelse – varje felaktigt beslut kan, om andra styckets förutsättning är uppfylld, omprövas till den skattskyldiges fördel.

Ett omprövningsbeslut till skattskyldigs nackdel får verket inte meddela senare än under andra året efter utgången av det

kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått ut (4 kap. 5 § tredje stycket VSL).

Om skatteåret eller skatteperioden går ut under 2012 får Skatteverket meddela omprövningsbeslut som är till den skattskyldiges nackdel fram till utgången av 2014.

Undantag gäller dock i fråga om s.k. efterbeskattning. Efterbeskattning är en särskild form av omprövning på Skatteverkets initiativ och behandlas i avsnitt 5.4.

Tidsfrister för skattskyldigs begäran om omprövning

4 kap. 4 § VSL innehåller olika tidsfrister för skattskyldigs begäran om omprövning.

Enligt första stycket ska – om inte annat följer av andra eller tredje stycket – en begäran om omprövning ha kommit in till Skatteverket senast tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått ut. Om skatteåret eller skatteperioden går ut under 2012 ska begäran om omprövning ha kommit in under 2015.

Av andra stycket framgår att omprövning får begäras även efter den tid som anges i första stycket om begäran avser ett beslut som är till den skattskyldiges nackdel och den skattskyldige gör sannolikt att han inte inom 60 dagar före utgången av denna tid har fått kännedom om beslutet eller om ett skattebesked eller en annan handling som innehåller uppgift om vad som ska betalas. Begäran om omprövning ska då ha kommit in inom 60 dagar från den dag då den skattskyldige fick sådan kännedom.

Tredje stycket anger att för skattskyldig, som vill begära omprövning av Transportstyrelsens beslut enligt 4 kap. 1 § VSL på grund av att det aktuella fordonet före den tidpunkt som är avgörande för skattskyldigheten har gått över till ny ägare, gäller en tidsfrist om 60 dagar efter den dag då skatten senast skulle ha betalats eller, om den skattskyldige har fått krav på skatten först sedan den skulle ha betalats, från mottagningsdagen.

Skatteverket anser att uttrycket ”före den tidpunkt” i 4 kap. 4 § tredje stycket VSL ska tolkas på så sätt att tredje stycket inte är tillämpligt om de aktuella händelserna inträffar samma dag (Skatteverket 2007-11-27, dnr 131 700370-07/111).

Rättidsprövning

Vid bedömning av om en begäran om omprövning kommit in i rätt tid gäller enligt 10 § FL att en handling anses inkommen till myndigheten den dag den anländer till myndigheten eller

kommer behörig tjänsteman till handa. Kan det antas att handlingen en viss dag har lämnats i myndighetens lokal eller avskilts för myndigheten på en postanstalt, anses handlingen ha kommit in den dagen, om den kommer behörig tjänsteman till handa närmast följande arbetsdag.

**Lagen om
beräkning av
lagstadgad tid**

Av 2 § första stycket lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid framgår att om den tid, då enligt lag eller särskild författning en åtgärd senast ska vidtas, infaller på en söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, får åtgärden vidtas nästa vardag.

Formkrav

I en proposition om ny förvaltningslag sägs att i den mån frågan om ärende ska få inledas muntligt inte är reglerad i specialförfattning bör en myndighet, när den ska bedöma om en muntlig ansökan kan godtas, ta hänsyn till den allmänna bestämmelsen i 7 § FL om enkelhet och snabbhet vid handläggningen (prop. 1985/86:80 s. 26). VSL innehåller inte någon regel om att en begäran om omprövning ska göras skriftligen. Godtas en muntlig begäran om omprövning av ett beslut är det viktigt att noggranna anteckningar härom görs i ärendet (beträffande anteckningsskyldighet se 15 § FL).

Fullmakt

En person som uppger att han företräder någon annan ska i princip styrka detta med en fullmakt – saken är emellertid inte lagreglerad.

När den som uppträder som ombud inte självmant styrker sin behörighet med en fullmakt får myndigheten med ledning av de allmänna kraven i 7 § FL avgöra om fullmakt ska begäras (Rätt handlagt, SKV 119 utgåva 5, avsnitt 5.3).

Om Skatteverket finner att det materiellt sett föreligger förutsättningar att bifalla ett yrkande om ändring behöver kravet på fullmakt inte upprätthållas då verket kan ompröva det aktuella beslutet till den skattskyldiges fördel på eget initiativ.

När fullmakt begärs bör myndigheten i första hand uppmana det uppgivna ombudet att styrka sin behörighet och samtidigt ange att aktuell begäran om omprövning kan komma att avvisas om någon fullmakt inte kommer in – utan ett sådant klargörande får avvisning inte ske enbart på grund av att fullmakt inte föreligger (se Trygve Hellners och Bo Malmqvist, Förvaltningslagen med kommentarer, tredje upplagen, s. 120 f.). Begäran om fullmakt kan även riktas mot den skattskyldige.

Hinder mot omprövning

Skatteverket får inte få ompröva ett beslut enligt VSL i en fråga som kan ha betydelse för betalning eller återbetalning av vägtrafikskatt om frågan har avgjorts av allmän förvaltningsdomstol (4 kap. 3 § första stycket VSL).

Enligt paragrafens andra stycke får en fråga som har avgjorts av en förvaltningsrätt eller kammarrätt genom lagakraftvunnet beslut omprövas om detta beslut avviker från rättstillämpningen i ett avgörande av Högsta förvaltningsdomstolen som har meddelats efter beslutet.

Utifrån den rättsgrundsats som ligger till grund för regeln i 4 kap. 3 § första stycket VSL gäller motsvarande beträffande en fråga som är föremål för prövning i allmän förvaltningsdomstol.

Omprövning ska således inte ske av en fråga som har avgjorts av allmän förvaltningsdomstol eller som är föremål för prövning i sådan domstol – undantag gäller vid ändrad praxis enligt ovan samt vid domstols beslut om resning och återförvisning.

Omprövning flera gånger

Att en fråga har omprövats av Skatteverket och att inget nytt har tillkommit utgör inte hinder för den skattskyldige att begära en ny omprövning. Samma fråga kan alltså omprövas flera gånger om begäran görs inom den för begäran om omprövning gällande tidsramen.

Påverkar inte betalningsskyldigheten

En begäran om omprövning av ett beslut enligt VSL inverkar inte på skyldigheten att betala den vägtrafikskatt som begäran avser (8 kap. 3 § VSL).

5.4 Efterbeskattning

Beslut om efterbeskattning är en särskild form av omprövningsbeslut som karaktäriseras av att de kan initieras av Skatteverket om särskilda förutsättningar föreligger, är till den skattskyldiges nackdel och meddelas efter den tidsfrist som framgår av 4 kap. 5 § VSL (4 kap. 6 § VSL).

I de fall den skattskyldige har avlidit ska efterbeskattning påföras den avlidnes dödsbo (4 kap. 9 § tredje stycket VSL). Lagrummet innehåller även en hänvisning till bestämmelser i 66 kap. 29 och 32–34 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL.

Förutsättningar

Förutsättningar för efterbeskattning anges i 4 kap. 7–8 §§ VSL.

Efterbeskattning får ske om ett beskattningsbeslut har blivit felaktigt eller inte har fattats på grund av att den skattskyldige

- har använt ett fordon i strid med vad som är föreskrivet om registrering eller avställning av fordon,
- inte har lämnat föreskriven anmälan till Transportstyrelsen om ändrad användning av fordonet,
- har lämnat någon oriktig uppgift i en anmälan eller i en ansökan till Transportstyrelsen eller Skatteverket eller annars under förfarandet till ledning för beskattningen,
- inte har registreringsbesiktigt fordonet i föreskriven ordning efter viss ändring eller
- har lämnat någon oriktig uppgift i ett mål vid domstol om betalning eller återbetalning av vägtrafikskatt (4 kap. 7 § första stycket VSL).

En uppgift ska anses oriktig om det klart framgår att den är felaktig eller att den skattskyldige har utelämnat en uppgift till ledning för beskattningen som han var skyldig att lämna. En uppgift ska inte anses oriktig om uppgiften tillsammans med övriga lämnade uppgifter utgör tillräckligt underlag för ett riktigt beslut. Inte heller ska en uppgift anses oriktig om uppgiften är så orimlig att den uppenbart inte kan läggas till grund för ett beslut (4 kap. 7 § andra stycket VSL).

Efterbeskattning får inte ske om det skattebelopp som den avser är att anse som ringa eller om det med hänsyn till omständigheterna skulle framstå som uppenbart oskäligt (4 kap. 8 § VSL).

Ett belopp bör ”kunna anses som ringa om det är lägre än 1 000 kr. Beloppet bör dock anses som ringa bara om det är lägre än fordonsskatten för ett skatteår för fordonet” (prop. 2005/06:65 s. 126).

Tidsfrister

Enligt huvudregeln ska Skatteverkets beslut om efterbeskattning meddelas senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått ut (4 kap. 9 § första stycket VSL).

Om skatteåret eller skatteperioden går ut under 2012 får Skatteverket enligt huvudregeln meddela efterbeskattningsbeslut fram till utgången av 2018.

Beslut om efterbeskattning på grund av oriktig uppgift i ärende om omprövning eller mål om betalning eller återbetalning av vägtrafikskatt får meddelas efter den tidsfrist som gäller enligt huvudregeln. Beslutet om efterbeskattning måste dock meddelas senast ett år från utgången av den månad då Skatteverkets eller domstolens beslut i ärendet eller målet fått laga kraft. (4 kap. 9 § andra stycket VSL)

Vid efterbeskattning gäller i övrigt bestämmelserna i 66 kap. 29 och 32–34 §§ SFL (4 kap. 9 § tredje stycket VSL).

Om den skattskyldige har avlidit ska efterbeskattningen påföras dödsboet (4 kap. 9 § tredje stycket SFL).

66 kap. 32–34 §§ SFL innehåller regler om förlängda tidsfrister då skattskyldig delgetts underrättelse om misstanke för brott eller om åtal har väckts eller om tiden för att döma till påföljd har förlängts.

6 Betalning av vägtrafikskatt

6.1 Inledning

Vägtrafikskatt omfattas inte av skattekontot varför bestämmelserna i skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL om betalning och återbetalning av skatt inte är tillämpliga om inte annat framgår av VSL. I avsnittet lämnas en redogörelse för reglerna om betalning och återbetalning samt anstånd som återfinns i 5 kap. VSL. Reglerna omfattar hur skatten ska betalas och vem som är ansvarig för att skatten betalas. Dessutom redogörs för bestämmelserna om dröjsmålsavgift och befrielse från dröjsmålsavgift vid särskilda skäl. Avsnittet innehåller även en redogörelse för de fall vägtrafikskatt ska återbetalas.

6.2 Hur vägtrafikskatt ska betalas

Vägtrafikskatt i form av fordonsskatt och saluvagnsskatt betalas in till Transportstyrelsens särskilda konto för skatteinbetalningar. Inbetalning ska vara bokförd på Transportstyrelsens särskilda konto för skatteinbetalningar senast angiven dag (5 kap. 1 § VSL).

Den skattskyldige måste göra inbetalningen i sådan tid och på sådant sätt att betalningen bokförs på det särskilda kontot senast vid betalningstidens utgång.

6.3 Vem som ska betala och betalningstider

Helt skatteår/ skatteperiod

Den som äger ett fordon vid ingången av betalningsmånaden är skattskyldig för fordonsskatten för skatteåret eller skatteperioden (5 kap. 2 § första stycket VSL).

Säljs fordonet under betalningsmånaden är säljaren skattskyldig för kommande skatteår eller skatteperiod. Att det finns ett avtal med köparen om att han ska betala fordonsskatten påverkar inte säljarens skattskyldighet.

KRNJ dom den 30 april 2003, mål nr 2999-02	SKM har fastställt att L är skattskyldig för skatteåret juli 2001–juni 2002. L överklagar SKM:s beslut och anser att han inte kan vara skattskyldig eftersom köparen registrerats som ny ägare från den 1 juni 2001, dvs. vid ingången av uppbörds månaden. LR ändrade inte SKM:s beslut. KR fastställde LR:s dom.
RÅ79 1:39	Vad som menas med att vara ägare vid ingången till uppbörds månaden framgår av RÅ79 1:39 där en skattskyldig för kilometerskatt sålt sitt fordon uppbörds månadens första dag. RR fann, med hänvisning till dåvarande 20 § vägtrafikskattelagen (1973:601), att säljaren ska anses som ägare vid månadens ingång.
Skatteplikt inträder	När ett fordon blir skattepliktigt är den skattskyldig, som ägde fordonet när skatteplikten inträdde (5 kap. 2 § andra stycket VSL). Skatteplikt inträder t.ex. när ett fordon ställs på eller när fordonet registreras för första gången utan att avställas.
Ägarbyte, påställning	Skatteplikt inträder när ett fordon ställs på. Byter ett avställt fordon ägare och ställs på samma dag och anmälan görs på registreringsbeviset så anses köparen vara ägare när skatteplikten inträder. Köparen blir därmed skattskyldig. Görs anmälan om påställning via telefon eller webben innan den skriftliga anmälan om ägarbytet har hunnit registreras på förs säljaren fordonsskatt eftersom han var ägare enligt vägtrafikregistret när skatteplikten inträdde (5 kap. 2 § andra stycket och 4 kap. 1 § VSL). Anser han att skattedebiteringen är felaktig, kan omprövning begäras hos Skatteverket (4 kap. 4 § tredje stycket VSL).
Beskaffenhet	Ändras ett fordons beskaffenhet genom registreringsbesiktning så att tillkommande skattebelopp ska tas ut, är den skattskyldig som ägde fordonet när registreringsbesiktningen skedde (5 kap. 12 § VSL).
Skattehöjning	Ändras fordonsskatten för ett fordon på grund av ändring i VSL är den skattskyldig som ägde fordonet vid ikraftträdandet av lagändringen (5 kap. 13 § VSL).
KRNJ dom den 29 juni 2006, mål nr 3557-05	SKV beslutar att W inte är skyldig att betala skattehöjningen från den 1 januari 2005. F antecknades som ägare från den 1 januari 2005. F överklagade till LR som beslutade att W skulle vara skattskyldig. SKV överklagade och KR upphävde LR:s dom och fastställde att F är skyldig att betala skatten enligt SKV:s beslut.

Användningssätt Ändras ett fordons användningssätt så att tillkommande skattebelopp ska tas ut, är den skattskyldig som ägde fordonet när användningssättet ändrades (5 kap. 12 § VSL).

Efterbeskattning Vid efterbeskattning är den skattskyldig, som ägde fordonet under den tid efterbeskattningen avser (5 kap. 2 § tredje stycket VSL).

6.3.1 Betalningstid

**Helt skatteår/
skatteperiod** Fordonsskatt för ett skatteår eller skatteperiod ska betalas under betalningsmånaden dvs. senast den sista dagen i betalningsmånaden (5 kap. 3 § första stycket VSL).

**Skatteplikt
inträder** Har fordonet blivit skattepliktigt efter ingången av betalningsmånaden ska fordonsskatt betalas senast tre veckor efter skattepliktens inträde (5 kap. 3 § andra stycket VSL).

Om ett fordon har blivit skattepliktigt efter ingången av betalningsmånaden och fordonsskatt ska betalas för högst en kalendermånad, ska fordonsskatt för närmast följande skatteår eller skatteperiod betalas samtidigt (5 kap. 3 § tredje stycket VSL).

Beskaffenhet Fordonsskatt som debiteras för att ett fordons beskaffenhet har ändrats ska betalas senast tre veckor efter utgången av den kalendermånad under vilken registreringsbesiktningen skedde (5 kap. 4 § 1 VSL).

Användningssätt Har ett fordons användningssätt ändrats så att högre skatt ska tas ut, ska skatten betalas senast tre veckor efter den dag då ändringen skedde (5 kap. 4 § 2 VSL).

Skattehöjning Tillkommande fordonsskatt som debiterats på grund av ändring i VSL, ska betalas senast 30 dagar efter det att ändringen har trätt i kraft (5 kap. 5 § första stycket VSL).

**Tillfällig annan
användning** Om en traktor eller tung terrängvagn, som tillhör skatteklass II tillfälligt ska användas som traktor skatteklass I eller tung terrängvagn skatteklass I (s.k. traktorbiljett) ska fordonsskatten betalas inom tre veckor efter det att den ändrade användningen anmäldes (5 kap. 5 § andra stycket VSL).

Saluvagnsskatt Saluvagnsskatt ska betalas senast tre veckor efter det att saluvagnslicens har meddelats. Föreligger skattskyldighet vid ingången av december månad ska skatten betalas före ingången av det skatteår som skatten avser (5 kap. 6 § VSL).

Omprövning Fordonsskatt som fastställts av Skatteverket genom beslut om omprövning enligt 4 kap. VSL ska betalas inom 30 dagar från beslutsdagen (5 kap. 7 § VSL).

**Lagen om
beräkning av
lagstadgad tid**

I 2 § första stycket lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid stadgas att om den tid, då enligt lag eller särskild författning en åtgärd senast ska vidtas, infaller på en söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, får åtgärden vidtas nästa vardag.

6.4 Anstånd med betalning av skatt

6.4.1 Omprövning eller överklagande

Skatteverket får bevilja anstånd med betalning av vägtrafikskatt om

1. den skattskyldige har begärt omprövning eller överklagat ett beskattningsbeslut och det är tveksamt om den skattskyldige kommer att bli skyldig att betala skatten dvs. om utgången i ett beskattningsärende är oviss. Anstånd bör beviljas om det framstår som minst lika sannolikt att beskattningsbeslutet inte kommer att bestå som att beslutet kommer att bestå, eller om
2. det i andra fall kan antas att den skattskyldige kommer att bli helt eller delvis befriad från skatten. Anstånd bör medges med belopp motsvarande den skatt som kan antas komma att bortfalla (5 kap. 8 § första stycket VSL).

Kostnadsränta

Kostnadsränta påförs den skatt som omfattas av anstånd och som återstår att betala när anståndstiden gått ut (5 kap. 8 § andra stycket VSL). Ränta beräknas fr.o.m. dagen efter skattens ursprungliga förfallodag t.o.m. den dag betalning senast ska ske med anledning av anståndsbeslutet. Räntan beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 4 § första stycket SFL.

Anståndstid

Anståndstiden får bestämmas längst till tre månader efter den dag då beslut fattades med anledning av begäran om befrielse eller omprövning eller med anledning av överklagandet (5 kap. 8 § tredje stycket VSL).

6.4.2 Övriga fall

Synnerliga skäl

Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av skatt om det finns synnerliga skäl (5 kap. 9 § VSL). Av förarbetena framgår bl.a. ”Paragrafen är avsedd att täcka de undantagssituationer som enligt gällande reglering uttryckligen anges i fordonsskattelagen. I dag anges således i 59 § att anstånd kan medges om den skattskyldiges skattebetalningsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom eller någon annan omständighet som han

inte kunnat råda över och det samtidigt föreligger synnerligen ömmande omständigheter. Bestämmelsen har nu omformulerats efter förebild från 17 kap. 7 § skattebetalningslagen. Beträffande bestämmelsens tillämpning anförde departementschefen i förarbetena till fordonsskattelagen att bestämmelsen borde tillämpas restriktivt och att anstånd inte borde komma i fråga annat än i enstaka mycket speciella fall (prop. 1987/88:159 s. 42). genom rekvisitet ”synnerliga skäl” tydliggörs paragrafens begränsade tillämpningsområde (prop. 2005/06:65 s. 130).

Anstånd får avse hela skatten eller en del av den.

**LR:s i Örebro län
dom
den 14 maj 1997,
mål nr 697-97**

SKM avslag H:s ansökan om anstånd en månad med att betala fordonsskatten för en personbil. Som skäl angavs ekonomiska problem samt att hennes sambo, som är bussförare med obekväma arbetstider, behövde bilen. H överklagade beslutet till LR som avslag överklagandet, då det inte förelåg skäl att meddela anstånd.

6.4.3 Gemensamma bestämmelser om anstånd

En ansökan om anstånd med att betala vägtrafikskatt ska ges in till Skatteverket (5 kap. 10 § VSL).

En ansökan om anstånd bör lämnas i skriftlig form, dvs. per post, e-post eller fax. Det finns i och för sig inget lagligt hinder mot att ansöka om anstånd muntligen, t.ex. per telefon. Skatteverkets uppfattning är emellertid att en sådan ansökan endast undantagsvis bör godtas och då bara om den snarast därefter bekräftas skriftligen.

Ett beslut om anstånd omprövas om de förhållande som ligger till grund för anstånd har förändrats eller om det finns andra särskilda skäl (5 kap. 11 § VSL).

Ett anstånd gäller även om ett ägarbyte äger rum under anståndstiden. Skatteverket har dock möjlighet att ompröva anståndet vid ett ägarbyte. Den skattskyldiges ekonomi kan exempelvis ha förändrats genom försäljning av fordonet. Skatteverket bör underrätta den nye ägaren om att fordonet belastas med obetald fordonsskatt, för vilken anstånd med betalningen beviljats, och vid vilken tidpunkt anståndet upphör. Är skatten fortfarande obetald när anståndet upphör, inträder användningsförbud för fordonet. Återkallas anståndet bör fordonets nye ägare underrättas om detta och om vad som gäller för användande av fordonet.

6.5 Preskription av fordran avseende fordonsskatt

Preskription av en skattefordran innebär att åtgärder för att få betalt inte längre får vidtas. Har fordran helt eller delvis säkerställts genom en sådan åtgärd innan preskriptionen inträtt, får dock åtgärden fullföljas även efter preskriptionstidens utgång (10 § lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m., SPL).

Preskriptionstid

En skattefordran preskriberas normalt fem år efter utgången av det kalenderår då den föll till betalning (3 § första stycket SPL). Om en skatt fastställts genom beslut till ett högre belopp än det som ursprungligen påförts, beräknas preskriptionstiden på det tillkommande skattebeloppet från utgången av det kalenderår då fastställelse ägde rum (3 § andra stycket SPL).

Om anstånd med betalningen av en fordran medgetts, preskriberas den del av fordran som omfattas av anståndet tidigast två år efter utgången av det kalenderår då anståndet upphörde att gälla (4 § SPL).

Tabell över normal preskriptionstid för fordonsskatt

Skulden har förfallit till betalning under kalenderåret	Preskriberas den 1 januari år
2006	2012
2007	2013
2008	2014
2009	2015
2010	2016
2011	2017

Förlängning av preskriptionstid

Skatteverket kan ansöka hos FR om förlängning av preskriptionstiden (7 § SPL). Tiden får förlängas bl.a. om gäldenären har gjort sig av med egendom i syfte att försvåra det allmännas möjligheter att få betalt. Om Skatteverkets ansökan bifalls ska preskriptionstiden förlängas med fem år (8 § SPL). Efter förnyad ansökan kan preskriptionstiden förlängas med ytterligare fem år.

6.6 Återbetalning samt betalning av tillkommande skatt i vissa fall

Skatteplikt upphör

Om skatteplikten för ett fordon upphör under tid för vilken fordonsskatt har betalats, ska överskjutande skatt återbetalas till den som var ägare till fordonet när skatteplikten upphörde (5 kap. 12 § första stycket VSL).

När ett fordon byter ägare och avställs samma dag, anses köparen äga fordonet vid avställningen, dvs. när skatteplikten upphör för fordonet. I ett sådant fall räknas fordonet som avställt fr.o.m. den dag köparen blir ägare till det. Överskjutande skatt ska därför återbetalas till denne, dvs. köparen.

Har det för ett fordon registrerats flera olika ägare under den dag då skatteplikten upphört, ska den person som sist registrerats i vägtrafikregistret från och med en viss dag anses som skattskyldig, och därmed ska ev. överskjutande skatt återbetalas till honom (Skatteverket 2005-01-24, dnr 130 25258-05/111).

Om en köpare efter ägarbyte begär avställning av fordonet via telefonanmälan, men den skriftliga anmälan om ägarbytet ännu inte registrerats i vägtrafikregistret, kommer överskjutande skatt att återbetalas till säljaren, eftersom han enligt uppgiften i vägtrafikregistret fortfarande är ägare till fordonet när skatteplikten upphör. Skatteverket kan på den nye ägarens begäran ompröva återbetalningen med stöd av 4 kap. 2 § första stycket VSL.

Beskaffenhet eller användningssätt ändras

Om fordonets beskaffenhet ändras så att fordonsskatten sänks, återbetalas överskjutande skatt till den som var ägare till fordonet när registreringsbesiktningen skedde. Sänks fordonsskatten på grund av att fordonets användningssätt ändras, återbetalas överskjutande skatt till den som var ägare när användningen ändrades (5 kap. 12 § andra stycket VSL).

Saluvagnsskatt

Upphör skatteplikten under tid för vilken saluvagnsskatt har betalats, återbetalas överskjutande belopp till den skattskyldige när utlämnade saluvagnskyltar har återlämnats (5 kap. 12 § tredje stycket VSL).

Ändring i VSL

Om VSL ändras så att fordonsskatt ska tas ut med ett annat belopp än tidigare och fordonsskatt har beslutats för tiden efter ikraftträdandet enligt äldre bestämmelser, ska tillkommande skattebelopp betalas fr.o.m. dagen för ändringen till utgången av skatteåret eller om fordonsskatt har beslutats för en skatteperiod, till utgången av skatteperioden. För samma tid ska

överskjutande skattebelopp som har betalats återbetalas (5 kap. 13 § första stycket VSL).

Den som är skattskyldig vid ikraftträdandet av lagändringen är skattskyldig för tillkommande skatt och är berättigad till återbetalning av överskjutande skattebelopp (5 kap. 13 § andra stycket VSL).

Nedsättning

Om överskjutande skatt som ska återbetalas inte har betalats ska den utestående skatten sättas ned (5 kap. 14 § första stycket VSL). Sådan nedsättning görs bl.a. när ett fordon avställts eller avregistrerats. Har fordonsskatt, som har lämnats för indrivning, satts ned genom automatiskt beslut underrättar Transportstyrelsen KFM om nedsättningen.

Fordonsskatt som tillkommer genom ändring i VSL behöver inte betalas om skatten understiger 200 kr. Återbetalning ska inte göras av belopp som understiger 100 kr (5 kap. 14 § andra stycket VSL). Syftet med regleringen är att minska antalet debiteringar och återbetalningar av små belopp som kan uppkomma på grund av ändringar i VSL. Om ett debiteringsbeslut blir på 200 kr eller högre, eller om det är fråga om ett tillgodohavande, och det för en sådan debitering eller tillgodohavande tas ett senare beslut (nedsättning, avräkning) gäller beloppsgränsen som regleras i 8 kap. 1 § andra stycket VSL, det vill säga 50 kr.

Kombitrafik

Om en lastbil eller släpvagn har transporterats på järnväg inom Sverige får Skatteverket medge återbetalning av den fordonsskatt som har betalats för fordonet för det skatteår då transporten ägt rum (5 kap. 15 § första stycket VSL). Med kombitrafik avses normalt att lastbil eller släpvagn transporteras på järnväg. I direktiv 92/106/EEG om gemensamma regler för vissa former av kombinerade transporter av gods mellan medlemsländerna (kombitrafikdirektivet) finns bestämmelser som avser att underlätta sådana kombinerade transporter. Enligt artikel 6 ska medlemsstaterna återbetala eller sätta ned fordonsskatten när lastbilar och släpvagnar transporteras på järnväg i kombitrafik. Den vanligaste fordonstypen för sådana transporter är påhängsvagnar som i Sverige är undantagna från skatteplikt.

Återbetalning

Har fordonet transporterats på järnväg minst 120 dygn under skatteåret återbetalas hela årsskatten. Uppgår järnvägs-transporterna till minst 60 dygn men mindre än 120 dygn, återbetalas halva årsskatten (5 kap. 15 § andra stycket VSL).

Den som ägde fordonet vid utgången av skatteåret är berättigad till återbetalning. Om skatteplikten för fordonet har upphört dessförinnan av annan anledning än avställning, är det den som då ägde fordonet som har rätt till återbetalning av fordonsskatten (5 kap. 16 § första stycket VSL). Sökande ska kunna styrka varje transport genom att bifoga fraktsedel eller annan färdhandling.

Ansökan om återbetalning ska göras inom fyra månader efter skatteårets utgång. En ansökan som kommer in till Skatteverket efter denna tid, tas inte upp till prövning (5 kap. 16 § andra stycket VSL).

6.7 Dröjsmålsavgift

6.7.1 Inledning

Dröjsmålsavgift tas ut vid för sen betalning av vägtrafikskatt, skyltavgift, vägtrafikregisteravgift, påställningsavgift och anståndsrenta (5 kap. 17 § VSL).

Syftet med dröjsmålsavgiften är först och främst att styra att betalningen görs senast på förfallodagen och att bidra till en snabb betalning även efter förfallodagen. Vidare ska avgiften ge staten en rimlig ersättning för de extra uppbördskostnader som uppstår. Dröjsmålsavgiften ska dessutom täcka statens ränteförlust och samtidigt utgöra en affärsmässig kostnad för en faktiskt utnyttjad kredit (prop. 1991/92:93).

I lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift finns ytterligare bestämmelser om dröjsmålsavgiften.

6.7.2 Uträkning av dröjsmålsavgift

Dröjsmålsavgiften är 2 % på belopp som betalas för sent, men före utgången av den månad då beloppet skulle ha betalats (förfallomånaden).

I fråga om fordonsskatt tillämpas denna regel då skatten påförs för del av skatteår eller del av skatteperiod.

Exempel

A anmäler att avställningen av hans lastbil ska upphöra. Han debiteras 7 002 kr i fordonsskatt till skatteperiodens slut. Skatten skulle ha betalats senast den 8 mars, men A betalar först den 17 mars, alltså för sent, och han ska påföras dröjsmålsavgift. Mars är förfallomånad för skatten.

Skatten har betalats före utgången av den månaden. Dröjsmålsavgiften blir därför 2 % på 7 002 kr, 140 kr.

Även om skatten betalas efter förfallomånaden är dröjsmålsavgiften 2 % om betalningen görs inom 10 dagar efter förfallodagen.

Denna regel tillämpas om förfallodagen infaller mot slutet av förfallomånaden. I fråga om fordonsskatt är det vanligast att denna regel tillämpas när skatt påförs för skatteår eller skatteperiod, eftersom skatten då normalt ska betalas den sista dagen i betalningsmånaden.

Exempel

B ska betala fordonsskatt med 6 750 kr för sin släpvagn senast den 31 mars. Hon betalar inte skatten förrän den 8 april. Eftersom skatten betalas inom 10 dagar efter sista betalningsdagen blir dröjsmålsavgiften 2 % på 6 750 kr, 135 kr.

Dröjsmålsavgiften är 4 % på belopp som betalas under första månaden efter förfallomånaden. Upp till tio dagar i månaden efter förfallomånaden kan dock dröjsmålsavgiften vara 2 %, se ovan.

Dröjsmålsavgiften är 6 % på belopp som betalas under andra månaden efter förfallomånaden. Från och med tredje månaden efter förfallomånaden ökar dröjsmålsavgiften med en procentenhet för varje påbörjad månad.

Dröjsmålsavgift ska inte beräknas för tiden efter det att beloppet överlämnats för indrivning. I stället ska ränta tas ut på kapitalbeloppet efter en räntesats som för varje kalenderår beräknas med ledning av emissionsräntorna för Riksgäldskontorets statsskuldväxlar och stadsobligationer för de senaste tre åren.

Kapitalbelopp

Kapitalbeloppet är själva fordran som fordringsägaren kräver betalning för. Ränta, inkassokostnader och kostnader i målet ingår inte kapitalbeloppet. Inte heller den fastställda dröjsmålsavgiften vid restföringsdag ingår.

6.7.3 Minsta belopp

Dröjsmålsavgiften är minst 100 kr, även om den enligt tillämplig procentsats skulle vara lägre.

Av förarbetet till ett nytt avgiftssystem vid försenade skattebetalningar m.m. uttalas bl.a. följande om dröjsmålsavgiftens lägsta belopp. ”Fråga om lägsta avgift har beröringspunkter med frågan om avgiftens funktion att ersätta staten för de

bevaknings- och påminnelserutiner som måste finnas för att fånga upp uteblivna skattebetalningar. Dessa rutiner medför betydande kostnader för staten, kostnader som i första hand den som inte betalar sin skatt i tid bör stå för. Med hänsyn bl.a. till att även små obetalda skatte- och avgiftsbelopp förorsakar kostnader på uppbörsstadiet, bör även dröjsmålsavgiften ha ett lägsta belopp som kan tas ut även om den procentuella avgiftsberäkningen utvisar ett lägre belopp” (prop. 1991/92:93).

Exempel

E ska betala fordonsskatt med 3 000 kr och beloppet ska vara bokfört på Transportstyrelsens konto för fordonsskatt senast den 19 april. Beloppet bokfördes som betalt först den 29 april. Dröjsmålsavgiften blir då 2 % på 3 000 kr, 60 kr. Eftersom lägsta belopp för dröjsmålsavgift är 100 kr, ska E betala 100 kr i dröjsmålsavgift.

Den lägsta dröjsmålsavgiften får inte överstiga det ursprungligen obetalda beloppet, dvs. det belopp som var obetalt vid förfallodagens utgång. Detta innebär att om det ursprungligen obetalda beloppet exempelvis var 90 kr blir avgiften 90 kr.

Dröjsmålsavgiften avrundas till närmast lägre hela kronor.

6.7.4 Beräkning av dröjsmålsavgift i vissa fall

6.7.4.1 Fastställelse av fordonsskatt

Om påförd fordonsskatt inte har betalats i rätt tid och skatten har fastställts enligt 4 kap. 2, 4 eller 5 §§ VSL till det belopp som tidigare har påförts eller till ett högre belopp – utan att skattskyldigheten ändras – bör dröjsmålsavgift ändå beräknas på det tidigare påförda beloppet från den ursprungliga förfallodagen.

6.7.4.2 Nedsättning av fordonsskatt

Om fordonsskatt fastställts enligt 4 kap. 2, 4 eller 5 §§ VSL till ett lägre belopp än som tidigare påförts, bör dröjsmålsavgiften beräknas endast på det belopp som återstår att betala efter nedsättningen.

Vid nedsättning av obetald fordonsskatt enligt 5 kap. 14 § VSL beräknas dröjsmålsavgift bara på det belopp som återstår att betala efter nedsättningen.

6.7.4.3 Delbetalningar

På delbelopp som betalas för sent påförs dröjsmålsavgift på det delbelopp som har betalats efter den procentsats som gällde när beloppet betalades.

6.7.4.4 Betalningssammandrag

Har en fordonsägare med betalningssammandrag (en avi på skatten för flera fordon) betalat skatten för sent, tas dröjsmålsavgift ut för varje fordon för sig. Dröjsmålsavgift beräknas inte på totalsumman enligt inbetalningskortet.

6.8 Befrielse från dröjsmålsavgift

6.8.1 Inledning

Skatteverket får medge befrielse från skyldighet att betala dröjsmålsavgift om det finns särskilda skäl (5 kap. 17 § tredje stycket VSL).

RSV har utfärdat rekommendationer om dröjsmålsavgift på fordonsskatt, RSV Sv 1996:1.

Befrielse från dröjsmålsavgift bör, enligt RSV:s rekommendation, normalt inte komma i fråga så länge någon del av skattebeloppet är obetalt.

Vid återbetalning av fordonsskatt enligt 5 kap. 12 § första eller andra stycket VSL bör inte befrielse från dröjsmålsavgift medges.

6.8.2 Annan skattskyldig

Om Skatteverket fastställer att någon annan är skattskyldig än den som tidigare påförts fordonsskatt och dröjsmålsavgiften, bör, enligt RSV:s rekommendation, befrielse medges utan ansökan.

6.8.3 Sjukdom eller olyckshändelse

För att en omständighet ska få medföra befrielse från dröjsmålsavgift bör den vara sådan att den betalningsskyldige inte kunnat förutse eller råda över den. Särskilda skäl bör normalt föreligga vid sjukdom eller olyckshändelse av sådant slag att betalningen på förfallodagen avsevärt försvåras (prop. 1991/92:93 s. 81).

6.8.4 Övriga fall

I RSV:s rekommendation sägs att som särskilda skäl för befrielse från dröjsmålsavgift bör anses också annan oförvållad omständighet som den betalningsskyldige inte kunnat råda över.

Har den betalningsskyldige tidigare misskött sina åliggande bör detta vägas in i bedömningen.

Har den betalningsskyldige överlåtit åt någon annan att betala in skatt, men detta inte har gjorts, bör inte detta utgöra skäl för befrielse.

Vid försenad betalning på grund av ett handhavandefel av betalningsförmedlare t.ex. tillfälliga handhavandefel eller stopp i datakommunikationen, bör befrielse medges.

6.9 Nedsättning av dröjsmålsavgift

6.9.1 Inledning

Begreppet nedsättning används för delvis befrielse från dröjsmålsavgift. Även för nedsättning gäller att särskilda skäl ska föreligga.

6.9.2 Kortare dröjsmål

”Dröjsmålsavgiften har i mitt förslag särskilt avpassats för att inte framstå som oacceptabelt hög vid korta dröjsmål. Utrymmet för reduktion av avgiften endast på grund av att betalningsförseningen har varit kortvarig blir därför begränsat. Har dröjsmålet endast varat någon dag kan det dock finnas skäl för i vart fall nedsättning av dröjsmålsavgiften, särskilt om den betalningsskyldige haft anledning att räkna med att betalningen skulle ske i rätt tid” (prop. 1991/92:93 s. 81).

Om skäl föreligger bör dröjsmålsavgiften kunna sättas ned till 0,25 % av det för sent inbetalda beloppet, dock lägst till 100 kr.

6.9.3 Andra fall

Nedsättning kan komma i fråga då sådana omständigheter som kan utgöra skäl för befrielse föreligger men de inte kan anses tillräckligt starka för att motivera hel befrielse.

Normalt bör nedsättning ske på sådant sätt att dröjsmålsavgiften minskas till hälften, dock lägst till 100 kr.

6.9.4 Lägsta belopp

Om dröjsmålsavgiften är 100 kr eller lägre bör nedsättning inte komma ifråga.

6.10 Övrigt

Av praktiska och administrativa skäl kan Skatteverket underlåta att kräva betalning av dröjsmålsavgift som är under 100 kr om det endast är dröjsmålsavgiften som återstår att betala.

6.11 Grund saknas för befrielse från dröjsmålsavgift

6.11.1 Fordonsägaren har inte fått inbetalningskort

Har en fordonsägare inte fått något inbetalningskort för fordonskatt utgör det i regel inte något skäl för befrielse från dröjsmålsavgift. Den fordonsägare som inte har fått inbetalningskort ska anmäla detta till Transportstyrelsen senast en vecka innan skatten ska vara betald enligt 8 § andra stycket vägtrafikskatteförordningen (2006:242), VSF. Transportstyrelsen sänder då ut ett nytt inbetalningskort eller lämnar uppgifter om belopp och OCR-nr.

Framkommer det att fordonsägaren har gjort anmälan inom föreskriven tid, bör Skatteverket medge befrielse från dröjsmålsavgift, i annat fall bör befrielse inte medges.

KRNG dom
19 oktober 1994,
mål nr 2846-1994

LST avslag L:s ansökan om befrielse från dröjsmålsavgift. LST ansåg att tillräckliga skäl för befrielse inte förelåg. L överklagade till LR som medgav L befrielse från dröjsmålsavgiften. KRNG fann att L som inte mottagit något inbetalningskort inte utgör någon giltig ursäkt för hans underlåtelse att i tid betala vägtrafikskatten. Hans avresa till X-stad den 23 mars har inte heller utgjort hinder för honom att före den 24 mars anmäla detta till LST. Vad han i övrigt anfört om anledning till resan framstår enligt KR:s bedömning inte som särskilda skäl som avses i 63 § VSL. Han är därför skyldig att erlägga dröjsmålsavgiften. KR upphävde LR:s dom och fastställde LST:s beslut.

KRNJ dom
20 oktober 2008,
mål nr 2103-08

L begärde bilen i trafik den 26 oktober 2007 och erhöll en avi på fordonsskatt för tiden 26 oktober–30 november 2007 på 415 kr med sista betalningsdag den 16 november 2007. L kontaktade Vägverket och begärde en ny avi för tiden 26 oktober 2007–30 november 2008 eftersom hon skulle åka bort. Enligt L fick hon till svar att det skulle gå bra och att hon kunde kasta den utsända avin. Avi för skatteåret december 2007–november 2008 på 1 595 kr sändes ut den 30 oktober 2007 och betalningen bokfördes den 20 november 2007. Avin på 415 kr påmindes och betalades den 16 januari 2008 varför en dröjsmålsavgift påför-

des med 100 kr. L klagade på dröjsmålsavgiften. Skatteverket medgav inte befrielse. L överklagade till LR. LR gjorde bedömningen att det på avin som sändes den 30 oktober 2007 framgår att det gäller för skatteåret december 2007–november 2008. L borde alltså ha upptäckt att fordonsskatten för tiden 26 oktober–30 november 2007 inte var angiven på avin. LR avslag överklagandet. L överklagade till KRNG som inte gör annan bedömning än den som LR gjort. RR meddelar inte prövningstillstånd.

6.11.2 Fel adress i vägtrafikregistret

Att någon inte har fått inbetalningskort på grund av att fel adress varit införd i vägtrafikregistret, bör inte utgöra skäl för befrielse från dröjsmålsavgift.

**KRNG dom
den 29 maj 1995,
mål nr 1985-1995**

G överklagade LST:s beslut att inte medge befrielse från dröjsmålsavgift. LR medgav befrielse från dröjsmålsavgiften med hänvisning till att något inbetalningskort inte sänts ut och att G omgående påtalat detta och betalat in fordonsskatten. Allmänna ombudet överklagade till KRNG, som konstaterade att G inte visat att han anmält till LST inom föreskriven tid att han inte hade fått något inbetalningskort. Vad han anfört utgör enligt KRNG inte sådana särskilda skäl som kan medföra befrielse från skyldigheten att betala dröjsmålsavgiften. KRNG upphävde LR:s dom och fastställde LST:s beslut.

6.11.3 Fordonsägaren har varit bortrest

Har fordonsägaren varit bortrest och därför inte betalat skatten i tid är det inte något skäl för befrielse från dröjsmålsavgiften. Detta framgår av följande dom.

**KRNG dom
13 juni 1995,
mål nr 743-1995**

O skulle ha betalat fordonsskatt senast den 31 mars 1994. Skatten betalades in den 19 maj 1994. O ansökte om befrielse från dröjsmålsavgift och anförde bl.a. att han arbetat från Singapore från den 6 mars till den 30 maj 1994 och att han betalat skatten därifrån. LR gjorde bedömningen att skyldighet föreligger för fordonsägare som inte fått inbetalningskort avseende skatten att anmäla detta till LST senast en vecka innan skatten ska vara betald. Hade O fullgjort skyldigheten under vistelsen i Singapore hade skatten kunnat betalas in i rätt tid och någon dröjsmålsavgift hade inte heller kunnat debiteras. Bestämmelsen att till LST anmäla att man inte har fått något inbetalningskort finns emellertid och därmed kan det inte finnas några skäl att befria O från dröjsmålsavgiften. LR avslag överklagandet. O överklagade till KRNG som inte ändrade LR:s dom.

7 När skatt inte har betalats

7.1 Inledning

Om fordonsskatt inte betalas i rätt tid får ett fordon inte användas innan skatten blir betald. I avsnittet lämnas en redogörelse för de undantag som finns från användningsförbudet. Dessutom redogörs för när registrerings skyltar kan omhändertas samt ansvarsbestämmelserna som gäller om ett fordon används trots ett användningsförbud.

7.2 Användningsförbud då skatt inte har betalats

Användningsförbud

Ett skattepliktigt fordon får inte användas om fordonsskatten inte har betalats inom den tid som anges i VSL. Användningsförbudet gäller till dess att skatten har betalats (6 kap. 1 § första stycket VSL). Även obetald skyltavgift, vägtrafikregisteravgift och påställningsavgift medför användningsförbud om avgiften påförts tillsammans med fordonsskatt. Ett fordon som inte längre är skattepliktigt på grund av att dess konstruktion eller användning har ändrats, får däremot användas även om skatt och avgift inte har betalats.

Obetald dröjsmålsavgift och ränta medför inget användningsförbud.

7.2.1 Generella undantag från användningsförbud

I följande fall görs undantag från bestämmelserna om användningsförbud.

1. Skatt som avser tid före det närmast föregående skatteår (6 kap. 1 § andra stycket 1 VSL).
2. Skatt som en tidigare ägare av fordonet är skyldig att betala och som har fastställts genom efterbeskattning enligt 4 kap. 6 § VSL eller avser ytterligare skatt som har beslutats efter ägarbytet (6 kap. 1 § andra stycket 2 VSL).

Exempel

A säljer en bil till B den 12 januari 2007. Den 26 januari 2007 beslutar Skatteverket att A ska betala ytterligare fordonsskatt för bilen. Sista bokföringsdag för skatten bestäms till den 26 februari 2007. Även om A inte betalar skatten i tid får B använda bilen, eftersom Skatteverkets beslut meddelades efter ägarbytet. Undantaget gäller även om B säljer vidare till C.

3. Skatt för vilken anstånd med betalningen gäller (6 kap. 1 § andra stycket 3 VSL).

Tillhör ett konkursbo

Ett fordon som tillhör ett konkursbo får användas av konkursboet trots att fordonsskatt som konkursgäldenären eller en tidigare ägare är skattskyldig för inte har betalats (6 kap. 2 § VSL).

Att ett fordon används av konkursboet måste anmälas till Skatteverket eller Transportstyrelsen så att undantaget från användningsförbudet kan föras in i vägtrafikregistret.

Såld på exekutiv auktion eller av ett konkursbo

Förutom ovanstående tre generella undantag får ett fordon som har sålts vid en exekutiv försäljning eller av ett konkursbo användas av en ny ägare trots att fordonsskatt som tidigare ägare är skattskyldig för inte har betalats (6 kap. 2 § VSL). Detta gäller oavsett om det är konkursboet, konkursgäldenären eller någon annan tidigare ägare som är skattskyldig för den obetalda skatten. Undantaget från användningsförbudet gäller även om den som köpt fordonet säljer det vidare.

Att ett fordon sålts på ovan nämnda grunder måste anmälas till Skatteverket eller Transportstyrelsen så att undantaget från användningsförbudet kan föras in i vägtrafikregistret.

Äganderättsförbehåll

Återtagande vid leasing

Enligt Skatteverket anses det inte som försäljning om ett fordon som sålts på avbetalning med förbehåll om äganderätt återtas av säljaren eller om ett leasat fordon återgår till uthyraren. Bestämmelsen om undantag från användningsförbudet i 6 kap. 2 § VSL kan därför inte tillämpas på sådana fordon. Dessa omständigheter kan inte heller anses utgöra särskilda skäl för undantag från användningsförbudet.

LR:s i Örebro län dom den 10 december 2004, mål nr 2470-04

Skatteverket medgav inte dispens från brukandeförbud. A överklagade till LR och anförde att fordonet inte sålts med återtaganderätt utan endast pantförskrivits som säkerhet för A:s borgensåtagande, varför särskilda skäl ska anses föreligga. A driver ett företag, B som är anställd i företaget ville köpa ett fordon som ägdes av företaget. Han tog därför ett lån, lån-

givaren ville ha säkerhet för lånet. A tecknade då borgen för B:s lån. Då B inte fullgjort sitt åtagande gentemot långivaren, begärde de att A skulle infria sitt borgensåtagande. A fick betala 42 490 kr till långivaren. Med anledning av borgensavtalet begärde A vid tingsrätt att B skulle utge fordonet till A. Tingsrätten förklarade att fordonet skulle utges till A. Skatteverket anförde att ett återtagande i samband med avbetalningsköp eller leasingtagande inte anses som särskilda skäl. Samma ställningstagande bör gälla om äganderätten övergår till någon som en följd av att ett fordon ställts som säkerhet vid ett borgensåtagande. LR anförde att i författningskommentaren i prop. 1987/88:159 s. 56–57 framgår att regeln om undantag från brukandeförbud, på grund av särskilda skäl, bör tillämpas restriktivt. Då ett återtagande i samband med avbetalningsköp eller leasing inte anses som särskilt skäl saknas det skäl att göra en annan bedömning om äganderätten övergår till någon annan till följd av att ett fordon ställts som säkerhet vid ett borgensåtagande.

7.2.2 Undantag från användningsförbud på grund av särskilda skäl

Om det finns särskilda skäl, ska Skatteverket medge att ett visst fordon får användas trots att ett användningsförbud gäller för fordonet (6 kap. 1 § tredje stycket VSL).

Meddelade undantag ska föras in i vägtrafikregistret för att polisen ska kunna kontrollera om fordonet får användas.

Avbetalningsplan

En avbetalningsplan med KFM kan anses som särskilda skäl. Förutsättningen är att skatten har lämnats till KFM för indrivning och att den skattskyldige är beroende av att använda fordonet i någon typ av näringsverksamhet för att på så sätt få inkomster till att betala skatteskulden. Undantag bör också kunna medges om den skattskyldige, som har avbetalningsplan med KFM för skatten, är helt beroende av sin bil för resor mellan bostad och arbetsplats, t.ex. då allmänna kommunikationer saknas (prop. 2005/06:65 s. 133).

Ackord

Ett beviljat ackord för en fordonsskatteskuld kan anses som särskilda skäl för att medge undantag från användningsförbud. En förutsättning är att ackordslikviden har betalats. Ackord är en ekonomisk uppgörelse mellan en gäldenär som är på obestånd och dennes borgenärer. Uppgörelsen innebär i regel att borgenärerna sätter ned sina fodringar till en viss procent av de ursprungliga beloppen.

Skuldsanering Som särskilt skäl bör även avses att en obetald fordonsskatt omfattas av ett beslut om skuldsanering. Skuldsanering innebär att en gäldenär helt eller delvis befrias från ansvar för betalningen av de skulder som omfattas av skuldsaneringen. Bestämmelser om skuldsanering finns i skuldsaneringslagen (2006:548).

Ägarbyte Enbart den omständigheten att en ny ägare inte känt till att det fordon han har köpt har användningsförbud på grund av obetald fordonsskatt, anses inte vara skäl att medge undantag från användningsförbud. Detta gäller oavsett skatteskuldens storlek och oberoende av förhållandena kring försäljningen i övrigt.

7.3 Användning av fordon trots att skatt inte har betalats

7.3.1 Omhändertagande av registreringsskyltar

Avskyltning Om ett fordon används i strid med 6 kap. 1 § VSL och två månader har gått från den dag då den skatt som föranlett användningsförbudet senast skulle ha betalats ska polisen ta hand om fordonets registreringsskyltar (6 kap. 3 § första stycket VSL).

Syftet med bestämmelsen är att träffa de fall där användningsförbudet kan antas ha överträtts avsiktligt. Den skattskyldige bör ha fått ett inbetalningskort för fordonsskatten och en påminnelse om att betala. Fordonsägaren kan därför inte vara ovetande om att fordonet inte får användas.

Avställda fordon Polisen ska ta hand om registreringsskyltarna även på ett avställt fordon om förutsättningarna för omhändertagande skulle ha funnits om fordonet hade varit skattepliktigt (6 kap. 3 § andra stycket VSL)

Används ett avställt fordon får det också avskyltas, om det finns en debiterad fordonsskatt som är obetald och som skulle ha betalats minst två månader tidigare. Anledningen till denna bestämmelse är att fordonsägaren i annat fall skulle kunna undgå avskyltning genom att fordonet är avställt och då inte längre är skattepliktigt.

Tillfällig flytt av fordonet Den polis som har tagit hand om registreringsskyltarna får medge att fordonet förs till närmaste lämpliga avlastnings- eller uppställningsplats (6 kap. 3 § tredje stycket VSL). Flyttning av fordonet bör medges om fordonet skulle utgöra en trafikfara, eller om det är lastat med gods som skulle innebära

problem om färdens avbryts direkt, t.ex. levande djur eller kylvaror (prop. 2005/06:65 s. 134).

Vid färd med ett fordon där registreringsskyltarna har tagits om hand av polisen ska det finnas med ett bevis i fordonet om polismedgivande (13 § vägtrafikskatteförordningen (2006:242), VSF).

Registreringsskyltar som har tagits om hand enligt 6 kap. 3 § första eller andra stycket VSL ska förvaras hos polisen under en vecka efter omhändertagandet. Skyltarna får under denna tid återlämnas till fordonets ägare, om det kan visas att användningsförbud inte längre råder för fordonet. Om skyltarna inte återlämnas ska polisen förstöra skyltarna (12 § VSF).

7.3.2 Ansvarsbestämmelser

Fordonsägare som uppsåtligen eller av oaktsamhet använder fordonet eller låter det användas i strid mot användningsförbudet i 6 kap. 1 § VSL sedan fordonets registreringsskyltar omhändertagits enligt 6 kap. 3 § VSL döms till böter eller fängelse i högst sex månader (6 kap. 4 § första stycket VSL).

Detta gäller även när ett avställt fordon används om fordonets registreringsskyltar tagits om hand enligt 6 kap. 3 § VSL och användningsförbud skulle ha gällt för fordonet enligt 6 kap. 1 § VSL om fordonet varit skattepliktigt (6 kap. 4 § andra stycket VSL).

En fordonsägare som uppsåtligen eller av oaktsamhet använder fordonet eller låter det användas på något annat sätt i strid mot 6 kap. 1 § VSL döms till penningböter (6 kap. 4 § tredje stycket VSL).

Den som uppsåtligen använder någon annans fordon utan lov döms i ägarens ställe enligt bestämmelserna i 6 kap. 4 § VSL. Detta gäller även den som innehar fordonet med nyttjanderätt och har befogenhet att bestämma förare av fordonet eller anlitar någon annan förare än den ägaren utsett (6 kap. 5 § VSL).

Bestämmelserna i 6 kap. 4 § VSL gäller även föraren av fordonet om han eller hon kände till att fordonet inte fick användas. Detta gäller inte vid kontroll, prövning, tillsyn eller haveriundersökning enligt 3 kap. 4 § fordonslagen (2002:574) (6 kap. 6 § VSL).

Ansvarsbestämmelserna för ägare eller användare av fordon ska i fråga om fordon som tillhör eller används av staten eller kommun tillämpas på fordonsförarens närmaste förman. Om

förmannen har gjort vad som ankommer honom eller henne för att förhindra att ett brott mot lagen begås men detta sker ändå på grund av en överordnads åtgärd eller vållande, tillämpas ansvarsbestämmelserna i stället på den överordnande (6 kap. 7 § första stycket VSL).

I fråga om fordon som tillhör eller används av dödsbo, aktieföretag, ekonomisk förening eller annan juridisk person tillämpas ansvarsbestämmelserna på den eller dem som har rätt att företräda den juridiska personen. Om Transportstyrelsen på begäran av en juridisk person godtagit en viss fysisk person som bärare av ägares ansvar ska bestämmelserna gälla denna person (6 kap. 7 § andra stycket VSL).

8 Överklagande

Överklagbara beslut

Beslut enligt vägtrafikskattelagen (2006:227), VSL, får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol om inte annat följer av andra bestämmelser (7 kap. 1 § VSL). Enligt prop. 2005/06:65, författningskommentaren till 7 kap. 1 § första stycket VSL, följer av denna bestämmelse att exempelvis beslut med stöd av ansvarsbestämmelserna i 6 kap. 4–7 §§ VSL överklagas till allmän domstol.

Undantag gäller beträffande Transportstyrelsens beslut om vägtrafikskatt genom automatiserad behandling – sådana beslut får enligt lagtexten överklagas av den skattskyldige först när beslutet har omprövats av Skatteverket. Om den skattskyldige överklagar ett sådant beslut och beslutet inte har omprövats av Skatteverket ska överklagandet enligt lagtexten ses som en begäran om omprövning. Innebörden härav är att den skattskyldige inte får överklaga Transportstyrelsens automatiserade beslut om vägtrafikskatt och att om en skattskyldig likväl överklagar ett sådant beslut ska överklagandet inte avvisas utan ses som en begäran om omprövning. En skattskyldigs begäran om omprövning kan leda till olika typer av beslut – om Skatteverket prövar beslutet i sak leder prövningen till ett materiellt omprövningsbeslut; skulle verket däremot finna att begäran om omprövning kommit in för sent och att det inte föreligger förutsättningar för en omprövning fattar verket ett formellt avvisningsbeslut. Lagtextens krav ”har omprövats” får anses visa att endast materiella omprövningsbeslut är överklagbara med stöd av 7 kap. 1 § första stycket VSL. Skatteverkets omprövningsbeslut i anledning av ’överklagandet’ måste överklagas av den skattskyldige för att bli föremål för domstolsprövning (prop. 2005/06:65, s. 75).

Enligt paragrafens andra stycke får beslut om skatterevision inte överklagas.

Enligt övergångsbestämmelserna till lag (2011:1260) om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227) får vitesförelägganden som meddelats efter utgången av 2011 överklagas.

Av 5 kap. 17 § fjärde stycket VSL framgår att, bland annat, bestämmelserna i 7 § lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift gäller. Enligt sist nämnda lagrum får ett beslut om dröjsmålsavgift överklagas på det sätt som gäller för överklagande av beslut om den skatt eller avgift som föranlett dröjsmålsavgiften.

7 kap. 1 § VSL får, som ovan nämnts, anses reglera överklagande av materiella beslut men inte överklagande av beslut som fattas på formell grund såsom, exempelvis, beslut om avvisning på grund av för sen begäran om omprövning eller för sent överklagande. RÅ 2003 ref. 87 innehåller följande uttalanden av dåvarande Regeringsrätten: "... förvaltningslagen ... saknar allmänna bestämmelser om vilka beslut som får överklagas ... Ofta återfinns emellertid mer eller mindre utförliga överklagbarhetsbestämmelser i de specialförfattningar som reglerar skilda materiella förvaltningsområden och i övrigt får vägledning sökas i de principer som utbildats i praxis. ... enligt fast rättspraxis överklagbara avvisnings- eller avskrivningsbeslut." Beslut om avvisning eller avskrivning regleras inte i VSL och får därmed, i avsaknad av reglering som säger att besluten inte är överklagbara, anses överklagbara.

Vem får överklaga?

Beslut som är överklagbara enligt VSL får överklagas av den skattskyldige och av det allmänna ombudet hos Skatteverket om inte något annat följer av andra föreskrifter (7 kap. 1 § första stycket VSL).

Formella beslut som kan överklagas får överklagas av den som beslutet angår om det har gått honom emot (22 § förvaltningslagen [1986:223], FL).

Allmänna ombudet hos Skatteverket

Enligt 67 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL ska det hos Skatteverket finnas ett allmänt ombud.

Tidsfrister för skattskyldigs överklagande av verkets beslut

Följande tidsfrister gäller för den skattskyldiges överklagande (se 7 kap. 3 § VSL).

Enligt huvudregeln i första stycket ska överklagandet ha kommit in till Skatteverket senast tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått ut. Om det beslut som överklagas har meddelats efter den 30 september tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått ut och den skattskyldige har fått del av beslutet efter utgången av november samma år, eller om beslutet avser efterbeskattning, får

överklagandet komma in inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Andra stycket innehåller regler avseende s.k. anslutningsöverklagande. Om en part (dvs. den skattskyldige eller det allmänna ombudet) har överklagat ett beslut om fastställande av skatt eller om efterbeskattning så får motparten överklaga beslutet även om den för motparten gällande överklagandefristen har gått ut. Överklagandet ska då ha kommit in inom två veckor från utgången av den tid inom vilken det första överklagandet skulle ha skett.

**Tidsfrister för
det allmänna
ombudets
överklagande av
verkets beslut**

Följande tidsfrister gäller för det allmänna ombudets överklagande (se 7 kap. 5 § VSL).

Överklagandet ska ha kommit in till Skatteverket inom den tidsfrist som enligt 4 kap. gäller för beslut om omprövning på verkets initiativ.

Enligt 4 kap. VSL gäller olika tidsfrister beroende på om omprövning sker till skattskyldigs för- eller nackdel. Allmänna ombudet får föra talan till skattskyldigs förmån (7 kap. 2 § andra stycket VSL). Då enligt prop. 2005/06:65, författningskommentaren till nyssnämnda lagrum, ombudet ”också får föra talan till den skattskyldiges förmån” är innebörden således att ombudet kan föra talan till den skattskyldiges fördel eller nackdel.

Hänvisningen till 4 kap. bör därmed innebära att

- om allmänna ombudet överklagar till skattskyldigs fördel ska överklagandet komma in senast tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått ut och
- om allmänna ombudet överklagar till skattskyldigs nackdel får överklagandet inte komma in senare än under andra året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått ut.

Beträffande beslut som fattas sent under beslutsperioden gäller en överklagandetid om tre veckor från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Om det allmänna ombudet till skattskyldigs nackdel överklagar ett beslut om efterbeskattning är fristen tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Förvaltningsrätten i Karlstad	Beslut av Skatteverket, som överklagas till en förvaltningsrätt, ska tas upp av Förvaltningsrätten i Karlstad om beslutet avser ärende enligt VSL (7 b § förordningen (1977:937) om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m.).
Överklagande ges in till beslutsmyndigheten	Ett överklagande ska ges in till den myndighet som har meddelat det beslut som överklagas (23 § andra stycket FL).
Rättidsprövning	<p>Den myndighet som har meddelat ett överklagat beslut ska pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid (24 § FL). Enligt huvudregeln i paragrafens första stycke ska myndigheten avvisa ett för sent inkommet överklagande. Andra och tredje styckena anger undantag vid felaktig överklagandehänvisning och när överklagandet getts in till den myndighet som ska pröva överklagandet.</p> <p>Vid bedömning av om ett överklagande kommit in i rätt tid gäller att en handling anses inkommen till myndigheten den dag den anländer till myndigheten eller kommer behörig tjänsteman till handa. Kan det antas att handlingen en viss dag har lämnats i myndighetens lokal eller avskilts för myndigheten på en postanstalt, anses handlingen ha kommit in den dagen, om den kommer behörig tjänsteman till handa närmast följande arbetsdag. (Se 10 § FL).</p>
Lagen om beräkning av lagstadgad tid	I 2 § första stycket lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid stadgas att om den tid, då enligt lag eller särskild författning en åtgärd senast ska vidtas, infaller på en söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, får åtgärden vidtas nästa vardag.
Skriftligt överklagande	Ett överklagande ska vara skriftligt. I överklagandet ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs (23 § första stycket FL).
Egenhändigt undertecknat	<p>Ett överklagande från en enskild ska vara egenhändigt undertecknat av klaganden eller av ett ombud. Med ombud avses den som har fullmakt att föra talan för någon annans räkning (3 § förvaltningsprocesslagen [1971:290], FPL).</p> <p>Ett överklagande som inkommit per fax eller via e-post med elektronisk signatur anses inte utgöra en egenhändigt undertecknad handling. Detta kan dock avhjälpas genom att klaganden ges tillfälle att komma in med ett egenhändigt undertecknat överklagande, se RÅ 1992 not. 572 och RÅ 2002 not. 206. Domstol kan anmana klaganden att underteckna överklagandet vid påföljd att hans talan annars kan komma att avvisas.</p>

Om ett överklagande inte är undertecknat bör Skatteverket uppmana den skattskyldige att underteckna detsamma. När ett överklagande, som inte är undertecknat av den skattskyldige, ges in av någon som uppträder som ombud och inte heller denne har undertecknat överklagandet bör Skatteverket uppmana den som uppträder som ombud att underteckna överklagandet. En uppmaning om undertecknande ska inte följas av någon uppgift om att avvisning annars kan komma att ske. En fråga i sammanhanget är huruvida Skatteverket i samband med uppmaningen ska lämna information om att obligatorisk omprövning eventuellt inte görs om begärda uppgifter inte kommer in. Något hinder kan inte anses föreligga för verket att rent upplysningsvis informera om att bristande sakprövningsförutsättningar kan leda till att ärendet överlämnas till förvaltningsrätten utan obligatorisk omprövning.

Någon uppmaning att underteckna överklagandet behöver dock inte sändas om verket finner att det materiellt sett föreligger förutsättningar att bifalla överklagandet då verket på eget initiativ kan ompröva det aktuella beslutet till den skattskyldiges fördel.

Fullmakt

En person som uppger att han företräder någon annan ska styrka detta med en fullmakt.

Om vid överklagande den som uppträder som ombud inte självmant ger in en fullmakt bör Skatteverket uppmana honom att ge in en fullmakt. Skatteverket kan inte med hot om avvisning begära fullmakt eftersom det är domstol som har att pröva om överklagandet ska avvisas på grund av att fullmakt saknas. Verkets uppmaning ska därför inte följas av någon uppgift om att avvisning kan komma att ske om fullmakt inte ges in.

Liksom vid brister avseende undertecknande så är också här en fråga huruvida Skatteverket, i samband med en uppmaning, ska lämna information om andra konsekvenser av att verkets uppmaning inte följs. Även i denna situation kan hinder inte anses finnas för att verket upplysningsvis informerar om att ärendet kan komma att överlämnas till förvaltningsrätten utan obligatorisk omprövning om begärd fullmakt inte kommer in.

Obligatorisk omprövning

Av 4 kap. 2 § andra stycket VSL framgår att av 7 kap. 1 och 4 §§ samma lag följer att omprövning ska ske när en skattskyldig har överklagat ett beslut.

Enligt 7 kap. 1 § första stycket VSL gäller följande. Beslut enligt VSL, utom beslut om skatterevision samt föreläggande

vid vite dom meddelats före utgången av 2011, får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige och av det allmänna ombudet hos Skatteverket om inte något annat följer av andra föreskrifter. Transportstyrelsens beslut genom automatiserad behandling med stöd av 4 kap. 1 § VSL får, enligt lagtexten, överklagas av den skattskyldige först när beslutet har omprövats av Skatteverket enligt 4 kap. 2 § VSL.

Vidare ska enligt lagtexten en skattskyldigs överklagande av ett sådant beslut, innan beslutet har omprövats, ses som en begäran om omprövning. Ett 'felaktigt' överklagande bör därmed leda till att en 'vanlig' omprövning aktualiseras.

7 kap. 4 § VSL innehåller två stycken. Av det första stycket framgår att vid "en begäran av omprövning av Transportstyrelsens automatiserade beslut enligt 4 kap. 1 § VSL gäller 67 kap. 19–21 §§ SFL

67 kap. 19 § andra stycket SFL behandlar Skatteverkets prövning av om ett överklagande har kommit in i rätt tid. Av 67 kap. 20–21 §§ SFL följer

- att obligatorisk omprövning ska ske snarast om inte överklagandet avvisas som för sent inkommet eller hinder mot omprövning föreligger på grund av att den överklagade frågan redan avgjorts av allmän förvaltningsdomstol,
- att ett överklagande förfaller om verket ändrar det överklagade beslutet såsom den klagande begär,
- att, om beslutet ändras på annat sätt, överklagandet anses omfatta det nya beslutet och
- detsamma gäller om Skatteverket på eget initiativ omprövar det överklagade beslutet i en fråga som omfattas av överklagandet till nackdel för den som beslutet gäller.

Obligatorisk omprövning ska ske när skattskyldig överklagar Skatteverkets omprövningsbeslut (7 kap. 4 § andra stycket VSL). Ordalydelsen synes ange att någon obligatorisk omprövning inte är aktuell i de fall då Skatteverket med stöd av 4 kap. 2 § tredje stycket VSL fattat det grundläggande beskattningsbeslutet och den skattskyldige överklagat detta beslut. Ett sådant beskattningsbeslut torde inte utgöra ett omprövningsbeslut i lagens mening – enligt prop. 2005/06:65, författningskommentaren till 4 kap. 2 § tredje stycket VSL, rör det sig "inte om någon egentlig omprövning, utan endast om ett beslut fattat i samma ordning som ett omprövningsbeslut". Det torde

dock ha varit lagstiftarens mening att obligatorisk omprövning ska ske även i dessa fall.

Vidare framgår att SFL:s regler om rättidsprövning gäller samt att, om det finns särskilda skäl, ett överklagande får överlämnas till förvaltningsrätten utan föregående omprövning.

Sammanfattningsvis bör följande anses gälla. Om den skattskyldige överklagar Skatteverkets beslut så ska verket rättidspröva överklagandet. Är det överklagade beslutet ett beslut i sak och om det inte brister i fråga om sakprövningsförutsättningar, såsom exempelvis kravet på egenhändigt under-tecknande, så ska obligatorisk omprövning ske (vid bristande sakprövningsförutsättningar bör överklagandet, utan obligatorisk omprövning, överlämnas till förvaltningsrätten). Skulle det överklagade beslutet vara ett formellt beslut ska någon obligatorisk omprövning inte ske, däremot kan en omprövning enligt FL vara aktuell. Ett överklagande av Transportstyrelsens automatiserade beslut handläggs som en begäran om omprövning.

Undantag från obligatorisk omprövning

Som framhålls i avsnitt 5.3, Omprövning av beslut, framgår av 4 kap. 3 § första stycket VSL att Skatteverket inte får ompröva ett beslut enligt VSL i en fråga som kan ha betydelse för betalning eller återbetalning av vägtrafikskatt om frågan har avgjorts av allmän förvaltningsdomstol.

Enligt paragrafens andra stycke får dock en fråga som har avgjorts av en förvaltningsrätt eller kammarrätt genom laga-kraftvunnet beslut omprövas om detta beslut avviker från rätts-tillämpningen i ett avgörande som Högsta förvaltnings-domstolen har meddelats efter beslutet.

Utifrån den rättsgrundsats som ligger till grund för regeln i 4 kap. 3 § första stycket VSL gäller motsvarande beträffande en fråga som är föremål för prövning i allmän förvaltnings-domstol.

I 7 kap. 4 § andra stycket VSL finns beträffande överklagande av Skatteverkets omprövningsbeslut en hänvisning till, bland annat, 67 kap. 22 § SFL. Enligt denna regel gäller att om ett överklagande inte avvisas eller förfaller så ska Skatteverket överlämna handlingarna i ärendet till förvaltningsrätten. Vidare hänvisas till 67 kap. 20 § SFL där det framgår att Skatteverket snarast ska ompröva det överklagade beslutet om det inte finns hinder mot omprövning. Sådana hinder kan vara

- att överklagandet är så ofullständigt att det inte kan prövas i sak och klaganden inte har efterkommit Skatteverkets anmodan om komplettering eller
- att överklagandet inte är undertecknat eller att fullmakt saknas för det ombud som undertecknat detsamma, att undertecknande/fullmakt bedöms nödvändig och att Skatteverkets begäran härom inte hörtsammats.

Om Skatteverket anser en komplettering nödvändig i ett ärende och sådan komplettering inte kommer in trots begäran därom ska, enligt verkets uppfattning, någon obligatorisk omprövning inte göras utan verket bör fatta ett formligt beslut om överlämnande varav skälen för beslutet ska framgå. Beslutet bör tillställas den skattskyldige och biläggas handlingarna som överlämnas till förvaltningsrätten.

Som en konsekvens av bedömningen att 7 kap. 1 § VSL reglerar överklagande av materiella beslut följer att någon obligatorisk omprövning enligt VSL inte ska ske när exempelvis beslut om avvisning överklagas. Däremot kan en omprövning enligt 27 § FL vara aktuell i en sådan situation.

**Överklagande
förfaller vid fullt
bifall**

Ett överklagande förfaller om det överklagade beslutet vid obligatorisk omprövning ändras så som den skattskyldige begärt. Vid fullt bifall bör i det obligatoriska omprövningsbeslutet upplysning lämnas om att överklagandet har förfallit.

Ej fullt bifall

Om den obligatoriska omprövningen leder till att klaganden får delvis bifall till sitt yrkande eller om det överklagade beslutet inte alls ändras ska överklagandet tillsammans med övriga handlingar i ärendet överlämnas till förvaltningsrätten (FR). Den skattskyldige bör i omprövningsbeslutet upplysas om att den fortsatta handläggningen kommer att ske i FR.

Om Skatteverket vid obligatorisk omprövning ändrar det överklagade beslutet på annat sätt än den skattskyldige begärt anses överklagandet omfatta det nya beslutet.

Återkallelse

Återkallas ett överklagande innan Skatteverket fattat ett obligatoriskt omprövningsbeslut eller efter det obligatoriska omprövningsbeslutet men innan verket överlämnat handlingarna till FR bör Skatteverket fatta ett avskrivningsbeslut. Återkallar den skattskyldige sin talan först efter det att handlingarna överlämnats till FR är endast denna behörig att fatta avskrivningsbeslut.

Beträffande s.k. anslutningsöverklagande gäller enligt 7 kap. 3 § andra stycket VSL att om det först gjorda överklagandet av någon anledning förfaller så förfaller även det senare överklagandet. Skulle således en klagande återkalla sitt överklagande förfaller det anslutningsvis gjorda överklagandet.

Överklagande av domstols beslut

Vid överklagande av förvaltningsrätts och kammarrätts beslut gäller 67 kap. 26 § 1, 29 och 30 §§ SFL (7 kap. 6 § VSL).

Av 67 kap. 26 § 1 SFL framgår att förvaltningsrätts beslut avseende Skatteverkets beslut att avvisa en begäran om omprövning såsom för sent inkommen inte får överklagas.

67 kap. 29 § SFL behandlar s.k. anslutningsöverklagande medan Skatteverkets och det allmänna ombudets möjlighet att föra talan till skattskyldigs förmån regleras i 67 kap. 30 § SFL.

Prövningstillstånd i KR

Vid överklagande till kammarrätt krävs prövningstillstånd (7 kap. 1 § tredje stycket VSL).

Av 22 a § första stycket FL framgår, med visst undantag, att beslut överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Enligt paragrafens andra stycke krävs prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätt om ett överklagande har skett med stöd av första stycket.

Prövningstillstånd i kammarrätt meddelas om det

1. är av vikt för rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt,
2. förekommer anledning att ändra förvaltningsrättens beslut eller
3. annars finns synnerliga skäl till att pröva överklagandet.

Meddelas inte prövningstillstånd står förvaltningsrättens beslut fast. (Se 34 a § FPL).

Prövningstillstånd i HFD

Kammarrätts beslut (dock inte beslut att meddela prövningstillstånd) kan överklagas till Högsta förvaltningsdomstolen som meddelar prövningstillstånd om det

1. är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas av Högsta förvaltningsdomstolen eller
2. föreligger synnerliga skäl till prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag. (Se 36 § FPL).

**Påverkar inte
betalnings-
skyldighet**

Ett överklagande av ett beslut enligt VSL inverkar inte på skyldigheten att betala den vägtrafikskatt som överklagandet avser (8 kap. 3 § VSL).

9 Övriga bestämmelser

9.1 Inledning

Avsnittet redogör för avrundning av skattebelopp, avräkning vid återbetalning av vägtrafikskatt samt verkställighet av obetald skatt.

9.2 Avrundning

Skattebelopp ska avrundas till närmast lägre krontal (8 kap. 1 § första stycket VSL). Detta gäller även för dröjsmålsavgift och ränta (1 kap. 7 § VSL).

Om det till följd av ett skattebeslut uppkommer ett skattebelopp under 50 kr, faller beloppet bort och behöver inte betalas in till staten. Skattebelopp under 50 kr återbetalas inte till den skattskyldige (8 kap. 1 § andra stycket VSL). De skattebeslut som omfattas av denna begränsningsregel är debitering, nedsättning, avräkning och återbetalning.

Exempel

Skatt debiterad och betald	200 kr
Skatteplikt upphör (tillgodo)	152 kr
Avräknas mot andra skulder	<u>104 kr</u>
	+48 kr

Efter att 104 kr avräknats från det överskjutande beloppet återstår 48 kr att återfå. Återbetalning ska inte ske eftersom 48 kr är mindre än 50 kr.

9.3 Avräkning

Vid återbetalning av vägtrafikskatt ska vägtrafikskatt som är förfallen till betalning och inte har betalats räknas av (8 kap. 2 § första stycket 1 VSL). Med vägtrafikskatt avses även dröjsmålsavgift och ränta (1 kap. 7 § VSL).

Vid återbetalning av vägtrafikskatt ska avgifter för registrering enligt lagen (2001:558) om vägtrafikregister som ska betalas i samband med betalning av vägtrafikskatt räknas av (8 kap. 2 §

första stycket 2 VSL). Dessa avgifter är skyltavgift, vägtrafikregisteravgift och påställningsavgift. När Transportstyrelsen verkställer återbetalning av vägtrafikskatt avräknas, obetalda skatter och avgifter automatiskt.

Avräkning sker från överskjutande fordonsskatt och saluvagnsskatt om skatt och avgifter inte betalats. Avräkning sker endast mot förfallna skatter och tidigast efter fyra bankdagar från sista inbetalningsdatum. Om pengar finns för att täcka uppkommen dröjsmålsavgift avräknas även denna.

Vid avräkning skickas en underrättelse ut med specificerade uppgifter om återbetalningsbeloppet före avräkning. Där framgår uppgifter om avräknat belopp för varje fordon samt debiteringsdatum och hur mycket som återbetalas eller hur stor skuld som kvarstår. Bestämmelserna i 4 kap. 1–5 och 10 §§ samt 7 kap. VSL gäller även avräkning

9.3.1 Avräkningens omfattning och i vilken ordning avräkningen sker

Vid återbetalning avräknas förfallen vägtrafikskatt m.m. som den skattskyldige är skyldig att betala.

Avräkningen görs enligt Riksskatteverkets rekommendationer om återbetalning och avräkning av fordonsskatt (RSV Sv 1996:2) i följande ordning:

1. obetalda skatter för det fordon som återbetalningen gäller i den ordning de skulle ha betalats,
2. obetalda skatter för andra fordon som den skattskyldige äger eller har ägt,
3. skattetillägg som belöper på en viss skatt bör avräknas omedelbart efter skatten,
4. avgifter för registrering vilka påförts samtidigt med viss skatt bör avräknas omedelbart efter att skatten avräknas,
5. eventuell dröjsmålsavgift som löper på skatten eller avgiften.

Bestämmelserna om avräkning bör även gälla om den skatt som ska återbetalas avser kommande skatteår eller skatteperiod.

Vägtrafikskatt som har betalats in till KFM redovisas till Transportstyrelsen först när den betalats till fullo. Uppgifter om delbetalningar till KFM finns inte införda i vägtrafikregistret. Detta innebär att hänsyn inte kan tas till sådana delbetalningar vid automatisk avräkning av obetald skatt. Det-

samma gäller uppgifter om betalning som inte har förts in i vägtrafikregistret när avräkning görs.

9.4 Verkställighet

En begäran om omprövning eller ett överklagande av ett beslut enligt VSL inverkar inte på skyldigheten att betala den vägtrafikskatt som omprövningen eller överklagandet avser (8 kap. 3 § VSL). Det innebär att en begäran om omprövning eller ett överklagande inte medför att den skattskyldige kan hålla inne med betalningen av skatten (prop. 2005/06:65 s. 139).

Indrivning

Om vägtrafikskatt inte betalas i rätt tid, ska den lämnas för indrivning. Indrivning får dock inte begäras för ett belopp som omfattas av anstånd (8 kap. 4 § VSL). Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar. Vid indrivning får verkställighet ske enligt utsökningsbalken (1981:774).

Transportstyrelsen ska för Skatteverkets räkning begära indrivning av vägtrafikskatt. Vid indrivning gäller 3–9 §§ indrivningsförfordningen (1993:1229). Indrivning behöver inte begäras för en fordran som understiger 100 kr om indrivningen inte krävs från allmän synpunkt (5 § VSF).

10 Trängselskatt

10.1 Inledning

Trängselskatten är en statlig skatt som ska betalas till staten (1 § lagen om trängselskatt (2004:629), LTS). Skattskyldighet inträder när en skattepliktig bil används vid passage av en betalstation i Stockholms kommun som anges i bilaga 1 till LTS eller vid passage av en betalstation i Göteborgs kommun som anges i bilaga 2 till LTS. Bilaga 2 till LTS ska börja tillämpas först den 1 januari 2013.

I avsnittet redogörs för både materiella regler och förfaranderegler.

10.2 Inledande bestämmelser

10.2.1 Beslutande myndigheter

Skatteverket är beskattningsmyndighet. Transportstyrelsen ska genom automatiserad behandling besluta om trängselskatt och tilläggsavgift samt verkställa uppbörd av skatt och avgift för Skatteverkets räkning om inte annat följer av 15, 15 a eller 20 § LTS. Transportstyrelsen svarar även för att återbetalning sker i enlighet med Skatteverkets beslut och att en obetald fordran lämnas för indrivning (2 § LTS).

10.2.2 Definitioner

Bil

Fordons- och viktbegreppen i LTS har samma betydelse som i lagen (2001:558) om vägtrafikregister, LVTR (3 § LTS). En bil är enligt definitionen i LVTR ett motorfordon som är försett med tre eller flera hjul eller medar eller band och som inte är att anses som en motorcykel eller moped. Bilar delas in i personbilar lastbilar och bussar.

10.2.3 Automatiserade beslut

Bestämmelserna i 26 och 27 §§ förvaltningslagen (1986:223), FL, tillämpas inte i fråga om Transportstyrelsens beslut (3 a § LTS). Syftet med undantaget är att renodla uppdelningen mellan myndigheternas beslutsbefogenheter (prop. 2007/08:52 s. 19).

10.3 Skattepliktiga fordon

Trängselskatt ska betalas för bil som när skattskyldigheten inträder enligt 9 § LTS är införd i vägtrafikregistret eller brukas med stöd av saluvagnslicens (4 § LTS). Det innebär att avställda fordon och oregistrerade fordon som används med stöd av saluvagnslicens är skattepliktiga för trängselskatt.

Som fordon införda i vägtrafikregistret räknas även fordon som är tillfälligt registrerade i registret, dvs. fordon som ska exporteras eller importeras och har en tidsbegränsad registrering i vägtrafikregistret.

Eftersom militära fordon inte registreras i vägtrafikregistret utan i det militära fordonsregistret och inte heller brukas med stöd av saluvagnslicens, omfattas inte dessa fordon av skatteplikt för trängselskatt (prop. 2003/04:145 s. 109).

10.3.1 Fordon som är undantagna från skatteplikt

Vissa fordon är med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret undantagna från trängselskatt. Samtliga uppgifter som behövs för att konstatera om en bil är undantagen från skatteplikt finns eller kommer att finnas i vägtrafikregistret (prop. 2003/04:145 s. 109).

Med hänsyn till att uppgifter i vägtrafikregistret är underlag för beslut om trängselskatt, bör undantagen som görs knytas till bilens registrering och inte till användningen (prop. 2003/04:145 s. 42).

Följande fordon är undantagna från skatteplikt för trängselskatt.

10.3.1.1 Diplomatifordon

Bilar som är registrerade på ägare som är undantagna från skatteplikt enligt lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall, är undantagna från skatteplikt (5 § 1 LTS).

Det är således det diplomatregistrerade fordonet som är undantaget från skatteplikt, inte ägaren (diplomaten) som är skattebefriad. Om en diplomat till exempel hyr en bil ska trängselskatt betalas för den bilen. Undantaget från skatteplikt upphör när fordonet byter ägare.

10.3.1.2 Utryckningsfordon

Utryckningsfordon är inte skattepliktiga för trängselskatt. Uppgift om ett fordon är utryckningsfordon ska framgå av vägtrafikregistret (5 § 2 LTS).

Det är således ambulanser, brandbilar, polisbilar och andra s.k. blåljusfordon som är undantagna från skatteplikt. Undantaget från skatteplikt gäller t.ex. inte andra polisiära fordon som inte är registrerade som utryckningsfordon och kriminalvårdens transport och bevakningsbilar.

10.3.1.3 Buss med en totalvikt av minst 14 ton

Bussar med en totalvikt av minst 14 ton är inte skattepliktiga för trängselskatt (5 § 3 LTS).

Motiveringen till detta är att bussar som kör kollektivtrafik inte ska vara skattepliktiga. Då det inte finns registrerat i vägtrafikregistret vilka bussar som kör kollektivtrafik, har en lösning med en gräns på 14 ton valts oavsett användningsområde. Detta innebär även att bussar som inte kör kollektivtrafik omfattas av bestämmelsen (prop. 2003/04:145 s. 43).

10.3.1.4 EG-mobilkran

Tunga lastbilar som är registrerade som EG-mobilkran är undantagna från skatteplikt (5 § 4 LTS).

En mobilkran kan antingen vara registrerad som motorredskap eller lastbil, men i praktiken har praktiskt taget alla fram till 2009 varit registrerade som motorredskap. Från 2009 omfattas mobilkranar av direktiv 2007/46/EG vilket innebär att mobilkranar som godkänns enligt direktivet kommer att hänföras till fordonsslaget lastbil. För att bibehålla förhållandet att mobilkranar inte är skattepliktiga bör trängselskatt inte tas ut för mobilkranar som är registrerade som tunga lastbilar (prop. 2008/09:53 s. 32–33).

10.3.1.5 Miljöbil

Övergångsbestämmelse

Den 1 januari 2009 upphörde undantaget från trängselskatt för miljöbilar. För de bilar som är införda i vägtrafikregistret och undantagna från skatteplikt senast den 31 december 2008, fortsätter undantaget att gälla fram till och med den 31 juli 2012. Befintliga miljöbilar vid årsskiftet 2008/2009 påverkas därmed inte av lagändringen (övergångsbestämmelse 2008:1041.1).

Miljöbilsdefinition enl. LTS

En miljöbil är enligt tidigare lydelse av LTS en bil som enligt uppgift i vägtrafikregistret är utrustad med teknik för drift helt eller delvis med elektricitet eller annan gas än gasol eller med en bränsleblandning som till övervägande del består av alkohol. Motorgas är ett annat namn för gasol. För att fordonet ska omfattas av undantaget måste det alternativa drivmedlet el, gen-

gas, naturgas, biogas, etanol eller metanol framgå av vägtrafikregistret.

Efterkonverterade bilar

Övergångsbestämmelsen omfattar även efterkonverterade bilar. För att övergångsbestämmelsen ska gälla en sådan bil ska den ha omfattats av undantaget före den 1 januari 2009. Det innebär att uppgift om godkänd registreringsbesiktning avseende efterkonvertering måste ha förts in i vägtrafikregistret före den dagen. Om registrering har gjorts vid en senare tidpunkt, även om efterkonverteringen gjorts före den 1 januari 2009, så blir övergångsregeln inte tillämplig (prop. 2008/09:12 s 11).

10.4 Befrielse från skatteplikt i vissa fall

Skatteverket ska efter ansökan från den som beviljats parkeringstillstånd för rörelsehindrade med stöd av lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer, besluta om att till följd av parkeringstillståndet undanta en viss bil från skatteplikt. Om det finns synnerliga skäl ska Skatteverket undanta två bilar från skatteplikt (6 § första stycket LTS).

Undantaget från skatteplikt gäller en viss bil och är inte kopplat till om den rörelsehindrade färdas i bilen eller inte.

Synnerliga skäl

Om det finns synnerliga skäl, ska Skatteverket undanta två bilar från skatteplikt. Anledningen till detta är att det kan finnas behov av undantag för två bilar när det är fråga om flera personer som hjälper den rörelsehindrade och dessa bor på olika håll. Som exempel anges när ett rörelsehindrat barn har föräldrar som inte bor i närheten av varandra (prop. 2006/07:109).

Utländskt parkerings tillstånd

Befrielse från skatteplikt för trängselskatt kan endast medges om parkeringstillståndet har utfärdats enligt bestämmelserna i trafikförordningen (1998:1276). Det innebär att befrielse från skatteplikt för trängselskatt inte kan ges med stöd av parkeringstillstånd utfärdat i ett annat land.

KRNS 2006-07-04, mål nr 1956-06

A som har ett parkeringstillstånd för rörelsehindrad utfärdat i Storbritannien, ansöker om befrielse från trängselskatt. Hans ansökan avslås med hänvisning till att parkeringstillståndet inte är utfärdat med stöd av trafikförordningen. A överklagar till LR som ger honom rätt. Skatteverket överklagar till KRNS som konstaterar att parkeringstillståndet inte är utfärdat med stöd av den svenska trafikförordningen. Vägverket som har rätt att föreskriva om giltigheten av utländska parkeringstillstånd,

har föreskrivit att utländska parkeringstillstånd ger samma rätt att parkera i Sverige som svenska tillstånd. Motsvarande giltighet har inte föreskrivits gällande andra förmåner som ett svenskt parkeringstillstånd medför. KRNS:s bedömning är därför att A:s brittiska parkeringstillstånd inte medför möjlighet att undanta bil från skatteplikt enligt 6 § LTS. Det finns enligt KRNS:s bedömning inte heller någon EG-rättsligt grundad rättighet att få en viss bil befriad från skatteplikt enligt 6 § LTS. Det saknas därför rättslig grund att till följd av A:s brittiska parkeringstillstånd befria en viss bil från trängselskatt. KRNS ändrar LR:s dom och fastställer Skatteverkets beslut.

Giltighetstid

Av beslutet om befrielse från skatteplikt för trängselskatt framgår att beslutet gäller till ett visst angivet datum. Angivet datum motsvarar sista giltighetsdag för parkeringstillståndet.

KRNS 2006-08-31, mål nr 5648-06

H yrkade att hon skulle befrias från påförd trängselskatt och avgifter, då hon inte visste att det krävdes ett nytt befrielsebeslut när ett gammalt parkeringstillstånd ersattes av ett nytt. H fick aldrig något formellt beslut från Skatteverket. Skatteverket avslog yrkandet. H överklagade till LR som fastställde Skatteverkets beslut. H överklagade till KRNS. KRNS:s bedömning är att då Skatteverket inte får något meddelande om att ett parkeringstillstånd för rörelsehindrad förlängs finns det därmed ingen möjlighet att automatiskt registrera och förlänga en befrielse från trängselskatt för de som beviljas parkeringstillstånd för rörelsehindrade och som tidigare har haft befrielse från Skatteverket. Om H inte fick något beslut i januari 2006 borde H ha kontaktat Skatteverket. H borde även ha undersökt om befrielse fortfarande gällde när parkeringstillståndet gick ut. KRNS avslog överklagandet.

Ägarbyte

Beslutet om befrielse från skatteplikt för trängselskatt är villkorat. Det innebär att beslutet upphör att gälla före den i beslutet angivna dagen, om fordonet innan dess byter ägare.

KRNS 2006-08-31, mål nr 3889-06

M begärde omprövning av påförd trängselskatt och yrkade om befrielse från påförd trängselskatt och avgift. Hon anförde att den tidigare ägaren A har ett beslut om befrielse från trängselskatt. A har även efter ägarbytet fortsatt att nyttja bilen. Skatteverket avslog yrkandet. LR fastställde Skatteverkets beslut. M överklagade till KRNS som konstaterade att fordonet befriades från skatteplikt efter ansökan den 9 november 2005. I samband med ägarbytet den 22 februari 2006 upphörde beslutet om befrielse från trängselskatt för fordonet. Då det vid tidpunkten för ägarbytet inte inkommit någon ny ansökan om

befrielse från skatteplikt är fordonsägaren skattskyldig för gjorda passager av betalstationer för trängselskatt. KRNS gör samma bedömning som LR och fastställer LR:s dom.

Yrkesmässig trafik

Om bilen enligt anteckning i vägtrafikregistret används i yrkesmässig trafik enligt yrkestrafiklagen (1998:490) får befrielse från skatteplikt inte medges (6 § andra stycket LTS)

Bestämmelsen tar sikte på att förhindra missbruk av aktuella parkeringstillstånd (prop. 2003/04:145 s. 46).

Omprövning och överklagande

Av 15 a § LTS framgår att beslut om trängselskatt kan omprövas. Vad som menas med ”beslut om trängselskatt” definieras inte i lagen. Enligt 6 § LTS kan Skatteverket besluta att undanta viss bil från skatteplikt. Av 19 § LTS framgår att beslut som avses i 6 § får överklagas. Det framstår mot bakgrund av syftet med omprövningsinstitutet som rimligt att anse beslut enligt 6 § LTS som beslut om trängselskatt och därmed möjliga att ompröva enligt trängselskattelagens regler då fråga är om omprövning på sökandens initiativ.

Beträffande omprövning och överklagande – se avsnitt 10.14 Omprövning av beslut respektive avsnitt 10.18 Överklagande.

10.5 Skattskyldighet

Skattskyldig är ägaren av bilen. Som ägare anses den som när skattskyldigheten inträder är eller bör vara upptagen i vägtrafikregistret som ägare eller om en bil används med stöd av saluvagnslicens, den som när skattskyldigheten inträder innehar licensen (8 § LTS).

En bil kan civilrättsligt ha en eller flera ägare. I vägtrafikregistret anges endast en ägare och det är den som är skattskyldig för skattepliktiga passager. En saluvagnslicens kan endast innehas av en person.

Någon prövning av ägarbegreppet och vem som därmed ska anses som skattskyldig ska inte göras i ett mål om trängselskatt. Skulle frågan uppkomma ska den avgöras i ett mål om ägarfrågan (prop. 2003/04:145 s. 110).

Kreditköp och leasing

Den som innehar en viss bil på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt eller den som innehar en leasingbil dvs. en bil med nyttjanderätt för en bestämd tid om minst ett år är att anse som ägaren till bilen (4 § LVTR).

Ägare under 18 år För en bil som ägs av någon som inte har fyllt 18 år tillämpas det som sägs i LTS om ägaren på den som är förmyndare för honom eller henne (4 a § LVTR).

10.6 Skattskyldighetens inträde

Skattskyldighet inträder när en skattepliktig bil brukas vid passage av en sådan betalstation i Stockholms kommun som anges i bilaga 1 eller vid passage av sådan betalstation i Göteborgs kommun som anges i bilaga 2 till LTS (9 § LTS).

Bestämmelsen som avser Göteborgs kommun ska tillämpas först från och med den 1 januari 2013.

Med att bil brukas vid passage menas att bilen passerar förbi en betalstation med eller utan motorn påslagen, dvs. även om den bogseras, puttats eller på något annat sätt förs förbi en betalstation. En bil som dras av ett annat fordon på så sätt att den dragna bilens ena ände är upplyft genom en anordning på dragfordonet samtidigt som något av det dragna fordonets hjulpar rullar på vägen omfattas inte av skattskyldighet. Bilar som fraktas på släpvagn eller transporteras på biltransport omfattas inte heller av skattskyldighet (prop. 2003/04:145 s. 47, NJA 1972 s.177).

10.7 Skattens omfattning

Bestämmelser om var och när skatt ska tas ut samt skattens storlek finns i bilaga 1 till LTS avseende Stockholms kommun. Motsvarande bestämmelser för Göteborgs kommun finns i bilaga 2 till LTS (10 § LTS).

Bestämmelsen som avser Göteborgs kommun ska tillämpas först från och med den 1 januari 2013.

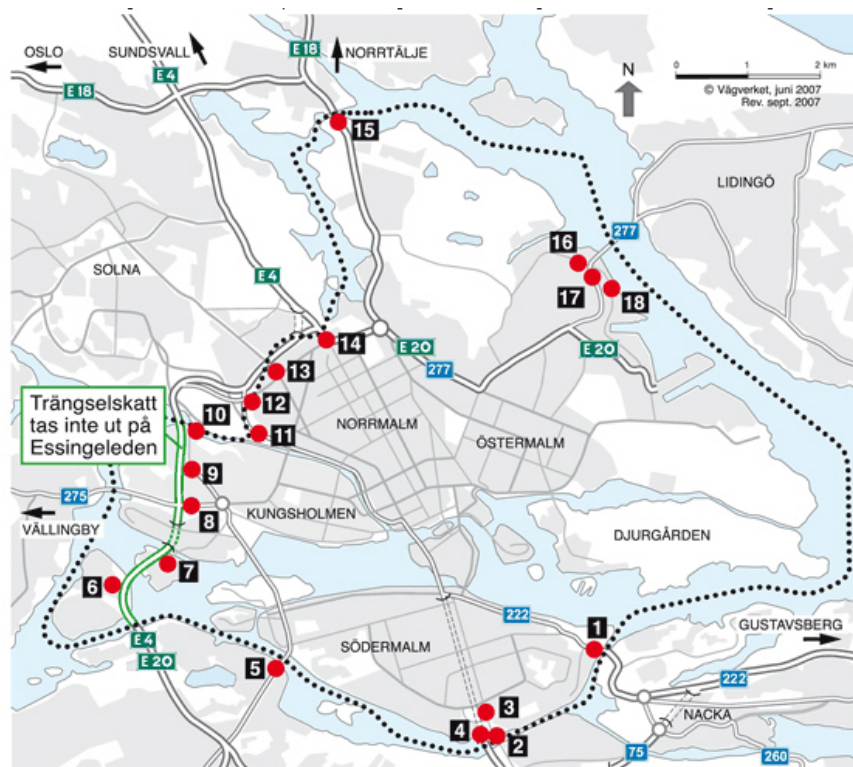
10.8 Bilaga 1 Stockholms kommun

10.8.1 Betalstationer

Betalstationerna avseende Stockholms kommun är placerade på följande platser.

1. Danvikstull
2. Skansbron
3. Skanstullsbron
4. Johanneshovsbron
5. Liljeholmsbron

6. Stora Essingen
7. Lilla Essingen
8. Trafikplats Fredhäll/Drottningholmsvägen
9. Trafikplats Lindhagensgatan
10. Ekelundsbron
11. Klarastrandsleden
12. Trafikplats Karlberg/Tomtebodavägen
13. Solnabron
14. Norrtull
15. Roslagsvägen
16. Gasverksvägen
17. Lidingövägen
18. Norra Hamnvägen

Karta från Transportstyrelsen.

10.8.2 Tider och belopp

Trängselskatt ska betalas under vardagar utom lördagar under följande tider och med följande belopp vid passage av en betalstation. Dag före helgdag ska ingen skatt tas ut. Tidpunkten för passagen ska bestämmas av timmen och den påbörjade minuten.

Den sammanlagda skatten per kalenderdygn och bil ska högst uppgå till 60 kr.

Tider/klockan	Skattebelopp/kr
06.30–06.59	10
07.00–07.29	15
07.30–08.29	20
08.30–08.59	15
09.00–15.29	10
15.30–15.59	15
16.00–17.29	20
17.30–17.59	15
18.00–18.29	10

Juli månad betalningsfri

Trängselskatt ska inte tas ut under juli månad. Skälet är att under juli månad finns fler bilister i Stockholm som inte annars eller sällan kör inom det skattebelagda området, samt att det ges möjlighet till underhåll av systemet (prop. 2006/07:109 s. 17).

10.8.2.1 Lidingöregeln

Boende i Lidingö kommun har inte några andra alternativ för att ta sig mellan Lidingö och det allmänna vägnätet än att passera genom det skattebelagda området i Stockholms kommun. Därför finns det en undantagsregel för passager till och från Lidingö kommun.

Skattskyldigheten enligt 9 § LTS inträder inte om en bil vid passage till eller från Lidingö kommun passerar två skilda betalstationer varav den ena utgörs av någon av betalstationerna vid Ropsten. Dessa är betalstation 16. Gasverksvägen, 17. Lidingövägen eller 18. Norra Hamnvägen, och tiden mellan passagera får inte överstiga 30 minuter.

KRNS 2006-05-31, mål nr 3308-06

Skatteverket fastställde att trängselskatt ska betalas med 30 kr. Bolaget överklagade Skatteverkets beslut till LR. Bolaget anförde att passagera uppfyller kriterierna för den s.k. Lidingö-

regeln. Skatteverket bestred bifall då utredning visat att inpassage och utpassage skett vid två betalstationer belägna vid Ropsten. LR anger att enligt bilagan till lagen om trängselskatt ska den ena av betalstationerna utgöras av någon av betalstationerna vid Ropsten. Av detta följer att den andra betalstationen inte får vara belägen vid Ropsten för att skattebefrielse enligt den s.k. Lidingöregeln ska kunna åberopas. Överklagandet avslås. Bolaget överklagade till KRNS som gör samma bedömning som LR och ändrar inte den överklagande domen.

10.8.2.2 Essingeleden

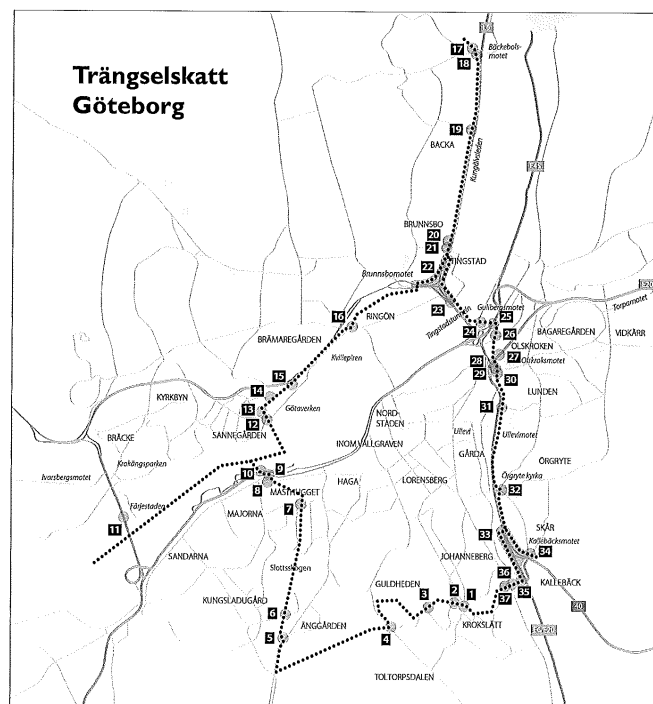
Då Essingeleden är en förbindelse mellan södra och norra delarna av Stockholms län samt att det är en del av E4 som går från Helsingborg till Haparanda, så är det inte lämpligt att ta ut trängselskatt för färd på Essingeleden (prop. 2003/04:145 s. 81).

10.9 Bilaga 2 Göteborgs kommun

Bilagan börjar tillämpas den 1 januari 2013.

10.9.1 Betalstationer

Betalstationerna avseende Göteborgs kommun är placerade på följande platser.

1. Fridkullagatan	14. Polstjärnegatan	27. E20 Alingsåsleden
2. Gibraltaragatan	15. Karlavagnsgatan östra	28. Olskroksmotet avfart E20
3. Doktor Allards gata	16. Hjalmar Brantingsgatan	29. Olskroksmotet påfart E6
4. Ehrenströmsgatan	17. Södra Tagenevägen	30. Redbergsvägen
5. Dag Hammarskjöldsleden	18. Skälltorpsvägen	31. Willinsbron
6. Margretebergsgatan	19. Backadalen	32. Örgrytevägen
7. Fjällgatan/Jungmansgatan	20. Tingstadsmotet avfart E6	33. E6/E20 Kungsbackaleden
8. Stigbergsliden	21. Tingstadsvägen	34. Sankt Sigfridsgatan
9. E45 Oscarsleden	22. Ringömotet	35. Almedalsvägen
10. Emigrantvägen	23. Salsmästaregatan	36. Mölndalsvägen
11. Älvsborgsbron	24. Marieholmsgatan	37. Helmutsgatan
12. Lindholmsallén	25. E45 Marieholmsleden	
13. Karlavagnsgatan västra	26. Partihandelsgatan	

Karta från Transportstyrelsen

10.9.2 Tider och belopp

Trängselskatt ska betalas under vardagar utom lördagar under följande tider och med följande belopp vid passage av en betalstation. Dag före helgdag ska ingen skatt tas ut. Tidpunkten för passagen ska bestämmas av timmen och den påbörjade minuten.

Den sammanlagda skatten per kalenderdygn och bil ska högst uppgå till 60 kr.

Tider/klockan	Skattebelopp/kr
06.00–06.29	8
06.30–06.59	13
07.00–07.59	18
08.00–08.29	13
08.30–14.59	8
15.00–15.29	13
15.30–16.59	18
17.00–17.59	13
18.00–18.29	8

**Juli månad
betalningsfri**

Trängselskatt ska inte tas ut under juli månad. Motsvarande skäl se 10.8.2.

Flerpassageregeln

Om en bil passerar ytterligare betalstationer inom en 60-minutersperiod tas trängselskatt ut endast för den första passagen. Det skattebelopp som ska tas ut är det högsta belopp som gäller för en enskild passage under denna period.

10.10 Beskattningsbeslut

Trängselskatt och tilläggsavgift beslutas av Transportstyrelsen genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret (2 § andra stycket LTS).

Ett beskattningsbeslut ska fattas för varje bil där skattskyldighet har inträtt enligt 9 § LTS. Varje beslut ska avse en kalendermånad (11 § första stycket LTS).

Om ett ägarbyte har skett under aktuell kalendermånad, och om skattepliktiga passager har gjorts av både den tidigare och den nuvarande ägaren, ska det fattas ett beskattningsbeslut för varje skattskyldig. Det kan därför finnas fler än ett beskattningsbeslut per månad för en och samma bil men avseende olika skattskyldiga.

Skatteverket får besluta att trängselskatt eller tilläggsavgift helt eller delvis inte ska tas ut eller ska återbetalas om det skulle framstå som uppenbart oskäligt att ta ut skatten eller avgiften (18 § LTS). Det finns inte någon tidsmässig begränsning i LTS när det gäller en sådan prövning.

18 § LTS innebär att Skatteverket alltid ska ha befrielse-reglerna i åtanke i fråga om beslut om trängselskatt eller tilläggsavgift. Därför bör det i alla ärenden om trängselskatt eller tilläggsavgift framgå att verket gjort en prövning enligt 18 § liksom resultatet av denna prövning.

**Tidsfrister
för beslut**

Beskattningsbeslut enligt 2 § andra stycket LTS ska fattas senast den 20:e i kalendermånaden efter den månad som beslutet avser (11 § tredje stycket LTS). Ett beskattningsbeslut som avser januari ska alltså fattas senast den 20 februari samma år.

Beslut om tilläggsavgift genom automatiserad behandling ska fattas senast 20 dagar efter den dag då skatten skulle ha betalats (14 § andra stycket LTS).

Förvaltningslagen

Förvaltningslagen innehåller allmänna bestämmelser om hur förvaltningsmyndigheter ska handlägga ärenden. Om en annan lag eller förordning innehåller någon bestämmelse som avviker från förvaltningslagen gäller den bestämmelsen (3 § första stycket FL).

Kommunikation

17 § FL innehåller regler om kommunikation. Enligt huvud-regeln i nämnda lagrum får ett ärende, som avser myndighets-utövning mot en enskild, inte avgöras utan att den som är part i ärendet har underrättats om en uppgift som har tillförts ärendet genom någon annan än honom själv och han har fått tillfälle att yttra sig över uppgiften.

Undantag från denna kommunikationsskyldighet gäller, bland annat, om avgörandet inte går parten emot eller om den aktuella uppgiften saknar betydelse för ärendets utgång.

**Underrättelse
och motivering**

Av 21 § FL följer att skattskyldig ska underrättas om innehållet i beskattningsbeslut. Beslut ska i princip innehålla de skäl som har bestämt utgången (se 20 § FL).

**Tidsfrister för
betalning av
automatiserade
månadsbeslut**

Trängselskatt som har beslutats enligt 2 § andra stycket LTS ska betalas senast den sista dagen i den andra kalender-månaden efter den månad beslutet avser (12 § LTS).

Skatt som avser passager i januari månad beslutas i februari och ska vara betald senast den 31 mars, se bilaga 3.

Infaller sista dagen för betalning på t.ex. en söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, får skatten betalas nästa vardag (2 § lag (1930:173) om lagstadgad tid).

10.11 Tilläggsavgift

Om trängselskatt inte betalas i rätt tid enligt 12 § eller inom den tid som anges i Skatteverkets beslut enligt 15 § eller 15 a § LTS ska en tilläggsavgift påföras den skattskyldige med 500 kr. Tilläggsavgift för en skattskyldig får påföras högst en gång per skattskyldig, bil och kalendermånad (14 § första stycket LTS).

Trängselskatt för passager under en månad kan komma att påföras genom beslut från Transportstyrelsen och genom omprövningsbeslut av Skatteverket. Om den skattskyldige underlåter att betala skatten i rätt tid enligt båda besluten, kan endast en tilläggsavgift påföras.

Om en bil har bytt ägare under den aktuella månaden och både den nya och gamla ägaren inte har betalat skatten kan både den tidigare ägaren och den nya ägaren påföras tilläggsavgift (prop. 2007/08:56 s. 29).

Tidsfrist för beslut

Ett automatiserat beslut om tilläggsavgift ska fattas senast 20 dagar efter dagen då skatten skulle ha betalats (14 § andra stycket LTS).

Tidsfrist för betalning

Tilläggsavgift och obetald skatt ska betalas senast 30 dagar från dagen för beslutet om tilläggsavgift.

10.12 Rättelse

Om trängselskatt eller tilläggsavgift, som har beslutats enligt 2 § andra stycket LTS, har blivit uppenbart oriktig på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen ska Transportstyrelsen rätta beslutet (14 a § LTS).

En förutsättning för att Transportstyrelsen ska vidta rättelse är således att felaktigheten beror på misstag vid den automatiserade behandlingen. Så kan exempelvis vara fallet vid fel i datakoden eller s.k. 'körningsfel'. Däremot är den situationen att systemet programmerats att göra vissa tolkningar av bilder av registreringsskyltar – med vetskap om att vissa skyltar kommer att tolkas fel – inte att se som misstag vid den automatiserade behandlingen utan som ett medvetet val vid programmeringen. Ärenden om rättelse av fel hänförliga till sistnämnda situation ska därför handläggas av Skatteverket.

26 § FL innehåller regler om rättelse av skrivfel och liknande. Enligt 26 § FL får ett beslut, som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende, rättas av den myndig-

het som har meddelat beslutet. Innan rättelse görs måste dock myndigheten lämna part tillfälle att yttra sig om ärendet avser myndighetsutövning mot enskild och denna åtgärd inte är obehövlig. Avsnitt 10.5 i Rätt handlagt, SKV 119 utgåva 5, behandlar rättelse enligt FL.

Av 3 a § LTS framgår att 26 § FL inte ska tillämpas i fråga om Transportstyrelsens beslut enligt LTS.

10.13 Beslut när trängselskatt inte påförts genom automatiserad behandling

Om det inte har fattats något beslut om trängselskatt eller tilläggsavgift enligt 2 § andra stycket LTS får Skatteverket besluta i frågan (15 § första stycket LTS). Det innebär att Skatteverket kan fatta beslut om aktuell skatt eller avgift om Transportstyrelsen inte har fattat något beslut genom automatiserad behandling.

Tidsfrister för beslut

Skatteverket får fatta beslut om skatt senast 60 dagar efter den dag då Transportstyrelsen senast skulle ha kunnat fatta beslut. I fråga om tilläggsavgift får beslut fattas senast 60 dagar efter den dag då skatten skulle ha betalats.

Tidsfrist för betalning

Skatt eller tilläggsavgift som har beslutats av Skatteverket ska betalas senast 30 dagar efter beslutsdagen (15 § andra stycket LTS).

10.14 Omprövning av beslut

Beslut som kan omprövas

Beslut om trängselskatt och tilläggsavgift kan omprövas (15 a § första stycket LTS).

Av avsnitt 10.4, kantrubrik Omprövning och överklagande, framgår att beslut enligt 6 § LTS bör anses som beslut om trängselskatt då fråga är om omprövning på sökandens initiativ. Beslut enligt 17 § LTS kan inte anses vara beslut om trängselskatt eller tilläggsavgift.

Även 27 § FL innehåller regler om omprövning av beslut. Av paragrafens första stycke framgår att om en myndighet finner att ett beslut, som den har meddelat som första instans, är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning så ska myndigheten ändra beslutet om det kan ske snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part. Denna skyldighet att ändra gäller även om beslutet överklagas – undantag gäller dock om klaganden begär att beslutet tills vidare inte ska gälla.

Enligt andra stycket i 27 § FL gäller skyldigheten att ändra beslut inte om myndigheten har överlämnat handlingarna i ärendet till en högre instans eller om det i annat fall finns särskilda skäl mot en ändring. Avsnitt 10 i Rätt handlagt, SKV 119 utgåva 5, behandlar denna typ av omprövning.

Som framgår av 3 a § LTS ska bestämmelserna i 27 § FL inte tillämpas i fråga om Transportstyrelsens beslut enligt LTS.

Tidsfrist för betalning

Skatt eller tilläggsavgift som har påförts av Skatteverket genom beslut om omprövning ska betalas senast 30 dagar efter beslutsdagen (15 a § andra stycket LTS).

Vem kan initiera omprövning?

Skatteverket ska ompröva beslut om trängselskatt eller tilläggsavgift om den skattskyldige begär det eller det finns andra skäl (15 a § första stycket LTS). En omprövning kan således initieras av den skattskyldige eller av Skatteverket när verket finner att det föreligger skäl för åtgärden.

Tidsfrister för omprövning på Skatteverkets initiativ

När Skatteverket på eget initiativ omprövar ett beslut ska omprövningsbeslutet fattas senast 60 dagar efter det första beslutet som fattats i frågan (15 b § första stycket LTS).

Fristen för Skatteverket att på eget initiativ ompröva ett beslut räknas således från och med dagen efter dagen för det automatiserade beslutet, om automatiserat beslut har fattats, och i annat fall från och med dagen efter dagen då Skatteverket beslutat om trängselskatt eller tilläggsavgift.

När Skatteverket på den skattskyldiges begäran omprövar ett beslut om tilläggsavgift får verket samtidigt till den skattskyldiges fördel ompröva det beskattningsbeslut som föregått avgiften, även om tiden för att begära omprövning av detta beslut har gått ut (15 b § tredje stycket LTS). Bestämmelsen ger Skatteverket förutsättningar att samtidigt ompröva ett felaktigt beslut om trängselskatt till fördel för den skattskyldige även om denne endast begärt omprövning av beslutet om tilläggsavgift.

Tidsfrister för skattskyldigs begäran om omprövning

En skattskyldigs begäran om omprövning ska ha kommit in till Skatteverket senast 60 dagar efter dagen för det första beslutet som fattats i frågan. Om Transportstyrelsen har beslutat om rättelse eller om Skatteverket på eget initiativ har omprövat ett beslut, ska en begäran om omprövning av beslutet ha kommit in senast 60 dagar efter denna beslutsdag (15 b § andra stycket LTS).

- Rättidsprövning** Vid bedömning av om en begäran om omprövning kommit in i rätt tid gäller att en handling anses inkommen till myndigheten den dag den anländer till myndigheten eller kommer behörig tjänsteman till handa. Kan det antas att handlingen en viss dag har lämnats i myndighetens lokal eller avskilts för myndigheten på en postanstalt, anses handlingen ha kommit in den dagen, om den kommer behörig tjänsteman till handa närmast följande arbetsdag (10 § FL).
- Lagen om beräkning av lagstadgad tid** Av 2 § första stycket lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid framgår att om den tid, då enligt lag eller särskild författning en åtgärd senast ska vidtas, infaller på en söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, får åtgärden vidtas nästa vardag.
- Formkrav** I en proposition om ny förvaltningslag (prop. 1985/86:80 s. 26) sägs att i den mån frågan om ärende ska få inledas muntligt inte är reglerad i specialförfattning bör en myndighet, när den ska bedöma om en muntlig ansökan kan godtas, ta hänsyn till den allmänna bestämmelsen i 7 § FL om enkelhet och snabbhet vid handläggningen. LTS innehåller inte någon regel om att en begäran om omprövning ska göras skriftligen. Godtas en muntlig begäran om omprövning av ett beslut är det viktigt att noggranna anteckningar härom görs i ärendet (beträffande anteckningsskyldighet se 15 § FL).
- Fullmakt** En person som uppger att han företräder någon annan ska i princip styrka detta med en fullmakt – saken är emellertid inte lagreglerad.
- När den som uppträder som ombud inte självmant styrker sin behörighet med en fullmakt får myndigheten med ledning av de allmänna kraven i 7 § FL avgöra om fullmakt ska begäras (se Rätt handlagt, SKV 119 utgåva 5, avsnitt 5.3).
- Om Skatteverket finner att det materiellt sett föreligger förutsättningar att bifalla ett yrkande om ändring behöver kravet på fullmakt inte upprätthållas då verket kan ompröva det aktuella beslutet till den skattskyldiges fördel på eget initiativ.
- När fullmakt begärs bör myndigheten i första hand uppmana det uppgivna ombudet att styrka sin behörighet och samtidigt ange att aktuell begäran om omprövning kan komma att avvisas om någon fullmakt inte kommer in – utan ett sådant klargörande får avvisning inte ske enbart på grund av att fullmakt inte föreligger (se Trygve Hellners och Bo Malmqvist, Förvaltningslagen med

kommentarer, tredje upplagen, s. 120 f.). Begäran om fullmakt kan även riktas mot den skattskyldige.

Hinder mot omprövning

Regeln i 27 § andra stycket FL ger uttryck för en allmän rättsgrundsats innebärande att en myndighet i princip inte får ompröva en fråga som avgjorts av en allmän förvaltningsdomstol eller som är föremål för prövning i sådan domstol.

Utifrån denna rättsgrundsats ska omprövning inte ske av en fråga som har avgjorts av domstol eller är föremål för prövning i domstol – undantag gäller vid resning och återförvisning.

Det kan finnas anledning att i fråga om tillämpningen av LTS observera följande. VSL innehåller en bestämmelse om att Skatteverket, trots ett förbud mot omprövning av frågor som har avgjorts av en allmän förvaltningsdomstol (4 kap. 3 § första stycket VSL), får ompröva en fråga som har avgjorts av en förvaltningsrätt eller kammarrätt genom lagakraftvunnet beslut om detta beslut avviker från rättstillämpningen i ett avgörande som Högsta förvaltningsdomstolen har meddelats efter beslutet (4 kap. 3 § andra stycket VSL). Någon motsvarande regel finns inte i LTS. Det innebär att om en fråga om trängselskatt eller tilläggsavgift är avgjord genom ett lagakraftvunnet domstolsbeslut så kan någon omprövning inte göras på den grunden att avgörandet strider mot ett senare avgörande av Högsta förvaltningsdomstolen. Undantag gäller dock vid domstols beslut om resning och återförvisning.

Omprövning flera gånger

Att en fråga har omprövats av Skatteverket och att inget nytt har tillkommit utgör inte hinder för den skattskyldige att begära en ny omprövning. Samma fråga kan alltså omprövas flera gånger om begäran görs inom den för begäran om omprövning gällande tidsramen.

Påverkar inte betalnings-skyldigheten

En begäran om omprövning av ett beslut enligt LTS inverkar inte på skyldigheten att betala den skatt eller avgift som begäran avser (22 § LTS).

10.15 Inbetalning av skatt och avgift

Betalning av skatt och avgift ska göras genom insättning på ett särskilt konto för trängselskatt. Skatten anses ha betalats den dag då betalningen har bokförts på Transportstyrelsens särskilda konto för trängselskatt (16 § LTS).

Ingår inte i skattekontot

Trängselskatt är en punktskatt. Alla punktskatter förutom trängselskatt, vägtrafikskatt och andra fordonsrelaterade skatter är infogade i skattekontosystemet. De fordonsrelaterade

skatterna ingår inte i skattekontosystemet eftersom skatten är kopplad till vissa bilar och inte enbart till fysiska eller juridiska personer. Även om trängselskatt inte omfattas av skattekontosystemet så gäller samma regler för inbetalning som för övriga skatter (prop. 2003/04:145 s. 145).

Skatten anses betald den dag då betalningen har bokförts på det särskilda kontot. Det ankommer på skattebetalaren att anlita den betalningsförmedlare som på bästa sätt tar tillvara hans eller hennes intressen (prop. 1996/97:100 s. 285).

**KRNS 2006-06-02,
mål nr 2971-06**

W påfördes trängselskatt den 1 februari 2006. Vid tidpunkten för skattskyldighetens inträde hade W ett fungerande autogiro. Av uppgifter från Vägverket framgår att det saknades täckning på det till autogiro kopplade kontot dagen för betalning. Vägverket har i e-post till W meddelat att betalning var på väg. LR:s bedömning är att eftersom W inte sett till att det funnits täckning på kontot kan han inte anses ha gjort vad som ankommer på honom för att betala trängselskatten. W har fått uppgift från Vägverket att betalning var på väg, emellertid saknades det täckning på kontot vilket W hade möjlighet att kontrollera. Vägverket kan inte anses ha brustit i sin information på ett sådant sätt att det skulle framstå som uppenbart oskäligt att ta ut expeditionsavgift, överklagandet avslås. W överklagade till KRNS som gör samma bedömning som LR.

10.16 Anstånd med betalning

Vid begäran om anstånd med betalning ska bestämmelserna i 63 kap. 2, 4–7 och 23 §§, 65 kap. 4 § första stycket och 7 § samt 67 kap. 5 § första stycket 6 skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL, tillämpas. Med skattetillägg ska avses tilläggsavgift (17 § LTS).

Beslut enligt 17 § LTS kan inte anses vara beslut om trängselskatt eller tilläggsavgift.

**Ska beviljas
anstånd om
förutsättningarna
är uppfyllda**

I SFL har, jämfört med SBL, tydligare markerats att en betalningsskyldig har rätt till anstånd om förutsättningarna för detta är uppfyllda. I 63 kap. SFL används därför, med några få undantag, ordet ”ska” i stället för ”får”. Ordet ”får” används bland annat i den ”nya” bestämmelsen i 63 kap. 23 §, som avser anstånd som kan antas vara till fördel för det allmänna.

**Huvudregel;
ansökan om
anstånd**

Anstånd med betalning av skatt eller avgift kan beviljas efter ansökan (63 kap. 2 § SFL). Bestämmelsen innebär att Skatteverket har skyldighet att pröva frågan om anstånd endast efter

ansökan från den betalningsskyldige (prop. 2010/11:165 s. 1031). Det finns dock inget lagligt hinder mot att Skatteverket, om så skulle bedömas lämpligt, på eget initiativ beslutar om anstånd utan en ansökan. När det gäller anstånd enligt 63 kap. 23 § är det uttryckligen angivet att Skatteverket kan bevilja anstånd utan ansökan.

Skriftlig ansökan

En ansökan om anstånd bör lämnas i skriftlig form, dvs. per post, e-post eller fax. Det finns i och för sig inget lagligt hinder mot att ansöka om anstånd muntligen, t.ex. per telefon. Skatteverkets uppfattning är emellertid att en sådan ansökan endast undantagsvis bör godtas och då bara om den snarast därefter bekräftas skriftligen

Avskrivning

Om ett beslut kan fattas omgående i omprövningsärendet bör ett avskrivningsbeslut fattas gällande anståndsfrågan.

10.16.1 Anstånd med skatt

Skatteverket ska bevilja anstånd med inbetalning av skatt:

- om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas, eller
- om det skulle medföra betydande skadeverkningar för den skattskyldige eller annars framstå som oskäligt att betala skatten.

Anstånd enligt första punkten ska beviljas om det är *tveksamt* hur mycket skatt eller avgift den betalningsskyldige kommer att behöva betala. Skälet till tveksamheten kan vara en omprövning, ett överklagande eller att Skatteverket överväger en betalningsuppgörelse med den skattskyldige. Varje initiativ som väcker frågan om hur mycket skatt eller avgiften som i slutänden ska betalas omfattas av ordalydelsen. (prop. s. 1032)

Tveksamt

Med beviskravet ”tveksamt” förstås att det är minst lika sannolikt att skatten eller avgiften kommer att kvarstå som att den kommer att sättas ned. Det behöver dock inte väga helt jämnt för att anstånd ska beviljas utan anstånd får även beviljas även när sannolikheten för att det inte blir någon nedsättning väger över något. Däremot bör anstånd inte beviljas om det är troligt att skatten kommer att kvarstå (prop. 1989/90:74 s. 340 och prop. 1996/97:100 s. 419).

Anstånd enligt andra punkten är inte aktuellt när det gäller trängselskatt då det inte kan anses röra sig om några betydande belopp. Syftet med bestämmelsen är framförallt att man vill förhindra att betalningsreglerna tvingar fram försäljning av fastig-

heter, rörelse eller annan egendom som är av stor betydelse för den skattskyldiges ekonomi och möjligheter att uppehålla och behålla verksamhet han har sin försörjning av (prop. 1989/90:74 s. 342).

Anståndstid

Anståndstiden för ändringsanstånd eller anstånd för att undvika betydande skada får bestämmas till längst tre månader efter dagen för beslutet i den fråga som har föranlett anståndet (63 kap. 6 § SFL).

Med anledning av trängselskattens konstruktion och belopp blir det i regel inte aktuellt att tillämpa reglerna i 63 kap. 4–5 §§ SFL.

10.16.2 Anstånd med tilläggsavgift

Bestämmelserna i 63 kap. 7 § SFL avser skattetillägg och kontrollavgift. Enligt 17 § LTS ska med skattetillägg avses tilläggsavgift. Det innebär att även om förutsättningarna för att medge anstånd med skatt enligt 63 kap. 4–5 §§ SFL inte är uppfyllda ska anstånd efter ansökan beviljas för tilläggsavgiften om den skattskyldige begär omprövning av tilläggsavgiften eller beslut om skatt som föranlett tilläggsavgiften.

Skatteverket kan endast bevilja anstånd en gång vid omprövning och en gång vid överklagande i samma fråga.

Anstånd ska i likhet med gällande rätt inte bara beviljas vid överklagande utan även när den skattskyldige har begärt omprövning utan att ha överklagat. Eftersom omprövning kan begäras flera gånger får anstånd inte beviljas om den skattskyldige tidigare har fått anstånd i avvaktan på Skatteverkets omprövning av samma fråga (63 kap. 7 § andra stycket SFL). Avsikten är att förhindra att omprövningsinstitutet utnyttjas för att få upprepade anstånd. Anstånd ska även i fortsättningen bara kunna beviljas för en omprövning. Att anstånd beviljats vid en omprövning hindrar dock givetvis inte att anstånd sedan också beviljas om beslutet överklagas (prop. 2002/03:106 s. 249)

Anståndstid

Anståndstiden får bestämmas till dess att Skatteverket meddelat beslut i omprövningsärendet eller längst tre månader efter dagen för beslut, eller vid överklagande till förvaltningsrätten, till dess att rätten har meddelat beslut med anledning av överklagandet eller längst tre månader efter dagen för detta beslut (63 kap. 7 § tredje stycket). Det har ingen betydelse för anståndstiden vid vilken tidpunkt förvaltningsrättens beslut får laga kraft (prop. 2002/03:106 s. 249).

10.16.3 Anstånd till fördel för det allmänna

Skatteverket får medge anstånd med betalning av skatt eller avgift om det kan antas vara till fördel för det allmänna (63 kap. 23 § SFL).

Någon motsvarande bestämmelse fanns inte i SBL. Den nya bestämmelsen kan sägas ha två huvudsakliga användningsområden. Dels kan Skatteverket ge ett tillfälligt anstånd i avvaktan på en kommande anståndsprövning, i stället för att avvakta med indrivningen (handläggningsanstånd). Dels ger den nya bestämmelsen Skatteverket möjlighet att medge en betalningsuppställning för skatter och avgifter på ett mera flexibelt sätt än tidigare (borgenärsanstånd).

10.17 Befrielse och återbetalning

Skatteverket får självmant eller efter ansökan av den skattskyldige besluta att trängselskatt eller tilläggsavgift helt eller delvis inte ska tas ut eller ska återbetalas om det skulle framstå som uppenbart oskäligt att ta ut skatten eller avgiften (18 § LTS). Som exempel anges om bilen är stulen eller att bilen har använts vid en nödsituation eller om ett fel i något hänseende har begåtts från Vägverket eller någon annan myndighets sida i fråga om hanteringen av systemet, t.ex. vid information till trafikanterna. Skatteverket ska pröva frågan på ansökan av den skattskyldige, eller ta upp frågan på eget initiativ om det finns skäl till detta (prop.2003/04:145 s. 64).

Möjligheten att befria bilens ägare från skatt eller avgift alternativt återbetala ett redan inbetalt belopp, bör dock användas restriktivt och främst i situationer där bilens ägare blivit betalningsskyldig utan egen förskyllan och rimligen inte kunnat förhindra att skattskyldighet uppstått. Trängselskatt, expeditionsavgift och tilläggsavgift tas således inte ut om det skulle framstå som uppenbart oskäligt att ta ut sådan skatt eller avgift. Som uppenbart oskäligt kan anses om den skattskyldige med hjälp av t.ex. en polisanmälan kan visa att bilen vid skattskyldighetens inträde var frånhänd honom eller henne genom brott. Det kan också anses som uppenbart oskäligt om den skattskyldige på grund av avspärningar eller liknande blivit tvingad att passera en betalstation (prop. 2003/04:145 s. 112 f.).

**KRNS 2006-08-31,
mål nr 1725-06**

G försökte anmäla autogiro för trängselskatt tre gånger men det fungerade inte och han påfördes därför expeditionsavgift. LR fastställde Skatteverkets beslut att G skulle betala expeditionsavgifterna, då det oavsett om det är manuell betalning eller

betalning via autogiro är den skattskyldige som ansvarar för att skatten kommer uppördsmyndigheten till handa. G överklagade LR:s beslut till KRNS. G hävdade att det inte berodde på honom att avtalen inte kunde godkännas. Av handlingarna framgår att G har gett in samma uppgift om bankkonto på avtal om lån om transponder till Vägverket vid tre tillfällen. Vägverket har sänt två brev till G med information att avtalen inte har kunnat godkännas. Efter det har G kontaktat Vägverket och Vägverket har genom manuell hantering godkänt ett tidigare avtal och manuellt sänt ett meddelande om detta till bankgirocentralen. KRNS:s bedömning är att med hänsyn till omständigheterna i målet är uppenbart oskäligt att ta ut expeditionsavgift.

**RR 2008-10-06,
mål nr 6944-06**

A påfördes trängselskatt för två passager den 16 februari 2006. Han uppger att hans avsikt var att svänga av i en korsning strax före betalstationen. Vid korsningen körde en buss på hans bil så att denna hamnade ute i korsningen. Han körde då bilen till andra sidan av korsningen för att upprätta skadeanmälan. Därifrån kunde han inte svänga in i korsningen direkt utan att färdas mot trafiken. Därför måste han passera betalstationen och därefter vända tillbaks till korsningen och då på nytt passera betalstationen. Skatteverket bestrider bifall, LR finner att det inte kan framstå som uppenbart oskäligt att ta ut skatt och expeditionsavgift. KR:s bedömning är att det med hänsyn till omständigheterna i målet är det uppenbart oskäligt att ta ut skatt och expeditionsavgift och bifaller A:s överklagande. SKV överklagar och yrkar att LR dom ska fastställas då A själv valt att placera bilen på ett sådant sätt att två skattepliktiga passager uppkommit. RR:s bedömning är att det inte är rimligt att A skulle ha agerat på ett annat sätt än han gjorde när hans bil blev påkörd. Situationen har varit sådan att det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut trängselskatt för de två passagera. SKV överklagande avslås.

**Trafikarbeten
och trafikolyckor**

Det finns ingen möjlighet att befria från trängselskatt vid tillfälliga omläggningar av trafiken på grund av anläggningsarbeten eller liknande eftersom det inte går att identifiera just de fordon som passerar en betalstation på grund av tillfälliga trafikomläggningar (prop. 2003/04:145 s. 74).

10.18 Överklagande

**Överklagbara
beslut**

Beslut enligt 6, 15, 15 a, 17 och 18 §§ LTS får enligt 19 § samma lag överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Rätten att överklaga omfattar enligt LTS således särskilt angivna beslut om befrielse från skatteplikt, Skatteverkets beslut om

trängselskatt eller tilläggsavgift, beslut om anstånd med betalning samt beslut om befrielse eller återbetalning av trängselskatt eller tilläggsavgift.

Andra beslut enligt LTS får inte överklagas (19 § LTS). Transportstyrelsens beslut om trängselskatt och tilläggsavgift, som fattas med stöd av 2 § andra stycket LTS, får således inte överklagas. Om en skattskyldig överklagar ett sådant automatiserat beslut, som inte har omprövats av Skatteverket och heller inte är föremål för verkets omprövning, bör överklagandet ses som en begäran om omprövning.

19 och 20 §§ LTS får anses reglera överklagande av materiella beslut men inte överklagande av beslut som fattas på formell grund såsom, exempelvis, beslut om avvisning på grund av försen begäran om omprövning eller för sent överklagande. RÅ 2003 ref. 87 innehåller följande uttalanden av dåvarande Regeringsrätten: ”... förvaltningslagen ... saknar allmänna bestämmelser om vilka beslut som får överklagas ... Ofta återfinns ... mer eller mindre utförliga överklagbarhetsbestämmelser i de specialförfattningar som reglerar skilda materiella förvaltningsområden och i övrigt får vägledning sökas i de principer som utbildats i praxis. ... enligt fast rättspraxis överklagbara avvisnings- eller avskrivningsbeslut.” Beslut om avvisning eller avskrivning regleras inte i LTS och får därmed, i avsaknad av reglering som säger att besluten inte är överklagbara, anses överklagbara.

Vem får överklaga?

Beslut enligt 15, 15 a, 17 och 18 §§ LTS får överklagas av den skattskyldige och av det allmänna ombudet hos Skatteverket medan beslut enligt 6 § LTS får överklagas av den sökande eller allmänna ombudet (19 § LTS).

Formella beslut som kan överklagas får överklagas av den som beslutet angår om det har gått honom emot (22 § FL).

Allmänna ombudet hos Skatteverket

Enligt 67 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244) SFL ska det hos Skatteverket finnas ett allmänt ombud.

Tidsfrister för överklagande av verkets beslut

Ett överklagande av den skattskyldige eller sökanden ska ha kommit in till Skatteverket inom tre veckor från den dag då den skattskyldige eller sökanden fick del av beslutet (20 § första stycket LTS).

Ett överklagande som görs av det allmänna ombudet ska ha kommit in till Skatteverket inom tre veckor från dagen för det överklagade beslutet (20 § första stycket LTS).

Av 20 § andra stycket LTS framgår att det allmänna ombudet får föra talan till skattskyldigs förmån och att ombudet då har samma behörighet som den skattskyldige.

I fråga om överklagande av formella beslut får reglerna i 23 § andra stycket FL anses gälla. Överklagandefristen i lagrummet motsvarar den frist som gäller enligt 20 § första stycket LTS.

Enligt prop. 2003/04:145, s. 113, bör klagotiden ”kunna börja löpa även när den klagande fått del av ett beslut som sänts i lösbrev. Detta innebär dock att en uppgift från den enskilde om när han fått del av beslutet i regel måste godtas i dessa fall”.

Förvaltningsrätten i Stockholm

Enligt 7 c § förordningen (1977:937) om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m. ska beslut av Skatteverket, som överklagas till en förvaltningsrätt, tas upp av Förvaltningsrätten i Stockholm om beslutet avser ärende enligt LTS.

Formella beslut överklagas hos allmän förvaltningsdomstol (22 a § FL). Av 14 § lag (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar framgår att när det föreskrivs att beslut överklagas hos allmän förvaltningsdomstol så ska talan väckas vid förvaltningsrätt. Vidare framgår att beslut ska överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets ärendet först har prövats, om inte annat föreskrivs i lag eller förordning.

Överklagande ges in till beslutsmyndigheten

Ett överklagande ska ges in till den myndighet som har meddelat det beslut som överklagas (23 § andra stycket FL).

Rättidsprövning

Den myndighet som har meddelat ett överklagat beslut ska pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid (24 § FL). Enligt huvudregeln i paragrafens första stycke ska myndigheten avvisa ett för sent inkommet överklagande. Andra och tredje styckena anger undantag vid felaktig överklagandehänvisning och när överklagandet getts in till den myndighet som ska pröva överklagandet.

Vid bedömning av om ett överklagande kommit in i rätt tid gäller att en handling anses inkommen till myndigheten den dag den anländer till myndigheten eller kommer behörig tjänsteman till handa. Kan det antas att handlingen en viss dag har lämnats i myndighetens lokal eller avskilts för myndigheten på en postanstalt, anses handlingen ha kommit in den dagen, om den kommer behörig tjänsteman till handa närmast följande arbetsdag. (Se 10 § FL).

Lagen om beräkning av lagstadgad tid	I 2 § första stycket lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid stadgas att om den tid, då enligt lag eller särskild författning en åtgärd senast ska vidtas, infaller på en söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, får åtgärden vidtas nästa vardag.
Skriftligt överklagande	Ett överklagande ska vara skriftligt. I överklagandet ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. (23 § första stycket FL)
Egenhändigt undertecknat	<p>Ett överklagande från en enskild ska vara egenhändigt undertecknat av klaganden eller av ett ombud (3 § förvaltningsprocesslagen (1971:291), FPL). Med ombud avses den som har fullmakt att föra talan för någon annans räkning.</p> <p>Ett överklagande som inkommit per fax eller via e-post med elektronisk signatur anses inte utgöra en egenhändigt undertecknad handling. Detta kan dock avhjälpas genom att klaganden ges tillfälle att komma in med ett egenhändigt undertecknat överklagande, se RÅ 1992 not. 572 och RÅ 2002 not. 206. Domstol kan anmana klaganden att underteckna överklagandet vid påföljd att hans talan annars kan komma att avvisas.</p> <p>Om ett överklagande inte är undertecknat bör Skatteverket uppmana den skattskyldige att underteckna detsamma. När ett överklagande, som inte är undertecknat av den skattskyldige, ges in av någon som uppträder som ombud och inte heller denne har undertecknat överklagandet bör Skatteverket uppmana den som uppträder som ombud att underteckna överklagandet. En uppmaning om undertecknande ska inte följas av någon uppgift om att avvisning annars kan komma att ske. En fråga i sammanhanget är huruvida Skatteverket i samband med uppmaningen ska lämna information om att obligatorisk omprövning eventuellt inte görs om begärda uppgifter inte kommer in. Något hinder kan inte anses föreligga för verket att rent upplysningsvis informera om att bristande sakprövningsförutsättningar kan leda till att ärendet överlämnas till förvaltningsrätten utan obligatorisk omprövning.</p> <p>Någon uppmaning att underteckna överklagandet behöver dock inte sändas om verket finner att det materiellt sett föreligger förutsättningar att bifalla överklagandet då verket på eget initiativ kan ompröva det aktuella beslutet till den skattskyldiges fördel.</p>
Fullmakt	En person som uppger att han företräder någon annan ska styrka detta med en fullmakt.

Om vid överklagande den som uppträder som ombud inte självmant ger in en fullmakt bör Skatteverket uppmana honom att ge in en fullmakt. Skatteverket kan inte med hot om avvisning begära fullmakt eftersom det är domstol som har att pröva om överklagandet ska avvisas på grund av att fullmakt saknas. Verkets uppmaning ska därför inte följas av någon uppgift om att avvisning kan komma att ske om fullmakt inte ges in.

Liksom vid brister avseende undertecknande så är också här en fråga huruvida Skatteverket, i samband med en uppmaning, ska lämna information om andra konsekvenser av att verkets uppmaning inte följs. Även i denna situation kan hinder inte anses finnas för att verket upplysningsvis informerar om att ärendet kan komma att överlämnas till förvaltningsrätten utan obligatorisk omprövning om begärd fullmakt inte kommer in.

Obligatorisk omprövning

Skatteverket ska snarast ompröva ett överklagat beslut om inte verket ska avvisa överklagandet på grund av att det kommit in för sent (20 § tredje stycket LTS).

Undantag från obligatorisk omprövning

Som framhålls i avsnitt Omprövning av beslut ger regeln i 27 § andra stycket FL uttryck för en allmän rättsgrundsats som innebär att en myndighet i princip inte får ompröva en fråga som avgjorts av en allmän förvaltningsdomstol eller som är föremål för domstolens prövning.

Utifrån denna rättsgrundsats ska någon obligatorisk omprövning inte ske i anledning av ett överklagande om överklagandet avser en fråga som har avgjorts av allmän förvaltningsdomstol eller är föremål för prövning i sådan domstol.

Det kan finnas anledning att i fråga om tillämpningen av LTS observera följande. VSL innehåller en bestämmelse om att Skatteverket, trots ett förbud mot omprövning av frågor som har avgjorts av en allmän förvaltningsdomstol (4 kap. 3 § första stycket VSL), får ompröva en fråga som har avgjorts av en förvaltningsrätt eller kammarrätt genom lagakraftvunnet beslut om detta beslut avviker från rättstillämpningen i ett avgörande som Högsta förvaltningsdomstolen har meddelat efter beslutet (4 kap. 3 § andra stycket VSL). Någon motsvarande regel finns inte i LTS. Det innebär att om en fråga om trängselskatt eller tilläggsavgift är avgjord genom ett lagakraftvunnet domstolsbeslut så ska någon omprövning inte göras på den grunden att avgörandet strider mot ett senare avgörande som Högsta förvaltningsdomstolen meddelat.

Texten i 20 § tredje stycket LTS är kategorisk – obligatorisk omprövning ska ske om inte överklagandet ska avvisas. Skatteverket kan avvisa ett överklagande endast då detta kommit in för sent – konsekvensen synes därmed vara att obligatorisk omprövning ska ske i alla andra fall. Mot detta talar dock i viss mån ett uttalande av departementschefen i prop. 2003/04:145, avsnitt 7.8.1. Här framhålls att "[i] likhet med vad som gäller för skattemål i allmänhet bör ett överklagandet föranleda obligatorisk omprövning hos beskattningsmyndigheten". Skatteverket anser, trots avsaknad av uttrycklig reglering, att obligatorisk omprövning inte ska göras när formella förutsättningar för en sakprövning av ett överklagande enligt LTS inte föreligger.

Skäl för att underlåta omprövning vid ett överklagande till domstol kan, som framgår ovan vid kantrubrikerna "Egenhändigt undertecknat" och "Fullmakt", vara

- att överklagandet är så ofullständigt att det inte kan prövas i sak och klaganden inte har efterkommit Skatteverkets anmodan om komplettering eller
- att överklagandet inte är undertecknat eller att fullmakt saknas för det ombud som undertecknat detsamma, att undertecknande/fullmakt bedöms nödvändig och att Skatteverkets begäran härom inte hörtsammats.

Om Skatteverket anser en komplettering nödvändig i ett ärende och sådan inte kommer in trots begäran därom ska, enligt verkets uppfattning, någon obligatorisk omprövning inte göras utan verket ska överlämna överklagandet och övriga handlingar till domstolen och i samband därmed uppge varför någon omprövning inte gjorts. Även den skattskyldige ska underrättas om beslutet att överlämna ärendet.

Som en konsekvens av bedömningen att 19 § LTS reglerar överklagande av materiella beslut följer att någon obligatorisk omprövning enligt LTS inte ska ske när exempelvis beslut om avvisning överklagas. Däremot kan en omprövning enligt 27 § FL vara aktuell i en sådan situation.

**Överklagande
förfaller vid fullt
bifall**

Ett överklagande förfaller om det överklagade beslutet vid obligatorisk omprövning ändras så som den skattskyldige begärt. Vid fullt bifall bör i det obligatoriska omprövningsbeslutet upplysning lämnas om att överklagandet har förfallit.

Ej fullt bifall

Om den obligatoriska omprövningen leder till att klaganden får delvis bifall till sitt yrkande eller om det överklagade beslutet

inte alls ändras ska överklagandet tillsammans med övriga handlingar i ärendet överlämnas till förvaltningsrätten (FR). Den skattskyldige bör i omprövningsbeslutet upplysas om att den fortsatta handläggningen kommer att ske i FR.

Om Skatteverket vid obligatorisk omprövning ändrar det överklagade beslutet på annat sätt än den skattskyldige begärt anses överklagandet omfatta det nya beslutet.

Återkallelse

Återkallas ett överklagande innan Skatteverket fattat ett obligatoriskt omprövningsbeslut eller efter det obligatoriska omprövningsbeslutet men innan verket överlämnat handlingarna i ärendet till FR ska Skatteverket fatta ett avskrivningsbeslut. Återkallar den skattskyldige sin talan först efter det att handlingarna överlämnats till FR är endast domstolen behörig att fatta avskrivningsbeslut.

Muntlig förhandling i FR

Muntlig förhandling ska hållas i FR i mål om tilläggsavgift om den skattskyldige begär det. Muntlig förhandling behöver dock inte hållas om det finns anledning att anta att tilläggsavgiften inte kommer att tas ut (21 § LTS).

Prövningstillstånd i KR

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt (20 § fjärde stycket LTS).

Av 22 a § första stycket FL framgår, med visst undantag, att beslut överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Enligt paragrafens andra stycke krävs prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätt om ett överklagande har skett med stöd av första stycket.

Prövningstillstånd i kammarrätt meddelas om det

1. är av vikt för rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt,
2. förekommer anledning att ändra förvaltningsrättens beslut eller
3. annars finns synnerliga skäl till att pröva överklagandet.

Meddelas inte prövningstillstånd står förvaltningsrättens beslut fast. (Se 34 a § FPL)

Prövningstillstånd i HFD

Kammarrätts beslut (dock inte beslut att meddela prövningstillstånd) kan överklagas till Högsta förvaltningsdomstolen som meddelar prövningstillstånd om det

1. är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas av Högsta förvaltningsdomstolen eller

2. föreligger synnerliga skäl till prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt miss- tag. (Se 36 § FPL)

**Påverkar inte
betalnings-
skyldighet**

Ett överklagande av ett beslut enligt LTS inverkar inte på skyldigheten att betala den skatt eller avgift som överklagandet avser (22 § LTS).

10.19 Verkställighet

Om skatt eller avgift enligt LTS inte betalas i rätt tid ska den lämnas för indrivning.

Vid indrivning gäller 3–9 §§ indrivningsförordningen (1993:1229). Indrivning behöver inte begäras för en fordran som understiger 100 kr om indrivningen inte krävs från allmän synpunkt (4 § tredje stycket FTS).

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar mm. Vid indrivning får verkställighet ske enligt utsökningsbalken (1981:774).

11 Vägavgift

11.1 Inledning

Bestämmelserna om vägavgift finns i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon, LVA. Av 1 § LVA framgår att vägavgift ska betalas till staten. Vägavgift ska betalas för både svenska och utländska fordon.

Som vägavgiften är utformad för svenska fordon, dvs. att avgiften tas ut på hela vägnätet och på årsbasis oavsett om fordonet används på väg har den karaktär av skatt. Vägavgift som tas ut för utländska fordon är mer att ses som en tvingande avgift när fordonet används på vissa vägar (prop. 1997/98:12 s. 29).

Om inte något annat anges har fordons- och viktbegreppen i LVA samma betydelse som i lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner. Där anges bl. a. att totalvikt för en bil är summan av fordonets tjänstevikt och den beräknade vikten av den största mängd gods som fordonet är inrättat för (2 § LVA).

Fordonsår är den uppgift i vägtrafikregistret som anger ett fordons årsmodell eller, om uppgiften saknas, tillverkningsår. Om båda uppgifterna skulle saknas i registret avses med fordonsår det år under vilket fordonet första gången togs i bruk (2 a § LVA).

11.2 Beslutande myndigheter

Skatteverket är beskattningsmyndighet i fråga om vägavgift (3 § LVA).

Verket är också central förvaltningsmyndighet i fråga om vägavgift (4 § LVA).

Transportstyrelsen beslutar för Skatteverkets räkning om vägavgift m.m. i fråga om fordon som är upptaget i det svenska vägtrafikregistret (4 § första stycket förordning (1997:1140) om vägavgift för vissa tunga fordon, FVA).

11.3 Avgiftspliktiga fordon

Vägavgift betalas för fordon som är eller bör vara registrerat i vägtrafikregistret och som inte är avställt eller tillfälligt registrerat. Avgiften betalas för rätten att använda hela det svenska vägnätet. För utländska fordon betalas vägavgift för att få använda motorvägar och vissa andra vägar som framgår av bilaga 1 till LVA (5 § första stycket LVA).

Svenskregistrerade och utländska motorfordon och motorfordonskombinationer som är inrättade uteslutande för gods-transport och som har en totalvikt på minst 12 ton är avgiftspliktiga (5 § andra stycket LVA). I praktiken innebär det att det är lastbilar som vägavgift ska tas ut för.

För ett svenskt fordon med draganordning avgörs avgiftsplikten på den högsta tillåtna totalvikt som fordonskombinationen kan ha (5 § tredje stycket LVA). Det innebär att lastbil med draganordning och minst 7 tons totalvikt är avgiftspliktig eftersom ett sådant fordon i regel kan dra en släpvagn på 5 ton och då komma upp på minst 12 tons totalvikt. Vanligt förekommande vid draganordning kula är att släpvnagsvikten begränsas till 3 ton, vilket i så fall kan inverka på frågan om vägavgiftsplikt.

11.4 Undantag från vägavgift

Fordon som tillhör försvarsmakten, polisväsendet samt väghållningen ska undantas från vägavgift. Detsamma gäller fordon som tillhör staten, en kommun eller någon annan och fordonet är avsett att användas för räddningstjänst (6 § första stycket LVA). Undantaget gäller under förutsättning att fordonet kan identifieras som tillhörigt någon av nämnda kategorier (6 § andra stycket LVA).

KRNJ 1999-11-15, mål nr 3014-1999

Bolaget hade yrkat att hela vägavgiftsbeloppet skulle återbetalas då lastbilen aldrig varit vägavgiftspliktig eftersom det är ett väghållningsfordon. Anmälan om väghållningsfordon gjordes till Vägverket den 20 februari 1998. Vägavgift påförs på grundval av uppgifterna i bilregistret. Enligt övergångsbestämmelserna skulle den, som vid ikraftträdandet ägde fordon som uteslutande eller så gott som uteslutande användes för väghållningsändamål, senast den 20 januari 1998 anmäla detta till Vägverket. SKM beslutade att vägavgift skulle återbetalas för tio månader. Bolaget överklagade till LR. Överklagandet avslogs. Bolaget överklagade till KRNJ som också

avslog överklagandet och framhöll att avgörande för att ett fordon påförs respektive undantas från vägavgift är att det är korrekt registrerat i bilregistret. I förarbetena till LVA uttalades det att ett anmälningsförfarande bör införas med skyldighet för ägaren att anmäla att fordonet används uteslutande eller så gott som uteslutande för väghållningsändamål.

Veteranfordon

Fordon vars ålder beräknad som skillnaden mellan fordonsåret och innevarande kalenderår, är trettio år eller äldre och som inte används i yrkesmässig trafik är inte avgiftspliktigt (6 § tredje stycket LVA).

Övriga undantag

Av förarbetena framgår att med motorfordon eller ledad motorfordonskombination som är avsedda att uteslutande användas för godstransport avses lastbilar eller lastbilskombinationer som är inrättat för godstransport. Vidare framgår det att enligt uppgift från Vägverket finns det idag motorfordon som är registrerade som lastbilar men som inte är inrättade för godsbefordran. För det fall ett fordon är registrerat som lastbil men inte är inrättat för att transportera gods på väg ska vägavgift inte tas ut (prop. 1997/98:12 s. 30).

Skatteverket har i de allmänna råden (SKV A 2005:23) bedömt att följande lastbilar utifrån uppgifter i vägtrafikregistret inte bör anses vara ett fordon uteslutande för godstransport på väg.

- Lastbil med ett karosseri som är bostadsinredning, butiksinredning, kontorsinredning, sjukvårdsinredning, verkstadsinredning, arbetsplattform, bärgningsfordon, stege, husvagn, tältvagn eller chassi.
- Lastbil med en maximal lastkapacitet av högst 2 000 kg bör heller inte anses vara ett fordon uteslutande för godstransport på väg.
- Lastbil med karosseriskåp för övrigt ändamål (kod 29), under förutsättning att den maximala lastkapaciteten är högst 4 000 kg. Inom denna grupp ryms fordon som i huvudsak består av en bostadsdel samt någon form av lastutrymme.

11.5 Avgiftsskyldiga

Svenska fordon

För svenskt fordon är det den som enligt vägtrafikregistret är antecknad som ägare eller den som bör vara antecknad som ägare som är avgiftsskyldig (7 § LVA).

Utländska fordon Skyldig att betala vägavgift för utländskt fordon är den som vid tidpunkten för användning av det avgiftsbelagda vägnätet äger eller framför fordonet eller beslutar om användning av fordonet eller har nyttjanderätt till det.

Finns det flera avgiftsskyldiga så är de solidariskt ansvariga för att vägavgiften blir betald (8 § LVA).

11.6 Avgiftspliktens inträde

Avgiftsplikt inträder för svenskt fordon när fordonet införs i vägtrafikregistret, eller om fordonet samtidigt avställs, då det ställs på. Om ett fordon är avställt på ägarens begäran inträder avgiftsplikt när fordonet ställs på. För fordon som tillhör någon av de i 6 § LVA angivna kategorierna inträder avgiftsplikt när fordonet överläts till annan. Om fordonet då är avställt eller ställs av i samband med överlåtelsen inträder avgiftsplikten då fordonet ställs på (9 § första stycket LVA).

Avgiftsplikt för utländskt fordon inträder när fordonet används på motorväg och på de angivna avgiftsbelagda vägarna enligt bilaga 1 till LVA (9 § andra stycket LVA).

11.7 Avgiftsperioder

För svenska fordon har vägavgiften karaktär av skatt och betalas för en avgiftsperiod om ett år (10 § första stycket LVA). Ställs ett fordon av upphör både avgiftsplikten och avgiftsperioden. När ett fordon ställs på och avgiftsplikt inträder gäller en ny avgiftsperiod om ett år. Om ett fordon t.ex. ställs på den 23 februari gäller en avgiftsperiod för tiden den 23 februari–22 februari året därpå.

Vägavgiften för utländska fordon är en tvingande avgift och kan betalas för dag, vecka, månad eller år (10 § andra stycket LVA).

11.8 Vägavgiftens storlek

Beroende på fordonets antal axlar och vilka krav på utsläpp av föroreningar som ett fordons motor uppfyller tas olika vägavgiftsbelopp ut (11 § LVA).

Fordon som inte når upp till de fastställda krav i direktiv 88/77/EEG i dess lydelse enligt direktiv 96/1/EG betalar en högre vägavgift. För de fordon som uppfyller de i direktivet fastställda kraven tas vägavgift ut med olika belopp beroende på vilka utsläppskrav de uppfyller. Vägavgiften är indelad i tre

olika nivåer för utsläppskrav eller avgasklasser som benämns Euro 0, Euro I och Euro II där Euro II innebär att fordonets motor ska uppfylla utsläppskraven för Euro II eller högre ställda krav.

Fordon registrerade i vägtrafikregistret fram till och med den 31 december 2000 kan sakna uppgift i vägtrafikregistret om de utsläppskrav fordonets motor uppfyller. För dessa fordon har RSV tagit fram föreskrifter om indelning i avgasklasser vid beräkning av vägavgift (RSFS 2003:18). Följande klassificering ska gälla:

Euro 0, lastbil av årsmodell 1992 eller tidigare.

Euro I, lastbil av årsmodell 1993 eller senare som första gången tagits i bruk före 1995-10-01 och som inte räknas till miljöklass 1 eller 2.

Euro II, lastbil av årsmodell 1993 eller senare som första gången tagits i bruk 1995-10-01 eller senare samt de lastbilar som räknas till miljöklass 1 eller miljöklass 2 och som första gången tagits i bruk före 1995-10-01.

I direktivet 1999/62/EG, ändrad genom direktiv 2006/38/EG och i protokollet om ändring av samarbetsavtalet anges vägavgiftens storlek i euro. Även i LVA anges beloppen i euro med föreskrift om att vägavgiften ska erläggas i motsvarande svenska kronor. Se vidare avsnitt 11.12.

11.9 Beslut om vägavgift m.m. för svenskt fordon

Bestämmelserna i 4 kap. och 5 kap. 7 § vägtrafikskattelagen (2006:227), VSL, gäller i tillämpliga delar i fråga om vägavgift. Därvid ska uttrycken Skatteverket, avgiftsskyldig, avgiftsperiod, avgiftsskyldighet och avgiftsbelopp i LVA motsvara uttrycken beskattningsmyndighet, skattskyldig, skatteperiod, skattskyldighet och skattebelopp i VSL (12 § första stycket LVA)

Vid tillämpning av LVA görs efterprövning i stället för efterbeskattning (12 § andra stycket LVA).

Skatteverket får föreskriva att vägavgift ska påföras enligt grunder som verket bestämmer om det i vägtrafikregistret saknas uppgift som behövs för bestämmande av vägavgift (4 § andra stycket FVA).

11.10 Betalning och återbetalning för svenskt fordon

11.10.1 Betalning

Ordinarie debitering	När en avgiftsperiod går till ända ska vägavgift för en ny 12-månadersperiod betalas under kalendermånaden före den månad då avgiftsperioden börjar (13 § första stycket LVA). Det innebär t.ex. att för en avgiftsperiod som börjar den 23 februari ska vägavgiften vara betald senast den 31 januari.
Avgiftsplikt inträder	När avgiftsplikt inträder ska vägavgift betalas senast tre veckor efter avgiftspliktens inträde (13 § andra stycket LVA).
Beskaffenhet	Ändras fordonets beskaffenhet så att vägavgift ska tas ut med ett annat belopp ska ny vägavgift beslutas för en ny avgiftsperiod. Vägavgiften ska betalas senast tre veckor efter utgången av den kalendermånad under vilken registreringsbesiktningen skedde (13 § tredje stycket LVA).
Avgiftsskyldig	Betalningsskyldig är den som är eller bör vara registrerad som ägare i vägtrafikregistret enligt följande (14 § LVA) <ul style="list-style-type: none"> – vid ingången av kalendermånaden före avgiftsperioden, – när avgiftsplikt inträder, – när ett fordons beskaffenhet ändras genom registreringsbesiktning så att ett annat belopp ska tas ut.
Hur betalning ska ske	Vägavgift betalas till Transportstyrelsens särskilda konto för vägavgift. Inbetalningen ska vara bokförd på det särskilda kontot för vägavgifter senast angiven dag (15 § LVA).
Ej erhållit inbetalningskort	Om en fordonsägare inte har fått beslut med inbetalningskort, ska han anmäla detta till Transportstyrelsen senast en vecka innan vägavgiften ska vara betald (5 § andra stycket FVA).
Förskottsdebitering	Den avgiftsskyldige kan begära att vägavgiften förskottsdebiteras (6 § FVA).

11.10.2 Återbetalning

Återbetalning av vägavgift för svenskt fordon sker automatiskt i samband med att ett fordon upphör att vara avgiftspliktigt eller när ett fordons beskaffenhet ändras så att vägavgift ska tas ut med ett annat belopp (17 § första stycket LVA).

Vägavgiften återbetalas till den som är avgiftsskyldig när avgiftsplikten upphörde eller till den som var avgiftsskyldig

när registreringsbesiktningen skedde (17 § andra stycket LVA).

Betald vägavgift

Återbetalning av vägavgift sker med ett belopp som motsvarar den del av avgiften som belöper på antalet återstående hela månader för vilka avgift har betalats räknat från det att avgiftsplikten upphörde/registreringsbesiktning skedde. I de fall avgiftsplikt upphör och återbetalning ska ske dras en avgift på 25 euro från det belopp som ska återbetalas (17 § andra och tredje stycket LVA).

Obetald vägavgift

Är vägavgiften obetald när avgiftsplikten upphör ska avgiften sättas ned och avgift tas ut för den tid fordonet varit avgiftspliktigt. Det samma gäller när ett fordonets beskaffenhet ändrats så att vägavgift ska tas ut med ett annat belopp. Administrationsavgift med 25 euro ska tas ut vid nedsättning i det fall avgiftsplikten upphör (17 a § LVA).

**RR 2002-04-26,
mål nr 856-2000**

L ägde en vägavgiftspliktig lastbil som han under tiden 15 februari till 26 maj 1999 avställde och påställde sammanlagt fyra gånger och påfördes vägavgifter med 46 500 kr. Skatteverket beslutade att L var skyldig att betala de påförda vägavgifterna. L överklagade till LR. LR avslog överklagandet och även KR avslog överklagandet. L överklagade till RR. RR undanröjde KR:s dom och beslutade att L skulle befrias från tre av de påförda vägavgifterna. I domen konstaterar RR att enligt bestämmelserna i direktivet 1999/62/EG ska beloppet begränsas till ett belopp i svenska kronor som motsvarar 1 250 euro per år. ”Den bestämmelsen i direktivet som föreskriver en högsta tillåten årsavgift är klar, entydig och ovillkorlig.”

11.10.3 Dröjsmålsavgift

Dröjsmålsavgift ska tas ut om vägavgift inte betalas inom föreskriven tid. Beräkningsgrunderna för dröjsmålsavgift framgår genom en hänvisning till lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift. Befrielse från dröjsmålsavgift får medges av beskattningsmyndigheten om det finns särskilda skäl (18 § LVA).

11.10.4 Avrundning

Vägavgift och dröjsmålsavgift som ska återbetalas eller påföras avrundas till närmast lägre hela krontal (19 § LVA).

11.11 Utländskt fordon

11.11.1 Betalning

Om vägavgift betalats i ett land som är anslutet till Eurovinjettsystemet ska någon vägavgift inte betalas i Sverige för den tid som betalningen avser (21 § LVA).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om betalning av vägavgift för utländska fordon (24 § LVA).

I samband med att ett vägavgiftspliktigt fordon kör in i Sverige kan vägavgift betalas vid något försäljningsställe eller via Internet. Det finns även försäljningsställen i anslutning till de avgiftsbelagda vägarna inom landet. Totalt finns ca 150 stycken försäljningsställen som i huvudsak består av drivmedelsstationer, speditörer och rederier. En central direktuppdaterad databas visar betalningen av vägavgiften. Kontrollerande myndigheter inom avtalsländerna har direktåtkomst till den centrala databasen.

Vägavgift för utländskt fordon ska betalas till Skatteverket, men Skatteverket får bestämma att avgiften i stället ska betalas till en viss juridisk person (11 § FVA).

Skatteverket har beslutat att betalning av vägavgift för ett utländskt fordon ska ske till den juridiska person som Nederländerna slutit avtal med om att administrera det gemensamma betalningssystemet.

11.11.2 Återbetalning

Har vägavgift, för en avgiftsperiod på ett år, betalats i Sverige ska Skatteverket efter ansökan besluta om återbetalning. Vägavgiften betalas tillbaka med ett belopp som motsvarar den del av avgiften som belöper på antalet återstående hela månader räknat från det att ansökan kom in. Från det belopp som ska återbetalas dras en avgift på 25 euro.

Skatteverket kan besluta att återbetalning ska verkställas av en viss juridisk person (22 § LVA, 13 § FVA).

Skatteverket har beslutat att återbetalning av vägavgift för ett utländskt fordon ska verkställas av den juridiska person som Nederländerna slutit avtal med om att administrera det gemensamma betalningssystemet.

11.12 Reglering av vägavgiften enligt euro-kursen

Den gemensamma vägavgiften är uttryckt i euro. Eftersom Sverige inte har infört euro och vägavgiften ska betalas i svenska kronor, måste de svenska vägavgifterna räknas om varje år för att överensstämma med de överenskomna avgiftsnivåerna. Avgiftsnivåerna behöver inte ändras om förändringen mellan beloppen för innevarande år och de omräknade beloppen är mindre än 5 % (23 § första och andra stycket LVA).

Regeringen fastställer i förordning, före november månads utgång varje år, omräknade vägavgiftsbelopp i svenska kronor som ska tas ut under påföljande kalenderår (23 § tredje stycket LVA).

11.13 Användningsförbud

Ett vägavgiftspliktigt fordon får inte användas om inte föreskriven vägavgift är betald (25 § första stycket LVA).

Avgiftsplikten för utländska fordon gäller för rätten att använda de vägar som anges i bil. 1 till LVA. Användande av andra vägar kan ske utan att erlagga vägavgift.

Undantag

Har ett betalningsuppdrag avseende vägavgift, som lämnats till bank eller liknande betalningsförmedlare inte hunnit bokföras, ska inte något användningsförbud inträda (25 § andra stycket LVA).

11.14 Indrivning av vägavgift för svenskt fordon

Om vägavgiften inte betalas i rätt tid ska den lämnas för indrivning. Bestämmelserna om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar. Transportstyrelsen begär indrivning för Skatteverkets räkning. Indrivning behöver inte begäras för en fordran som understiger 100 kr om indrivningen inte krävs från allmän synpunkt (26 § LVA, 8 § andra stycket FVA).

11.15 Kontrollbestämmelser

Det är ägaren som är ansvarig för att se till att inte fordonet används i strid mot bestämmelserna i LVA eller bestämmelser som har meddelats med stöd av LVA (27 § LVA).

11.16 Straffbestämmelser m.m.

Straffbestämmelserna bör tillämpas på såväl svenska som utländska fordon (prop. 1997/98:12 s. 41).

Om ett fordon används trots användningsförbud ska polisman ta hand om fordonets registreringsskyltar. Ett fordon kan ofta inte lämnas på den plats där avskyltningen gjorts, varför polisman kan medge att färden kan fortsätta till närmaste lämpliga avlastningsplats eller uppställningsplats (28 § LVA).

De omhändertagna skyltarna ska förvaras hos polismyndigheten i en vecka efter att de tagits om hand. Under tiden får skyltarna återlämnas till fordonets ägare om användningsförbudet upphört (7 § FVA).

Om ett vägavgiftspliktigt fordon används sedan det avskyltats och trots att det finns obetald vägavgift, döms ägaren till böter eller fängelse i högst sex månader, om han uppsåtligen eller av oaktsamhet använder fordonet eller låter det användas på något annat sätt i strid mot användningsförbudet i 25 § LVA.

Den som använder någon annans fordon utan lov, och om det fordonet har ett användningsförbud, har den som olovandes använder fordonet samma skyldigheter som ägaren enligt 27 § LVA. Det innebär att han eller hon kan dömas till böter eller fängelse i stället för ägaren. Detta gäller även den som innehar fordonet med nyttjanderätt och har befogenhet att bestämma förare av fordonet eller anlitar någon annan förare än den ägaren utsett (30 § LVA).

I de fall föraren till att fordonet kände till att fordonet inte fick brukas, döms han till böter eller fängelse. Detta gäller dock inte när fordonet provkörs vid kontroll, prövning, tillsyn eller haveriundersökning enligt 3 kap. 4 § FoL (31 § LVA).

Tillhör eller brukas fordon av dödsbo, aktiebolag, ekonomisk förening eller annan juridisk person, ska ansvarsbestämmelserna tillämpas på den eller de som har rätt att företräda den juridiska personen. Om Transportstyrelsen på begäran av en juridisk person godtagit en viss fysisk person som bärare av ägares ansvar, ska bestämmelserna i stället gälla denne.

För ägare eller brukare av fordon som är eller bör vara registrerade i vägtrafikregistret och som inte är avställt och som tillhör eller brukas av staten eller kommun, tillämpas bestämmelserna på förarens närmaste förman. Om föraren har försökt att hindra ett brott mot lagen men detta ändå sker på

grund av överordnads åtgärd eller vållande, tillämpas ansvarsbestämmelserna i stället på den överordnade (32 § LVA).

Vägavgift omfattas även av lagen (1978:880) om betalnings-säkring för skatter, tullar och avgifter (34 § LVA).

11.17 Överklagande

Bestämmelserna om överklagande i 7 kap. och 8 kap. 3 § VSL gäller i tillämpliga delar i fråga om vägavgift. Därvid ska uttrycken avgiftsperiod, efterprövning, avgiftsskyldig och avgiftsbelopp i LVA motsvara uttrycken skatteperiod, efterbeskattning, skattskyldig och skattebelopp i VSL (35 § första stycket LVA).

Beträffande överklagande enligt VSL se avsnitt 8.

Beslut enligt 22 § får inte överklagas (35 § andra stycket LVA).

Skatteår, skatteperiod och betalningsmånad

Skatteår, skatteperioder och betalningsmånader för ett visst fordon bestäms av slutsiffran i fordonets registreringsnummer enligt följande.

Slut-siffra	Skatteår	Skatteperioder	Betalningsmånad
1	maj–april	maj–augusti september–december januari–april	april april augusti december
2	juni–maj	juni–september oktober–januari februari–maj	maj maj september januari
3	juli–juni	juli–oktober november–februari mars–juni	juni juni oktober februari
4	september–augusti	– september– december januari–april maj–augusti	augusti augusti december april
5	november–oktober	november–februari mars–juni juli–oktober	oktober oktober februari juni
6	december–november	december–mars april–juli augusti–november	november november mars juli
7	januari–december	januari–april maj–augusti september–december	december december april augusti
8	februari–januari	februari–maj juni–september oktober–januari	januari januari maj september
9	mars–februari	mars–juni juli–oktober november–februari	februari februari juni oktober
0	april–mars	april–juli augusti–november december–mars	mars mars juli november

Betalningsmånader för fordon beroende på slutsiffra

Betalningsmånad	För skatteår, fordon med slutsiffra	För skatteperiod, fordon med slutsiffra
januari	8	2 och 8
februari	9	3, 5 och 9
mars	0	6 och 0
april	1	1, 4 och 7
maj	2	2 och 8
juni	3	3, 5 och 9
juli	-	6 och 0
augusti	4	1, 4 och 7
september		2 och 8
oktober	5	3, 5 och 9
november	6	6 och 0
december	7	1, 4 och 7

Trängselskatt månadsdebitering

Passagemånad	Beslut om trängselskatt senast den 20:e	Skatten ska vara betald den sista	Beslut om tilläggsavgift senast den 20:e
januari	februari	mars	april
februari	mars	april	maj
mars	april	maj	juni
april	maj	juni	juli
maj	juni	juli	augusti
juni	juli	augusti	september
juli	*	*	*
augusti	september	oktober	november
september	oktober	november	december
oktober	november	december	januari
november	december	januari	februari
december	januari	februari	mars

Sakregister

- Anstånd, 60
  - omprövning eller överklagande, 60, 111
  - tilläggsavgift, 113
- Anteckningsskyldighet, 53, 109
- Användning ändras, 39
- Användningsförbud, 48, 131
- Automatiserade beslut, 93
- Avgiftsplikt, 124
- Avgiftsskyldig, 125, 128
  - svenskt fordon, 125
  - utländskt fordon, 126
- Avrundning, 129
- Avräkning, 89
- Avskyltning, 48, 76, 132
- Befrielse från skatteplikt
  - giltighetstid, 97
  - parkeringstillstånd, 96
  - synnerliga skäl, 96
  - utländskt parkeringstillstånd, 96
  - yrkesmässig trafik, 98
  - ägarbyte, 97
- Befrielse och återbetalning, 114
- Beskaffenhet ändras, 38
- Beskattningsbeslut, 49, 104
  - automatiserad behandling, 49, 104
  - förvaltningslagen, 49, 105
  - kommunikation, 105
  - motivering, 49, 105
  - rättelse, 50, 106
  - skälig grund, 49
  - tidsfrister, 49, 105, 107
  - underrättelse, 49, 105
- Betalningsmånad, 134, 135
- Betalningstid, 59
  - användningssätt, 59
  - automatiserade månadsbeslut, 105
  - avgiftsplikts inträde, 128
  - beskaffenhet, 59, 128
  - helt skatteår/skatteperiod, 59
  - omprövning, 59, 108
  - ordinarie debitering, 128
  - saluvagnsskatt, 59
  - skattehöjning, 59
  - skatteplikt inträder, 59
  - tillfällig annan användning, 59
  - tilläggsavgift, 106
- Betalstation, 99
- Bruttovikt, 22
- Debiteringssammandrag, 39
- Dieselolja, 20
- Diplomatfordon, 28
- Dröjsmålsavgift, 23, 129
  - befrielse, 68
  - beräkning i vissa fall, 67
  - grund saknas för befrielse, 70
  - minsta belopp, 66
  - nedsättning, 69
  - uträkning, 65
- Dygnsskatt, 38
- Efterbeskattning, 54
  - förutsättningar, 55
  - tidsfrister, 55
- Efterprövning, 133
- EG-mobilkran, 26, 43
- Essingeleden, 102
- Fordonsår, 21
- Förskottsdebitering, 39, 128

- Glesbygdsavdrag, 36
- Husbil, 27
- Indrivning, 91, 122, 131
- Koldioxidbaserad, 30
  - alternativt drivmedel, 31
  - bensin, 30
  - beräknat koldioxidvärde, 32
  - diesel, 31
  - fastställt koldioxidvärde, 34
  - skälig grund, 32
- Kombitrafik, 64
- Lidingöregeln, 101
- Lätt buss
  - skattelättnad, 35
- Lätt lastbil, 35
  - skattelättnad, 35
- Miljöklass, 30
  - miljöklass 2005, 30
  - miljöklass 2005 PM, 34
  - miljöklass El, 30
  - miljöklass Hybrid, 30
- Motorredskap, 40, 43
- Nedsättning, 64
- Nedsättning av eller befrielse från fordonsskatt, 45
  - synnerliga skäl, 46
  - särskilda villkor, 46
  - varaktigt utförd, 45
  - öar, 45
- Obligatorisk omprövning, 83, 119
  - ej fullt bifall, 86, 120
  - fullt bifall, 86, 120
  - undantag, 85, 119
- Omprövning av beslut, 50, 107
  - beslut som kan omprövas, 50, 107
  - formkrav, 53, 109
  - fullmakt, 53, 109
  - hinder mot omprövning, 54, 110
  - omprövning flera gånger, 54, 110
  - rättidsprövning, 52, 109
  - tidsfrister för omprövning på Skatteverkets initiativ, 51, 108
  - tidsfrister för skattskyldigs begäran om omprövning, 52, 108
  - vem kan initiera omprövning?, 51, 108
- Parkeringstillstånd, 96
- Personbil klass I
  - alternativt drivmedel, 31
  - bensindriven, 30
  - beräknat koldioxidvärde, 32
  - dieseldriven, 31
  - fastställt koldioxidvärde, 34
  - glesbygdsavdrag, 36
  - grundbelopp, 30
  - miljöklass 2005, 30
  - miljöklass 2005 PM, 34
  - miljöklass El, 30
  - miljöklass Hybrid, 30
  - skattelättnad, 34
  - skälig grund, 32
- Personbil klass II
  - skattelättnad, 35
- Preskription, 62
- Räddningstjänst, 20, 28
- Ränta, 23
- Rättelse, 50, 106
- Saluvagnsskatt, 47
  - användningsförbud, 48
  - avskyltning, 48
  - betalning, 48
  - debitering, 48
  - saluvagnslicens, 47
  - skatteplikt, 47
  - skattskyldig, 47
- Skatteklass I, 40
- Skatteklass II, 41
- Skatteperiod, 29, 134
- Skatteplikt, 94
- Skattevikt, 21
- Skatteår, 29, 134
- Skattskyldig, 29
  - användningssätt, 59

- beskaffenhet, 58
- efterbeskattning, 59
- helt skatteår/skatteperiod, 57
- skattehöjning, 58
- skatteplikt inträder, 58
- yrkesmässig trafik, 98
- Skälig grund, 32
- Släpvagn, 43
- Tillfällig användning, 42
- Tilläggsavgift, 106
- Tjänstevikt, 22
- Totalvikt, 22
- Traktor, 40
- Trängselskatt, 93
- Tung terrängvagn, 40
- Undantag från skatteplikt, 28
  - buss med en totalvikt över 14 ton, 95
  - diplomatfordon, 28
  - miljöbil, 95
  - räddningstjänst, 28
  - utryckningsfordon, 94
  - övriga undantag, 28
- Undantag från vägavgift, 124
  - försvarsmakten, 124
  - polisväsendet, 124
  - räddningstjänst, 124
  - veteranfordon, 125
  - väghållning, 124
  - övriga undantag, 125
- Utländskt fordon, 130
  - betalning, 130
  - återbetalning, 130
- Verkställighet, 91, 122
- Vägavgift, 123
- Återbetalning, 63, 128
- Överklagande, 79, 115, 133
  - egenhändigt undertecknat, 82, 118
  - fullmakt, 83, 118
  - Förvaltningsrätten i Karlstad, 82
  - Förvaltningsrätten i Stockholm, 117
  - muntlig förhandling i FR, 121
  - obligatorisk omprövning, 83, 119
  - prövningstillstånd i KR, 87, 121
  - prövningstillstånd i RR, 87
  - rättidsprövning, 82, 117
  - skriftligt, 82, 118
  - tidsfrister, 80, 81, 116
  - vem får överklaga?, 80, 116
  - återkallelse, 86, 121
  - överklagbara beslut, 79, 115